

**KKTC
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**RİTİM TEMELLİ ETKİNLİKLERİN HALK DANSLARI
ÖĞRETİMİNDEKİ ROLÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Gizel AKTUĞ

**Lefkoşa
Şubat, 2021**

**KKTC
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**RİTİM TEMELLİ ETKİNLİKLERİN HALK DANSLARI
ÖĞRETİMİNDEKİ ROLÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Gizel AKTUĞ

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Emine Kıvanç ÖZTUĞ

Lefkoşa

Şubat, 2021

Onay

Yakın Doğu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğüne,

Gizel Aktuğ'un “**Ritim Temelli Etkinliklerin Halk Dansları Öğretimindeki Rolünün Değerlendirilmesi**” başlıklı tezi Şubat 2021 tarihinde aşağıda imzaları bulunan jürimiz tarafından, Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı – Soyadı

İmza

Başkan	: Yrd. Doç. Dr. Seçil BESİM AYHAN
Üye	: Yrd. Doç. Dr. Erkan SÜLÜN
Üye (Danışman):	Yrd. Doç. Dr. Emine KIVANÇ ÖZTUĞ

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

...../02/ 2021

Prof. Dr. K. Hüsnü Can Başer

Lisansüstü Eğitim Enstitü Müdürü

Etik İlgelere Uygunluk Beyanı

Bu tezin içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce, sonuç ve bilgilere bilimsel etik kurallar gereği olarak eksiksiz şekilde uygun atıf yaptığımı ve kaynak göstererek belirttiğimi beyan ederim.

.../.../2021

Gizel AKTUĞ

Teşekkür

Öncelikle üniversite hayatımın ilk adımlarından itibaren yanımda olan ve tez sürecinde yardımlarını esirgemeyen sevgili danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Emine Kıvanç Öztuğ'a teşekkürlerimi borç bilirim. Ayrıca beni yaratıcı drama ile tanıştıran ve sevdiren sevgili hocam Yrd. Doç. Dr. Seçil Besim Ayhan'a teşekkürlerimi sunarım.

Araştırma sürecinde fikirleri ve dönütleri ile çalışmaya katkı sağlayan ve araştırma için gerekli kaynak ve nota ihtiyacım olduğunda yardımlarını esirgemeyen uzman hocalarıma, araştırmanın deney aşamasında gösterdiği sabır ve desteklerinden dolayı sevgili halk dansları eğitmeni Suzan Mertsoylu Arap'a teşekkür ederim.

Bu çalışmayı gerçekleştirebilmem için katılım gösteren tüm öğrencilerime ve bana çalışma ortamı sağlayan Lapta Belediyesi Halk Dansları Ekibi eğitmenleri Arda Nasiboğlu, Emine Aktuğ ve Günay Toygar'a teşekkürlerimi sunarım.

Son olarak tez yazım sürecinde halk dansları ve figürleri konusunda bana yardımcı olan sevgili Emine Aktuğ'a, sabırla beni dinleyen ve sorularıma cevap veren ve bu günlere gelmemi sağlayan sevgili annem ve babam Salın – Murad Aktuğ'a, etkinliklerimi ve müzikleri hazırlamamda ile yardımcı olan sevgili kardeşim Onan Aktuğ'a, deney aşamasında kullanılacak olan materyalleri sabırla hazırlayan sevgili eşim Kemal Beyazyüz'e teşekkürlerimi borç bilirim.

Gizel AKTUĞ

Özet

Ritim Temelli Etkinliklerin Halk Dansları Öğretimindeki Rolünün Değerlendirilmesi

AKTUĞ, Gizel

Yüksek Lisans, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Tez Danışmanı; Yrd. Doç. Dr. Emine KIVANÇ ÖZTUĞ

Şubat 2021, 117 Sayfa

Bu araştırma, ritim temelli etkinliklerin halk dansları oynayan öğrenciler üzerindeki rolünü değerlendirme amacı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada, Kuzey Kıbrıs Lapta Belediyesi Halk Dansları Topluluğu İlköğretim Grubunda yer alan 4 ve 5. kademe öğrenciler ile çalışılmıştır. Araştırmaya 4 kız, 10 erkek olmak üzere toplam 14 öğrenci katılmıştır. Araştırma, nitel araştırma yöntemi ve nitel yöntemlerden betimsel analiz modeli bir çalışmadır. Araştırmada uygulama etkinliklerine başlamadan önce her öğrenciye 12 madden oluşan “Hazırbulunuşluk Testi” uygulanmış ve bu uygulamalar kayıt altına alınmıştır. Bu testte, uygulanacak olan etkinliklerin içerdiği ritimsel ve ezgisel kalıplar sorulmuş, öğrencilerin verdiği cevaplar ise doğru – yanlış olarak değerlendirilmiştir. Araştırmada Darı, Feslikan, Çiftetelli, Orak ve Abdal Zeybeğini içeren 5 derste uygulanmak üzere Eğitim Paketi hazırlanmış fakat COVID – 19 salgını sebebiyle alınan tedbirler doğrultusunda sadece 3 etkinlik tamamlanabilmiştir. Eğitim paketinin tamamlanmasının ardından tekrar uygulanması planlanan Hazırbulunuşluk Testi uygulanamamış, bu doğrultuda katılımcıların sadece uygulama öncesi verileri analiz edilmiştir. Katılımcılara uygulanan 3 etkinlik, 6 maddeden oluşan “Öğrenci Gözlem Formu” ile her madde 10 üzerinden olacak şekilde değerlendirilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler, frekans yüzde hesabı yapılarak analiz edilmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda, ritim etkinliklerinin halk dansları oynayan öğrenciler üzerinde olumlu bir rolü olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Ritim Eğitimi, Halk Dansları, Ritim Etkinlikleri

Abstract**Evaluation of The Role of Rhythm-Based Activities in Teaching Folk Dances****AKTUĞ, Gizel****Master of Arts, Department of Music Education****Thesis Advisor: Asst. Assoc. Dr. Emine KIVANÇ ÖZTUĞ****February 2021, 117 Pages**

This research was carried out in order to evaluate the role of rhythm-based activities on students playing folk dance.

In this study, students in the 4th and 5th grade of the North Cyprus Lapta Municipality Folk Dance Group Primary Education Community were studied. A total of 14 students participated in this study, consisting of 4 girls and 10 boys. The research is a qualitative research method and a descriptive analysis model study among qualitative methods. Before starting the activities in the study, the “Readiness Test” consisting of 12 points was applied to each student and these practices were recorded. In this test, rhythmic and melodic patterns included in the activities to be applied were asked, and the answers given by the students were evaluated as true or false. A “Training Package” was prepared to be applied in 5 lessons including Darı, Feslikan, Çiftetelli, Orak and Abdal Zeibek, but only 3 activities were completed in line with the measures taken due to the COVID - 19 outbreak. The Readiness Test, which was planned to be applied again after the completion of the training package, could not be applied, and only pre-implementation data of the participants were analyzed accordingly. 3 activities applied to the participants were evaluated with the “Student Observation Form” consisting of 6 points, each item out of 10. The data obtained in the study were analyzed by calculating the frequency percentage. According to the data obtained, it was determined that rhythm activities have a positive role on students who play folk dance.

Keywords: Music Education, Rhythm Education, Folk Dance, Rhythm Activities

İçindekiler

Onay	1
Etik İlkeler Uygunluk Beyanı	2
Teşekkür.....	3
Özet	4
Abstract	5
Tablolar Listesi.....	9
Şekiller Listesi.....	10
Kısaltmalar	11

BÖLÜM I

Giriş.....	12
Problem Durumu	12
Araştırmanın Amacı	22
Araştırmanın Önemi	24
Sınırlılıklar.....	25
Tanımlar	25

BÖLÜM II

Kavramsal Temeller ve İlgili Araştırmalar	26
Kavramsal Temeller	26
<i>Yaratıcı Drama</i>	26
<i>Lider</i>	27
<i>Grup ve Yaşantı</i>	27
<i>Mekân- Ortam</i>	28
<i>Yaratıcı Dramanın Aşamaları</i>	28
<i>Isınma- Hazırlık Çalışmaları</i>	28
<i>Canlandırma</i>	29
<i>Değerlendirme- Tartışma</i>	29
<i>Halk Dansları</i>	30
<i>Kuzey Kıbrıs'ta Halk Dansları Eğitimi</i>	30
<i>Kuzey Kıbrıs Halk Dansları Oyunları</i>	36

<i>Karşılama Oyunları</i>	37
<i>Sirto</i>	38
<i>Zeybek</i>	38
<i>Çiftetelli</i>	38
<i>Kasap Oyunları</i>	39
<i>Dramatize Oyunlar</i>	39
<i>Yaratıcı Drama ve Halk Dansları</i>	39
İlgili Araştırmalar	42

BÖLÜM III

Yöntem.....	47
Araştırmanın Modeli	47
Çalışma Grubu.....	48
Veri Toplama Araçları.....	48
<i>Hazırbulunuşluk Testi</i>	48
<i>Öğrenci Gözlem Formu</i>	48
Verilerin Analizi ve Yorumlanması	49
Araştırmacının Rolü	49
Araştırma Planı ve Süreci.....	50

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorumlar	51
Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum	51
İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum	52
Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum	53

BÖLÜM V

Tartışma.....	61
Halk Dansları Eğitimi Alan Öğrencilerin Ritim Çalışmalarına Yönelik Hazırbulunuşluk Test Sonuçları Üzerine Tartışma	61
Yaratıcı Drama Temelli Halk Dansları Çalışmalarına Katılan Öğrencilerin Çalışmalara Yönelik Görüşmeleri Üzerine Tartışma	61

Öğrencilerin Gelişimlerine Yönelik Yapılan Günlük Değerlendirmeler Üzerine Tartışma.....	62
---	----

BÖLÜM VI

Sonuç ve Öneriler.....	66
Sonuç.....	66
Öneriler.....	67
Kaynakça.....	69
Ekler.....	73
Ek 1. Bakanlık İzni.....	73
Ek 2. Etik Kurul Onayı.....	74
Ek 3. Etkinlik Paketi ile Öğretmen El Kitabı.....	75
Ek 4. Onam ve Bilgi Formu.....	108
Ek 5. Hazırbulunuşluk Testi.....	111
Ek 6.Öğrenci Gözlem Formu.....	113
Ek 7. İntihal Raporu.....	114
Özgeçmiş.....	115

Tablolar Listesi

Tablo 1. Türkiye’de Güzel Sanatlar Lisesi Halk Dansları ve Müzikleri Dersi	34
Tablo 2. Araştırmaya Katılan ğrencilerin Demografik Değişkenlere Göre Dağılımı	48
Tablo 3. Yaratıcı Drama Temelli Halk Dansları Çalışmalarına Katılan ğrencilerin Çalışmalara Yönelik Görüşleri	52
Tablo 4. Katılımcıların “Darı” Etkinliğine Yönelik Yapılan Günlük Değerlendirmelerden Aldıkları Puanlar	53
Tablo 5. Katılımcıların “Darı” Etkinliğine Yönelik Yapılan Günlük Değerlendirmelerden Aldıkları Puanların Ortalaması	55
Tablo 6. Katılımcıların “Feslikan” Etkinliğine Yönelik Yapılan Günlük Değerlendirmelerden Aldıkları Puanlar	56
Tablo 7. Katılımcıların “Feslikan” Etkinliğine Yönelik Yapılan Günlük Değerlendirmelerden Aldıkları Puanların Ortalaması	57
Tablo 8. Katılımcıların “Çiftetelli” Etkinliğine Yönelik Yapılan Günlük Değerlendirmelerden Aldıkları Puanlar	58
Tablo 9. Katılımcıların “Çiftetelli” Etkinliğine Yönelik Yapılan Günlük Değerlendirmelerden Aldıkları Puanların Ortalaması	60

Şekiller Listesi

Şekil 1. Katılımcıların Hazırbulunuşluk Test Sonuçları	51
Şekil 2. Katılımcıların Hazırbulunuşluk Testinde Vermiş Oldukları Cevapların Yüzde Dağılımı.....	52

Kısaltmalar

HASDER: Halk Sanatları Derneği. Kıbrıs Türklerinin kurduğu ilk folklor derneği olarak bilinmektedir.

Kıbrıs Türk Halk Dansları Federasyonu (KTHDF) : 2006 yılında KKTC Gençlik ve Spor Bakanı ile Gençlik Dairesi müdürünün atmış olduğu adımlar ile halk dansları alanındaki dernek ve ekipleri bir çatı altına toplamak, kültürel değerlerin özünü ön plana çıkarıp koruyarak gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde aktarmak ve güçlü bir sivil toplum örgütü oluşturmak amacı ile kurulmuştur.

KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

MEKB: Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı

BÖLÜM I

Giriş

Araştırmanın bu bölümünde problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın amacı ve önemi, sınırlılıklar ve tanımlara yer verilmiştir.

Problem Durumu

Eğitim bireyin yaşamı sürecince devam eden bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Eğitim süreci bireylere çeşitli bilgi ve beceri kazandırmakla birlikte, bu süreçte bireyin davranışlarında gözle görülür değişikliklerin olduğu bilinmektedir (Erden, 2011). Eğitim kavramı, yıllar içerisinde birçok eğitimci tarafından farklı başlıklar ile ilişkilendirilerek, bugün okullarda ve kitaplarda yazılı olan eğitim kavramının ortaya çıktığı görülmektedir. Bu doğrultuda eğitim kavramını açıklamak için öncelikle kültür, insan yaşantıları, süreç ve davranış kavramlarını açıklamak gerekmektedir. Doğanın dışında insan tarafından yaratılan her şey, kültür olarak nitelendirilmektedir. Kültür, doğumdan sonra kazanılmakta ve öğrenilmektedir. Aynı zamanda kültür kavramının, toplumu oluşturan insanın deneyimlerinden yola çıkarak öğrendiği, bireyin beceri ve alışkanlıkları içine alan karmaşık bir bütün olduğu söylenmektedir (Ada vd., 2014). Bu doğrultuda Uçan (1997) bireyi; biyopsişik, toplumsal ve kültürel bir varlık olarak; bedensel, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yapılarıyla bir bütün olarak tanımlamaktadır.

İnsanların devinişsel, bilişsel ve duyuşsal yapılarından yola çıkarak oluşturulan yaşantı kavramı, bireyin çevresi ile kurduğu etkileşim sonucu kendisine kalan izler olarak tanımlanmaktadır. Her bireyin çevresinin farklı olduğu gibi, her bireyin çevresi ile kurduğu etkileşim de farklı olmaktadır. Bu nedenle bireylerin bu etkileşimlerden edindikleri kazanımlar da farklı olmaktadır. Yaşantı, insanın diğer insanlarla ve çevresiyle etkileşiminden doğan deneyimlerin birey üzerinde bıraktığı kalıcı izler veya ürünler olarak nitelendirilmektedir (Ada vd., 2014).

Bu ürünler oluşurken ve bu etkileşim yaşanırken, zaman veya süre devam etmektedir. Bu sebeple süreç kavramı, bu ürünlerin oluşumunda yer alan etkinliklerin tümü ya da belirli bir amaç doğrultusunda gerçekleştirilen hedefler olarak nitelendirilmektedir. Ayrıca süreç, başı ve sonu belli olmayan zaman birimi düzeni olarak da bilinmektedir (Ada vd., 2014). Gerçekleşen süreç doğrultusunda, birey olumlu veya olumsuz şekilde davranışlar kazanmaktadır. Bu davranışlar bireyde

etkiye karşı tepki ya da tepkiye karşı etki olarak nitelendirilmektedir. Bu doğrultuda insanın gerçekleştirdiği her türlü etkinliğe davranış denilebilir. Fakat gerçekleşen etkinlikler her zaman somut bir davranış olarak görülmemektedir. Davranışlar açık veya kapalı davranışlar olarak gerçekleşebilmektedir. İnsan davranışları eğitim bilimciler tarafından 3 grupta toplanmaktadır. Bunlar; doğuştan gelen davranışlar, yani öğrenme ile değiştirilemeyen, bir etkiye tepki olarak gelişen, refleks sonucu ortaya çıkan davranışlar olarak nitelendirilmektedir. Geçici davranışlar; kötü alışkanlıklar gibi etkilerle ortaya çıkan ve bu etkiler ortadan kalktığı zaman davranışların da ortadan kaybolduğu durum olarak nitelendirilmektedir (Ada vd., 2014). Ardından sonradan kazanılmış davranışlar; yani yaşantılar yolu ile öğrenilmiş davranışlar gelmektedir. Sonradan kazanılmış davranışların her zaman istendik olması beklenmektedir fakat kazanılan davranışlar çoğu zaman bu yönde olmamaktadır (Ada vd., 2014).

Eğitim kavramının tanımı birçok başlık ile birlikte ilişkilendirildiğinden, oldukça geniş kapsamlı bir tanım olarak bilinmektedir. Bu tanımlardan yola çıkarak, insanları etkileyen ve davranışlarının değişmesini sağlayan her türlü etkinlik eğitim olarak nitelendirilmektedir. İnsan, diğer bireyler ile etkileşime geçerek eğitilmektedir ve birçok önemli davranış kazanmaktadır. Fakat bu eğitim süreci, değişik ortamlarda gerçekleştirilmektedir ve özelliklerine göre farklı isimlerle nitelendirilmektedir. Gerçekleşen eğitim sürecinde etkileşimde bulunduğumuz insanlar veya kültürümüz sebebiyle bilinçli veya bilinçsiz olarak karşılaştığımız eğitimler de bulunmaktadır. Yaşantılar doğrultusunda gelişen eğitimin bir ürünü olarak kabul edilen tecrübe kavramı informal eğitimin bir parçası olarak kabul edilmektedir. İnfomal eğitim, yaşam içerisinde kendiliğinden oluşan bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Belli bir plan ve program uygulanmadan, yaşam içerisinde etkileşimde bulunduğumuz çevreden farkında olmadan öğrendiğimiz yeni bilgiler olarak nitelendirilebilir. Bu tür öğrenmeler yaşam içerisinde bireyin diğer insanlar ile etkileşiminden doğarak, kendiliğinden oluşmaktadır (Ada vd., 2014).

Eğitim sürecinin, eğitim kurumlarında planlı ve programlı bir şekilde gerçekleşmesini anlatan eğitim ise formal eğitim olarak nitelendirilmektedir. Formal eğitim bir amaç doğrultusunda, planlı bir program çerçevesinde yapılmakta ve ğretim yoluyla gerçekleştirilmektedir (Ada vd., 2014). Formal eğitim süreci kendi içerisinde iki gruba ayrılarak, örgün ve yaygın eğitim olarak incelenmektedir.

Yaygın eğitim, herhangi bir eğitim kurumunda daha önce eğitim almamış veya gittikleri okuldan erken ayrılıp, kendini ilgili olduğu meslek alanında yeterli olmak isteyen bireylere uygulanan bir eğitim olarak tanımlanmaktadır. Örgün eğitim ise, kişilerin meslek hayatına girmeden önce, okul eğitimi , ve/veya okul eğitimi niteliğindeki bir kurumda eğitim sürecini gerçekleştirmesi olarak belirtilmektedir. Bu kurumlardaki eğitim süreci belli bir mevzuata göre düzenlenmektedir (Ada vd., 2014).

Örgün eğitim, okul öncesi eğitimle başlar, niversite eğitiminin sonuna kadar devam eder. Belirli kademelere ayrılan niversite eğitiminde; dönemleri başarı ile tamamlayan bireylere bir diploma veya akademik bir belge verilmektedir (Ada vd., 2014).

Örgün eğitim programının içerisinde bulunan müzik eğitimi de bireyin doğumundan ölümüne kadar süregelen bir eğitim olarak nitelendirilmektedir. Bu süreçte müziğin bireye kattığı değişiklikler, gözle görülür şekilde oluşmaktadır. Müzik insan yaşamının her evresinde bulunan, insanın onsuz edemediği bir olgu olarak tanımlanmaktadır. Müzik eğitiminin temelinde, bireyde müziksel davranışları geliştirme, değiştirme ya da bir müziksel davranış kazandırma hedeflenmektedir. Fakat günümüzde müzik eğitimine ayrılan süre yeterli olmamakla birlikte, dersin amacına yönelik etkinlikler yapılmadan geçirilen zaman olarak kullanıldığı görülmektedir. Bu nedenle verilen müzik eğitimi, bireylere kazandırılması öngörülen becerileri kazandıramamaktadır. Macar müzik eğitimcisi Kodly (1882-1967) bir sözünde “*Eskiden ocuğun müzik eğitimi, doğumundan dokuz ay önce başlamalı, diye düşünürdüm. şimdi aynı düşüncede değilim. Çocukların müzik eğitimi annenin doğumundan dokuz ay önce başlamalı*” diyerek daha iyi ve daha mutlu bir insan olmak için herkesin müzik eğitiminden yararlanması gerektiğini vurgulamaktadır. Kısaca müzik eğitimi özetlenecek olursa, şu tanım kullanabilir: Müzik eğitimi, müziğin öğrenildiği ve öğretildiği bir çalışma alanıdır (uhadar, 2016).

Örgün ve mesleki eğitim programlarında yer alan müzik eğitiminin öğretimi yapılırken, birçok yöntemden yararlanılmaktadır. Kodaly yaklaşımını geliştiren Zoltan Kodaly, müzik ile dansı birleştirip bireylerin derse katılımını etkili bir şekilde gerçekleştirerek, genelde müzik, özelde ise ritim eğitiminin ilk temellerini atmaktadır. Oyun kavramı çocuklar için önemli olduğundan, dansın da çocuklar tarafından oyunun bir türü olarak algılandığından bahsetmektedir. Bu doğrultuda kullanılan şarkılar çoğunlukla oyunlaştırılarak etkinliklerde kullanılmaktadır. Bu yöntemde repertuarın geleneksel halk şarkılarından oluşmasına önem verilmektedir. Bu doğrultuda çocuklar şarkı söyleyerek ve çeşitli devinışsel davranışlar sergileyerek müzik kavramlarını öğrenmektedirler (Çevik, 2007). Dünyadaki diğer müzik eğitimcilerinin müzik ve müzik eğitimi hakkındaki düşünceleri ve yöntemleri ise şu şekilde açıklanmaktadır.

Alman besteci ve müzik eğitimcisi olan Carl Orff; ritme, hareket ve doğaçlamaya içgüdüsel yaklaşım yöntemleri getirmiştir. Orff'a göre, müzik ve dans birbirleri ile ilgili olmakla birlikte, doğaçlama ve yaratıcılık Orff yönteminde önemli bir yere sahiptir. Ritim etkinliklerinde vücut hareketlerinden yararlanılmakta ve hareketler yapılırken çeşitli vurmali müzik aletleri kullanılmaktadır. Bu doğrultuda Orff'a göre çalgılar, doğaçlamaya ve yaratıcılığa olanak tanımaktadır.

Doğaçlama kavramını temel alarak kendi yöntemini geliştiren bir diğer besteci, İsviçreli Emile-Jacques Dalcroze olarak bilinmektedir. Dalcroze, geliştirdiği bu yöntemle, beden ve zihinsel düşünce arasındaki uyumu doğaçlama ve vücut hareketleri ile geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu yöntemde hareket esas olmakla birlikte, çocuklara duydukları müzikleri kendilerine göre ifade etme şansı tanımaktadır. Dalcroze yaklaşımında kullanılan repertuar, tamamen doğaçlama müziklerden oluşmakta olup, her yaştaki çocuğa uygun olarak kullanılmaktadır. Aynı zamanda kişinin bedeninde ritmin doğal olarak bulunduğu söylenmektedir.

Diğer yandan, çocukların kulağını geliştirmeye yönelik olan Suzuki yöntemi, bireyi doğuşundan itibaren müzik ile yetiştirmektedir. Shinichi Suzuki tarafından geliştirilen bu öğrenme yönteminde çocuk; kulaktan çalgıyı çalabilecek duruma getirilmektedir. Burada önemli olan, çalgı eğitimini küçük yaşlardaki çocuklara sevdirebilmektir. Çocuklar ile birebir olacak şekilde, genellikle keman eğitimi verilmektedir. Tamamen duyuş yolu ile yapılan bu eğitimde, çalgı eğitiminden sonra nota öğretimine geçilmektedir.

Görüldüğü üzere adı geçen müzik eğitimcilerinin tümü ritim, doğaçlama, yaratıcılık ve yaparak-yaşayarak öğrenme kavramlarını kullanmaktadır. Bu kavramlar genel müzik eğitimi içerisinde çok önemli bir yere sahip olmakla birlikte, müziğin temel yapısında da bulunmaktadır. Günümüzde sadece müzik öğretiminde değil, eğitimin tüm alanlarında yaparak-yaşayarak öğrenme ön planda tutulmaktadır. Etkili, verimli ve kalıcı öğrenmenin en önemli yolu, yapılan etkinlikle bireyin aktif katılımını sağlayarak, bilgiyi deneyimleyerek ve yaşayarak öğrenmesini sağlamaktır. Günümüzde yaparak-yaşayarak öğretim yöntemi ‘‘Oyun, Dans, Devinim’’ başlığı altında müzik eğitim kurumlarında eğitim sürecine dâhil edilerek, daha yaratıcı bireyler yetiştirmekle birlikte, bilginin daha kalıcı olması hedeflenmektedir.

Müzik eğitiminde oyun-dans-devinim dersinin içeriği, bireylerin yaratıcılıklarını drama yolu ile ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Kısaca, yaratıcı drama ile bireylerin yaratıcılıkları, doğaçlama yetileri, çeşitli oyunlar, hareketler ve danslarla geliştirilmektedir. Adıgüzel’e göre yaratıcı drama kavramının dram, drama, dramatik, dramatik oyun ve dramtizasyon kavramları ile birlikte açıklanmalıdır (Adıgüzel, 2006).

Dram kavramı; sahnede sergilenmek üzere önceden hazırlanmış konuşmalar ve bedensel hareketle gelişen, karşıt öğelerin çatışmasıyla sonuçlanan oyun, yapıt olarak; mecazi anlamda ise üzüntülü olay olarak tanımlanmaktadır. Adıgüzel drama kavramını, içinde bir eylem olan, bir veya birden fazla insanın birbirleri, doğa ya da başka nesnelere ile etkileşime geçerek yaşadıkları içsel veya dışsal devinimler ve yaşam durumlarını geniş ölçüde içeren etkinlikler olarak tanımlamaktadır (Adıgüzel, 2009).

Bu doğrultuda, drama sözcüğünün eylem olan tüm etkinlikleri kapsadığı düşünülmektedir. Bu noktadan hareketle, bireyler arasında oluşan çeşitli etkileşim durumları, diğer nesnelere ile kurulan iletişim ya da tepkilere dayalı olan etkileşimler de bu eylemler arasındadır ve eylemler aynı zamanda içerisinde çeşitli sorunları ve gerginlikleri barındırdığından dramatik bir an oluşturmaktadırlar.

Dramatik kavramı etkileyici, aniden gerçekleşen ve genellikle sürpriz hissi veren, heyecanlı an; insan ilişkileri doğrultusunda gelişen, içinde gerilim, çatışma, karşıtlıklar bulunan, mecazi olarak duyguları harekete geçiren olaylar olarak nitelendirilmektedir. Dramatik kavramı aynı zamanda sahne sanatları açısından; sahnede sergilenen bir oyun ile ilgili olan anlamına gelmektedir (Adıgüzel, 2009).

Dramatik oyun, bireylerin kendi dünyalarını buldukları, çevresindekilerin devinim ve kişilik özelliklerini taklit ettiği serbest bir oyun olarak nitelendirilmektedir (Şahin, 2016). Dramatik oyun sabit olmamakla birlikte, anlık olarak değişmekte ve sürekli değişebileceği gibi, uzun süre de oynanabilmektedir. Rubin (1978) dramatik oyun kavramının akademik olarak başarılı olanlar ve paylaşma fırsatı olmayanlar için bu durumu eşitlemek amacı ile kullanılan bir form olduğunu söylemektedir.

Dramatik oyunu çocuk başlatır fakat, iyi planlanmış bir program ve düzenlenmiş bir ortam ile teşvik edilebilir (Baker, 1996). Adıgüzel'e göre dramatik oyunda, herhangi bir metin yoktur. Dramatik oyunlarda; doğaçlama ve rol oynama teknikleri kullanılır ve gelişim gündelik yaşantılardan elde eden bir süreç olarak tanımlanır (2009).

Dramatizasyon kavramı olarak yaratıcı drama ile çok karıştırılmakla birlikte, yapılan ilk yaratıcı drama seminerlerinde iki kavram birleştirilerek, yani 'yaratıcı dramatizasyon' olarak kullanıldığı görülmektedir.

Adıgüzel (2009). göre günümüzde dramatizasyon kavramı oyunlaştırma, bir durumu gerçekte olduğundan daha gerilimli veya daha heyecan verici hale getirme durumu olarak nitelendirilirken, aslında daha çok yazılı bir metne dayalı olarak bir konunun, öykünün, masalın ya da bir durumun canlandırılmasıdır.

Dramatizasyon, okul öncesi eğitim kurumlarında bir öğretim yöntemi olarak da kullanılmakta ve bu yöntemin, bireylerin gelişimi için oldukça önemli bir yöntem olduğu savunulmaktadır. Eğitim ve öğretim programlarında dramatizasyon kavramı yerine, 'rol oynama' kavramı kullanılmaktadır ve bu yöntemle birlikte duygu, düşünce bir durum veya olayı, gruplar ile tartışmak yerine, olayları grup karşısında canlandırılmakta yani dramatize edilmektedir.

Dramatizasyon yönteminde genellikle belli bir oyun metninin aynısı ya da bir masal veya öykünün akışı değiştirilmeden canlandırılmakta,. Yaratıcı dramada ise daha çok doğaçlamaya bağlı bir yöntem kullanılmaktadır. Yaratıcı drama; bir grup veya grup üyelerinin yaşantılarından yola çıkarak, bir amaç veya düşüncenin, doğaçlama, rol oynama tekniklerinden yararlanılarak hayata geçirilmesi olarak nitelendirilmektedir (Adıgüzel, 2009, s.56).

Pederson'a göre yaratıcı drama çocukların problemleri çözmelerine yardımcı olmak, vücutlarını ve seslerini kullanabilmeleri için planlanmış deneyimler dizisidir. Yaratıcı drama, belirli sınıf veya düzey beklentileri olan bir içerik alanı yerine, ilkökul çocukları için bir süreç olarak nitelendirilmektedir (1976).

Yaratıcı drama, çocuğun spontane oyununa dayanan bir öğretme sürecini tanımlamak için kullanılan bir terimdir ve çocuğun drama etkinlikleri yoluyla gelişmesine izin verecek şekilde tasarlanmıştır. Yaratıcı dramada bireyler aktör olmaları için eğitilmez. Dışarıdan bir izleyici kitlesine gösterilmek için yapılan performans odaklı bir eğitim değildir. Tiyatro ve tiyatro faaliyeti ile aktörler arasındaki iletişimi birbirinden ayırt etmek gerekir ve seyirciler, yaratıcı dramanın bir parçası değildir (Sharpham, 1973).

Bir eğitim yöntemi olarak yaratıcı drama, bireylere kendilerini tanımayı, yeteneklerini ve yapabileceklerini keşfetmeyi, çevrelerindeki grup arkadaşlarını tanımayı, empati kurabilmeyi, oynayarak ve yaşayarak öğrenmeyi sağlamaktadır. Eğitimde drama ile ulaşılmak istenen bir amaç bulunmaktadır ve drama bu amaca ulaşmak için sadece bir araç olarak kullanılmaktadır. Eğitimde drama bireyin;

- Özgüven gelişiminde,
- Farkındalık kazanmasında,
- Yaratıcılıkla hayal gücünü geliştirmesine,
- Başkaları ile iletişim becerileri kazanmasına,
- Eleştirel ve bağımsız düşünebilme becerisini geliştirebilmesine,
- Birlikte çalışma becerisi geliştirmesine,
- Estetik davranışlar geliştirmesine,
- Demokratik tutum ve davranış geliştirmesine,
- Araştırma, istek ve merak duygusunun gelişmesine,
- Değişik yaşantıları ve kültürleri tanımasına,
- Öğrendiği bilgilerin kalıcı olmasını sağlamasına,
- Eğitim ve öğretimde aktif rol oynamasına katkıda bulunmaktadır.

Yaratıcı drama, kendi amaç ve içeriği olan, kendine özgü ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarına sahip, belirli öğrenme kuramlarına dayanan bağımsız bir disiplin olmakla birlikte, kendi bileşen ve öğelerine sahip farklı sanat ve eğitim alanıdır. Bu alanlardan bazıları Fen ve Sosyal Bilimler, Matematik, Türkçe, Müzik ve Dans olarak karşımıza çıkmaktadır.

Eğitimin her alanında olduğu gibi yaratıcı drama, müzik eğitiminde de önemli bir rol oynamaktadır. Bu doğrultuda, derslerde kullanılan drama etkinlikleri yardımıyla yaratıcılığı geliştirmekle birlikte, önemli eğitsel kazanımlar elde edilmektedir. Yaratıcı drama etkinlikleri bir lider/öğretmen tarafından yönlendirilmekte, liderin

belirlediği herhangi bir konu/tema işlenerek, grup üyelerinin kendi yaşantıları ve tecrübeleri doğrultusunda canlandırma yapılmaktadır.

Müzik eğitimi, sanat eğitiminin en etkili alanlarından birini oluşturmaktadır. Ancak günümüzde şarkı söyleme ve blok flüt çalma dersi olarak şekillendirilen müzik derslerinde, bireylerin gelişimi için gerekli ortam yaratılamamaktadır. Bu doğrultuda, bireylerin çağdaş bir bakış açısı ile yaşayarak ve yaparak öğrenebilecekleri ve gelişebilecekleri bir ortamın hazırlanması gerekmektedir

Müzik eğitiminin içeriği incelendiğinde, özellikle okulöncesi çağındaki bireyler için ritim ve dans çalışmaları uygulanmakta ve bu çalışmaların önemi vurgulanmaktadır. Ritim çalışmalarına örnek olarak uygulanan birçok etkinlikte, bir müzik eşliğinde hızlı ve yavaş koşmak, zıplamak, sürünmek gibi devinimler bulunmakta ve bu devinimler bireyin ritim duygusunu geliştirmektedir. Bu etkinlikler doğrultusunda birey, hızlı ve yavaş terimlerini yaşayarak öğrenmektedir.

Bu kavramlara örnek olarak Yiğit (2010), ezgi eşliğinde karışık yürüme etkinliğinden bahsetmektedir. Bu etkinlikte, grupta yer alan bireyler, bir ezgi eşliğinde farklı tempolarda yürümeye başlar. Ezgi dört farklı hız terimini kapsayan tempolarda çalınır ve değişiklik gösterir. Bu tempolar moderato, allegro, largo, presto olarak kullanılmaktadır. Hız terimleri, adımları hızlandırmakta ya da yavaşlatmaktadır. Ezgi presto olarak çalınmaya başladığında, bireyler tempoya uygun olarak koşmaya başlamaktadır. Müzik bittiğinde grup üyeleri karşısında ilk gördüğü kişiyle eş olur. Sonrasında oyun başa dönerek aynı şekilde devam eder. Tartım oyunu olarak nitelendirilmekte olan bir başka ritim çalışmasında ise, grup üyeleri oturur pozisyonda gözleri kapalı şekilde katılım göstermektedirler. Grup üyeleri bir daire oluşturarak sandalyelere oturmakta olup sonrasında ise sağa dönmektedir. Drama lideri gruptan bir kişinin sırtına bir ya da iki ölçüden oluşan bir tartım vurmaktadır. Vurulan bu tartım, kulaktan kulağa oyunundaki gibi sırayla daireyi oluşturan tüm bireylere aktarılmaktadır. En sonda oturan birey duyduğu tartımı eliyle göstermektedir. Bireyin vurduğu tartım doğru ise oyun dikkatli bir biçimde oynanmış demektir. Eğer yanlış ise grup üyeleri ile birlikte yanlışın nerede olduğu tartışılmaktadır.

Yaratıcı dramının hazırlık/ısınma ve canlandırma aşamalarında; çoğunlukla beden kullanılmaktadır. Bu doğrultuda birey bedenini ve kendini ne kadar iyi tanırsa, hareketlerine ve bedenine daha çok hâkim olabildiği söylenmektedir. Bu noktadan hareketle birey kendini bedeni aracılığı ile ifade ederek, bedenini bir iletişim aracı

olarak kullanılmaktadır. Çocuklar için dans; eğlencenin yanı sıra tamamen bilinçaltını harekete geçiren özgür ve eğitici bir oyun rolünü üstlenmektedir.

Dans çalışmalarında; planlı veya programlı devinimleri içeren etkinliklerin dışında, doğaçlama ögesi dansın en önemli etkeni olarak kabul edilmektedir. Çocuklara; özgürce hareket etme ve yaratma olanağı sağlayan dans etkinlikleri, aynı zamanda hareket becerilerinin gelişmesinde önemli bir etken olarak belirtilmektedir. Bunun yanında çocuk dansları ve geleneksel halk dansları ile ilgili çalışmaların da plan ve programa dayalı dans etkinliklerinin içerisinde önemli bir yere sahip olduğu düşünülmektedir.

Halk dansları veya bir diğer adı ile halk oyunları, kültür kavramı içerisinde büyük bir yere sahip olmakla birlikte, ülkelerin kendi kültürlerini, gelenek ve göreneklerini ifade etmeleri, diğer ülkelere tanıtma fırsatı tanımaktadır. Halk dansları ve kültür kavramları, halkbilim yani bir diğer adı ile folklor başlığı altında yer almaktadır. Halkbilim, bir ülkenin veya bölgenin, etnik grubun maddi-manevi ürünlerini konu edinip kendine özgü yöntemlerle derleyen, sınıflandırıp çözümleyen ve sonucunda bir senteze vardırma çalışması, araştıran bilim dalıdır (Özsoylu, 2017).

Halk bilimin bir diğer adı ise Folklor 'dur ve Türkçe 'deki yaygın kullanımı ile folklor kavramı, halk dansları ve halk müziğini çağrıştırdığından, akademik çevrede 'halkbilim' sözcüğü tercih edilmektedir. Bu doğrultuda, halk dansları halkbilim kavramından bağımsız düşünülmemektedir. 'Bir topluma ait kültürel öğelerin kıyafet, motif ve müzik ile birleşerek sahneye taşınması ve görsel hafızada yer edinip sürdürülebilir hale getirilmesi, halk danslarının halkbilime en önemli katkısı olarak nitelendirilmektedir' (Özsoylu, 2017).

Halk dansları geçmiş ya da günümüz kültürünün genellikle yerel olan ve yeniden yaratılabilen bir dans türü olarak nitelendirilmektedir. Halk dansları bir kültürden diğerine kıyaslandığında, genel olarak hiçbir evrensel şekil, hareket, biçim, üslup ya da işleve sahip değildir (Kealiinohomoku, 2005). Bir başka görüş, halk danslarının ait olduğu toplumun kültürel değerlerini yansıtan; bir olayı ifade eden, kökeni din ve büyü ile ilgili olan; müzikli veya müziksiz olan, tek kişi veya gruplar halinde icra edilen; ölçülü ve düzenli hareketler olarak nitelendirmektedir ('Halk Dansı Nedir', 2011). Kısaca halk dansları, her ülkenin veya toplumun kendi kültürünü yansıttığı dans türü olarak nitelendirilmektedir.

Bu ülkelerden biri olan Kuzey Kıbrıs'ta da her ülkede olduğu gibi halk dansları veya halk oyunlarına oldukça önem verilmektedir. Kıbrıs'ın kendine özgü

yaşayışında önemli bir yer tuttuğu söylenmektedir. Kuzey Kıbrıs coğrafi konumu nedeniyle tarih boyunca Anadolu kültür ve uygarlıklarının etkisi altında kalmıştır. 1571 tarihinden sonra Türklerin adaya gelip yerleşmesi ile birlikte, yaşantılarından örnekleri ve bunlara bağlı olarak halk oyunları da gelmiştir (Barabar, 2009).

Kuzey Kıbrıs'ta geleneksel davranış ve eğlencelerin motifleri ile birleşerek oluşan dansların, önemli olayları konu aldıkları bilinmektedir. Kıbrıs kültüründe, halk oyunlarında en çok karşılaşılan konunun düğünler olduğu belirtilmiştir.

Düğünleri konu alan oyunlar dışında, farklı başlıklar altında sıralanmış oyunlar da bulunmaktadır. Bu oyunlar ise, günlük hayatta gerçekleştirilen hareket ve karşılaşılan durumlar dolayısıyla oluşmuştur. Bu bağlamdaki oyunlar şu şekilde belirtilmektedir;

- 1- Karşılamlar
- 2- Sirtolar (Mendil Oyunları)
- 3- Zeybekler
- 4- Çiftetelliler – Arabiyeler (Kadın Oyunları)
- 5- Kasap Oyunları (Susta)
- 6- Dramatize Oyunlar

Belirtilen halk oyunlarını açıklamadan önce, oyunların/dansların seslendirilmesinde büyük rol oynayan çalgılardan bahsetmek gerekmektedir. Bu oyunlar, Kıbrıslı Türklerde geleneksel olarak kullanılan "İncesaz" ve "davul-zurna" olarak adlandırılan müzik aletleri ile oynanmaktadır. "İncesaz" genellikle kapalı ortamlarda düzenlenen eğlencelerde kullanılırken, "davul-zurna" güçlü sez özelliklerinden dolayı açık yerlerde düzenlenen etkinliklerde kullanılmaktadır (Kanol, 2006).

Davul-zurna ikilisi seslerinin gür olmasından dolayı genellikle düğünlerde ve sünnetlerde tercih edilmemekle birlikte, günümüzde bu gelenek hala daha devam etmektedir. İncesazların içerisinde yaygın olarak kemane(keman), döbleg(darbuka), ud, def ve zil yer almaktadır. Atamert (2017), ince çalgı(incesaz), kavramının nereden çıktığının bilinmediğini belirtmekle birlikte, benzer isimde çalgı gruplarına Türkiye'de rastlamanın mümkün olduğunu söylemektedir. Genel olarak ince çalgı, halk arasında kemane olarak da adlandırılan keman, ud, döbleg(darbuka), ve def çalgıları oluşturmaktadır. Keman bu topluluğun lideri olarak gösterilmekte ve diğer çalgılar da kemana takip etmektedir.

Kuzey Kıbrıs genelinde halk oyunları müziği ile ilgilenen birçok müzisyen ve eğitimci bulunmaktadır. Bu eğitimciler ve müzisyenlerin, yeterli müzik bilgisine ve çoğunlukla eğitim vermek için yeterli belge ve bilgiye sahip oldukları düşünülmektedir. Fakat halk dansları eğitmenleri ve eğitimine bakıldığında, eğitmenlerin ve eğitim programının bu konuda eksik kaldığı görülmektedir. Günümüzde dernek çatısı altında birçok halk dansları topluluğu bulunmaktadır. Bunun yanı sıra devlet okullarında da eğitsel kol başlığı altında halk dansları eğitimi verilmektedir. Verilen bu eğitimde, eğitmenler çok büyük bir rol oynamaktadır. Bu da eğitmenlerin eğitimi konusunu gündeme getirmiştir.

Bununla ilgili ilk adım, Kıbrıs Türk Halk Dansları Federasyonu tarafından 2018 yılında KKTC genelindeki tüm eğitmenlerin, daha nitelikli ve bilinçli bir şekilde eğitim vermelerini hedefleyerek devamlılığı olan bir eğitim başlatmışlardır. Bu eğitim sonunda tüm katılımcılara sertifika verilerek resmi olarak halk dansları eğitmeni olmaları sağlanmaktadır. Bu sayede eğitim veren tüm eğitmenler bir sertifikaya sahip olma yanında, daha bilinçli ve standart olmaya başlamış, bu doğrultuda verilen eğitimin niteliği artmaya başlamıştır. Yapılan eğitimde, tüm katılımcı eğitmenler oynanan oyunlar hakkında eğitilmiş ve hem erkek hem de kadın oyunlarını deneyimleyerek çalışmışlardır.

Halk dansları ekiplerinin oynadığı oyunlar değişiklik gösterse de temelde çalınan müzikler ve kullanılan ritimler aynı kalmaktadır. Halk dansları ekiplerinin en büyük sorunu, bu oyunları oynarken herhangi bir ritim bilgisine sahip olmadan, sadece müzikleri dinleyerek veya öğretilen figürleri ezberleyerek sunmalarıdır. Görüldüğü üzere müzik ve ritim kavramları, halk danslarında da önemli bir yere sahip olmakla birlikte, yaratıcı drama da aynı şekilde halk dansları içerisinde kendine yer edinmektedir.

Bu sebeple müzik, ritim, yaratıcı drama ve halk dansları arasında bir ilişki olduğu düşünülmektedir. Bu noktadan hareketle bu çalışmanın ana problemi, “Halk danslarında yaratıcı drama temelli eğitimin ritim duygusunu geliştirmedeki rolü nedir?” şeklindedir.

Araştırmanın Amacı

Halk dansları ülke kültürünün tanınması ve tanıtılması açısından önemli rol oynamaktadır. Bu sebeple halk dansları eğitiminde öğrenilen müziksel bilgilerin kalıcı olması için halk danslarındaki müzik, ritim ve devinim öğelerinin kullanılarak

öğretilmesi önemlidir. Oyun sergilenirken çalınan müzik ile uyum, ritme ayak uydurma becerisi, ekip içerisinde bütünlük sağlayabilmek ve en önemlisi, kullanılan figürleri ezberlemek yerine, çalınan müzik ve o müziğin ritmi, müziğin hikâyesi ile birlikte öğrenerek sergilemek bilginin kalıcılığı açısından önemlidir. Müziksel işitmesi ve ritimsel müzik duygusu düşük olan birey, halk dansları eğitiminde müzik ve ritim öğelerini özümsemeden devinimsel hareketi gerçekleştirir. Buna bağlı olarak kendi kültürünün ve varoluşunun önemli parçası olan halk danslarını unutarak gelecek nesillere aktarımı başarılı şekilde sağlayamayacağı düşünülmektedir.

Bu doğrultuda yapılan araştırmada, halk dansları eğitiminde yaratıcı drama temelli ritim etkinlikleri ile ritim duygusunun geliştirilmesini amaçlamaktadır. Aynı zamanda halk dansları eğitiminin ülke kültürü açısından bütünsel olması ve halk dansları çalışmalarını yapan ekiplerin bu bütünlüğe katkıda bulunmasını amaçlamaktadır.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıtlar aranacaktır;

1. Halk dansları eğitimi alan öğrencilerin ritim çalışmalarına yönelik hazırbulunuşluk testi sonuçları arasında anlamlı fark var mıdır?
2. Yaratıcı drama temelli halk dansları çalışmalarına katılan öğrencilerin çalışmalara yönelik görüşleri nedir?
3. Öğrencilerin gelişimlerine yönelik yapılan günlük değerlendirmeler nasıldır?

Araştırmanın Önemi

İlköğretimde halk dansları eğitimi 3, 4 ve 5. sınıflarda eğitsel kol etkinlikleri başlığı altında yer almaktadır. Eğitsel kol etkinlikleri ile ilgili KKTC MEKB (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı) tarafından hazırlanan tüzük incelendiğinde; müzik, ritim ve devinim öğelerinin ve halk dansları ile ilgili hazırlanmış öğretim programının yer almadığı gözlemlenmiştir. Bu araştırma ile konu kapsamlı olarak değerlendirilmiş, halk danslarında bulunan oyunlar kullanılarak yaratıcı drama temelli müzik, ritim ve devinim öğelerinde oluşan etkinlikler yaratılmıştır. Bu doğrultuda yaratılan etkinliklerle halk dansları eğitiminin desteklenmesi, müziksel, ritimsel ve devinimsel becerilerin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Yapılan bu çalışma, halk dansları öğretmenlerine rehber olması ve kültürün geçmişten geleceğe aynı şekilde aktarılması için halk dansları eğitiminin bir program dahilinde yapılması ve oluşturulan programın, gerçekleşen aktarımın kalıcılığını desteklemesi açısından önemlidir.

Müzik eğitimi ve yaratıcı drama ile bütünleşen araştırmalarda, kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesi ile birlikte bu sürecin öğrencilerin etkin katılımı ile sürdürülmesi önemlidir (Özdemir, 2020). Bu noktada öğretmenin rehber konumunda, öğrencinin ise etkin katılımı ile kalıcı öğrenmeyi savunan ve yapılandırıcı yaklaşımı temel alan yeni öğretim programlarının gerekliliği belirtilmektedir. İlköğretim düzeyindeki bireyler oyun çağına olduğundan, aldıkları eğitimin de oyun temelli olmasının etkin katılımı ve bilginin kalıcılığını destekleyeceği düşünülmektedir. Oyun odaklı öğretim temel alınarak hazırlanan bu çalışma, bireylerin eğlenerek bilgiye ulaşmasını sağlaması açısından önemlidir.

Bu çalışmada bireylerin yaratıcı drama temelli ritim etkinlikleriyle ritim duygusunu geliştirmelerini sağlamak, grup çalışmaları ile ekip içi ritimsel uyumu destekleyerek geliştirmek çalışmanın önemini ortaya çıkarmaktadır. Bu doğrultuda araştırmacı tarafından hazırlanan beş haftalık yaratıcı drama temelli ritim etkinlik paketlerinin öğrencilere kazandırdıkları, ritim duygusunun uyumlu şekilde gelişmesidir.

Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- Halk dansları eğitimi ilköğretim okulları eğitim programında yer aldığı ve kolay ulaşılabilir örnekleme olduğundan dolayı Lapta Belediyesi halk dansları ekibi ilköğretim grubu ile,
- Halk dansları eğitimi ilköğretim eğitim programlarında 3, 4 ve 5. sınıf düzeyinde olduğundan çalışma 9-11 yaş (3,4,5. sınıf) öğrencileri ile,
- Lapta Belediyesi Halk Dansları Ekibi İlköğretim Grubu'nda yer alan 4 kız, 10 erkek, toplam 14 öğrenci ile,
- Etkinlik paketi için seçilen oyunlar, halk dansları öğretmenlerinin belirlediği Darı, Feslikan, Çiftetelli, Abdal Zeybeği ve Orak ile,
- Araştırmacı tarafından hazırlanmış etkinlik paketi ve uygulaması her biri 60 dakika olmak üzere toplam beş etkinlik ile sınırlıdır.

Tanımlar

Presto: Canlı, çabuk, hızlı bir tempo olarak tanımlanmaktadır.

Moderato: Bir eserin orta hızda çalınması gerektiğini belirtmektedir.

Allegro: Hızlı, çabuk, parlak, çevik, coşkulu bir tempo olarak tanımlanmaktadır.

Largo: Bir parçanın ağır, geniş, yaygın bir hızda çalınması gerektiğini belirtmektedir.

Makam: Türk müziğinde bir dizinin işlenişine verilen isim olarak tanımlanmaktadır.

Süit: Değişik formlarda fakat aynı tonda yazılmış dans müziklerinden alınan bölümlerin birbirlerine eklenmesiyle oluşan yapıt.

Kinesiyoloji: İnsan hareketleri üzerine çalışan bilim dalı olarak belirtilmektedir.

Koreoloji: Bale eserlerinin nota yazımı ile arşivlenmesi için geliştirilen sistem olarak belirtilmektedir.

BÖLÜM II

Kavramsal Temeller ve İlgili Araştırmalar

Çalışmanın bu bölümünde araştırma ile ilgili kavramsal açıklamalar, tanımlar ve araştırma ile ilgili literatürde yer alan bilgilere yer verilmiştir.

Kavramsal Temeller

Yaratıcı Drama

Eğitim sisteminin gelişmesi ile birlikte, kullanılan yöntemler de aynı doğrultuda yenilenmektedir. Bu yeni ve çağdaş eğitim sisteminin amacı, bireyleri ezberci sistemin dışına çıkararak önce kendilerini, sonra yaşadıkları çevreyi, daha sonra ise yaşadıkları dünyayı anlayabilecekleri şekilde yaşayarak öğrenmelerini hedeflemektedir. Bu doğrultuda yaşayarak öğrenmenin temelini oluşturan yaratıcı drama kavramı ortaya çıkmaktadır. Yaratıcı drama, çağdaş eğitim programında ortaya çıkan sorunları çözmeyi hedeflemekte, öğrencilerin duyuşsal özellik ve yaşantılarından eğitim sürecinde yararlanan bir alan ve aynı zamanda bir yöntem olarak nitelendirilmektedir.

Etkili, verimli ve kalıcı bir öğrenmenin en önemli unsurunun, bireyin aktif olarak yer aldığı, yaparak- yaşayarak öğrenme yöntemi yani yaratıcı drama olduğu söylenmektedir. Bir eğitim yöntemi olarak yaratıcı dramanın amacı, aslında bireyin doğuştan sahip olduğu yaratıcılığı ortaya çıkarmak ve geliştirmektir. Bu doğrultuda bireyin öğreneceği bilginin üzerinde durmak yerine, nasıl öğreneceği noktasının üzerinde durulması gerektiği belirtilmektedir. Bu noktada bireyin, kendini özgürce ifade etmesi, iş birliği yapabilmesi, çok yönlü bir görüşe sahip olabilmesi ve kendini tanıyabilmesi açısından yaratıcı dramanın etkili bir yöntem olduğu belirtilmektedir.

Yaratıcı Drama kavramı çoğunlukla Amerika'da kullanılırken, bu kavramı bir öğretim yöntemi olarak eğitim programlarına dâhil eden ilk ülke olarak bilinen İngiltere'de "eğitimde drama", son olarak ise Almanya'da "Oyun ve Tiyatro Pedagojisi" olarak nitelendirilmektedir. Anderberg ve Kratochvil yaratıcı drama kavramını, herhangi bir müdahale olmaksızın çocukların doğal ve kendiliğinden davranışlar sergilediği bir alan olarak nitelendirmektedir (2005). Bir başka düşünceye göre yaratıcı drama, doğaçlamaya dayalı bir temeli olan ve aynı zamanda süreç odaklı bir tiyatro formudur. Bu formda katılımcılar bir lider önderliğinde hayal

etmeyi, sahnelemeyi ve insan deneyimlerini yansıtmayı öğrenmektedirler. Fakat yaratıcı dramının bir oyun oynama yöntemi ve tiyatro olmadığı vurgulanmaktadır.

Adıgüzel ise yaratıcı drama kavramını şu şekilde tanımlamaktadır; ‘*bir grup veya grup üyelerinin edindikleri yaşantılardan yola çıkarak, bir amacın ya da düşüncenin, doğaçlama, rol oynama gibi tekniklerden yararlanılarak hayata geçirilmesidir. Bu canlandırma süreçleri yeterli deneyime sahip lider veya eğitmen öncülüğünde yapılırken kendiliğindenliğe, şimdi ve burada ilkesine, -miş gibi yapmaya dayalıdır ve yaratıcı drama, oyunun genel özelliklerinden doğrudan yararlanır*’ (Adıgüzel, 2009).

Bu noktada, yaratıcı drama kavramının bileşenleri karşımıza çıkmaktadır. Yapılan tanımlardan yola çıkarak, yaratıcı drama etkinliğine ya da çalışmasına başlamak için, gerekli öğelerin lider, grup, yaşantılar, konu, mekân, teknik, oyun ve çalışma olduğu belirtilmektedir. Bu öğelerin tanımları ise şu şekilde yapılmaktadır;

Lider

Drama çalışmasına liderlik eden, katılımcılara yol gösterici kişi olarak nitelendirilmektedir. Bir liderin değişime açık, gelişmeye elverişli, esnek bir kişiliğe sahip olması gerektiği savunulmaktadır. Lider ya da eğitmen olarak nitelendirilen kişi, katılımcıların kendilerini keşfetmesi, gelişmesi ve dramatik oyunlar yoluyla kendini ifade edebilmesi açısından önemli bir rol oynamaktadır. Liderin, eğitim, drama, tiyatro ve oyun kavramları ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmakla birlikte, dinleme yeteneği, uyarıcı soru sorma yeteneği, dramının gücüne inanmak gibi temel özelliklere sahip olması gerektiği savunulmaktadır.

Grup ve Yaşantı

Grup, benzerliklere ya da ortak özelliklere sahip olan, aynı düşünceleri paylaşan, aynı amaca yönelik hareket eden birden fazla bireyden oluşmaktadır. Grup, örgütlenmiş ve lideri olan topluluklardır (Adıgüzel,2009). Grubu oluşturan bireylerin her biri farklı yaşantılara, tecrübelere ve bilgi birikimine sahip olduğu bilinmekte, aynı zamanda bu grup, yaratıcı drama sürecinin en önemli unsuru olarak nitelendirilmektedir. Drama etkinliğine katılan bir grubun öncelikle rahat ve güvende hissetmesi, daha sonra kendini hazır hissetmesi gerekmektedir. Drama çalışmalarına katılmak için herhangi bir tiyatro ya da oyunculuk yeteneğine ihtiyaç olmamasıyla birlikte, aslında yaratıcı drama bu yeteneği geliştirmektedir.

Drama derslerinde sanatsal yaratma süreçleri de dâhil olmak üzere, unutulmaması gereken bir nokta bulunmaktadır. Bu nokta, bireylerin yaşantılarından yola çıkma zorunluluğu olarak belirtilmektedir. Yaşantı, bireylerin farklı bireylerle ve çevreleri ile yaşadıkları etkileşim sonucunda kendilerine kalan izler, tecrübeler olarak nitelendirilmektedir. Yaratıcı drama yaşantılarında bir katılımcı herhangi bir konuyu tüm duygularını harekete geçirerek, görerek, koklayarak, dokunarak, duyarak yani yaşayarak öğrenmektedir.

Mekân- Ortam

Yaratıcı drama çalışmaları kapalı veya açık tüm alanlarda yapılmaktadır. Fakat bu mekânların seçiminde, çalışma boyunca herhangi bir tehlike arz edecek etkenin bulunmaması gerekmektedir. Aynı zamanda drama oturumunun yapıldığı ortam, katılımcılara güven veren, rahat hissettirebilen ve fiziksel hareketlerde sorun yaşanmaması açısından geniş bir alana sahip olması gerektiği savunulmaktadır. Grubun geniş bir mekâna dağılması liderin duyulmasını engellemekle birlikte, küçük bir ortamda bulunmak da yapılacak olan etkinliklerin ve hareketlerin kısıtlanmasını sağlamaktadır.

Yaratıcı Dramanın Aşamaları

Yaratıcı drama etkinliği planlanırken dikkat edilmesi ve uygulanması gereken aşamalar bulunmaktadır. Bu aşamalar ise şu şekilde nitelendirilmektedir.

Isınma- Hazırlık Çalışmaları

Katılımcı olarak bulunan bireyi duruma alışması, yakınlık duyması ve benimsemesi için yapılan çalışmalar olarak nitelendirilmektedir. Bu aşamada daha çok beden kullanıldığı, duyuların eş zamanlı olarak yoğun bir şekilde kullanıldığı, içe dönük çalışmaların yapıldığı, güven kazanma ve uyum sağlama gibi grup etkinliklerinde oldukça önemli olan kavramlar için yapılan, genellikle kuralların diğer aşamalara göre belli olduğu ve bu kuralların lider tarafından belirlendiği bir aşama olarak belirtilmektedir. Bu aşamanın en önemli amacı grup içerisindeki dinamiği sağlamaktan öte, bir sonraki aşamaya hazırlamak olarak bilinmektedir.

Aynı zamanda bu çalışma, drama etkinliklerine yeni başlamış olan bir katılımcı için de ısınma çalışması özelliğini taşımaktadır. Genel olarak kullanılan çocuk oyunları veya etkinlikler bu aşamada etkin olarak kullanılmaktadır. Bu oyunların en

temel özelliği, eğlendirici olması olarak belirtilmektedir. Kullanılan oyunlar, liderin ve katılımcıların birbirlerine alışması ve ısınmalarını sağlamakta, aynı zamanda çalışılacak olan konuya hazırlanmayı kolaylaştırmakta, son olarak ise gerekli durumlarda rahatlama çalışmalarını içermektedir. Adıgüzel'e göre eğlendirici yani baskın olan bu aşamada süre uzun tutulduğunda, esas amacından çıkıp, eğlence temel amaç haline dönüşmektedir. Bu doğrultuda, oyunların gerekli durumlarda yaratıcı dramının diğer aşamalarında da yararlanılabileceğini vurgulamak gerekmektedir (2006).

Canlandırma

Canlandırma kavramı, herhangi bir kişinin yerine geçmek, başka bir birey gibi davranmak, başka birinin kılığına girmek, bir olayı veya bir durumu hareketlerle göstererek anlatma durumu olarak nitelendirilmektedir. Bu aşama, bir konunun süreç içerisinde geliştiği ve ortaya çıktığı, belirlendiği ve biçimlendiği ve diğer katılımcılara sergilendiği aşama olarak tanımlanmaktadır. Canlandırılacak konu dâhilinde bir başlangıç noktası olan, ağırlıklı olarak doğaçlama, rol oynama ve benzeri tekniklerin kullanılmakta olduğu bir aşama olarak bilinmektedir.

Yaratıcı drama çalışmalarındaki tüm yaşantılar, paylaşımlar ve değerlendirmeler, bu aşamada belirlenen ve oluşturulan, sonuçlarına ve bireyde bıraktığı izlere göre yapılmaktadır (Adıgüzel, 2009). Bu aşamadaki canlandırmalar bireysel veya grup olarak yapılmaktadır. Bu aşamanın sonucunda ortaya çıkan canlandırmalara göre bir sonraki aşamaya geçilmektedir.

Değerlendirme- Tartışma

Isınma-Hazırlık ve Canlandırma çalışmalarında yapılan yaratıcı drama etkinliklerinin sonuçları bu aşamada değerlendirilmektedir. Bu noktada gerçekleşen sürecin özü, önemi, niteliği ve niceliği bu aşamada saptanmaktadır. Aynı zamanda duygu ve düşüncelerin paylaşımı da bu aşamada yapılmaktadır. Genel olarak eğitsel kazanımlar ve ortaya çıkan oluşumlar hakkında değerlendirme yapılmakta ve tartışılmaktadır.

Dramanın bir süreç olduğu ve yaratıcılığın bu süreç sonucunda kazanıldığı belirtilmektedir. Bu doğrultuda, yapılacak olan yaratıcı drama oturumunun iyi şekilde yapılandırılması gerekmektedir. İyi yapılandırılmış bir yaratıcı drama etkinliğinde, ısınma aşamasından itibaren tüm aşamalarda yapılan oyunlar ve çalışmalar, kazanımlara yönelik olarak planlanmaktadır. Öğretilmesi planlanan

kavramlar oyunların/etkinliklerin içerisinde kullanılarak katılımcılara hissettirilmektedir. Bununla birlikte Adıgüzel, yaratıcı drama etkinliklerinin grup eğitimi olduğunu ve bu etkinliklerin bir grup olmadan yapılamayacağını savunmaktadır. Bu sebeple yaratıcı drama eğitimi özellikle grup halinde yapılan tüm kültürel ve eğitsel oyun ve etkinliklerde önemli bir rol oynamaktadır.

Halk Dansları

Halk dansları veya halk oyunları, dinsel ve büyüsel öğelerin canlandırıldığı ortamlarda gerçekleşen icralar olarak nitelendirilmektedir. Kökeninde barındırdığı unsurların zaman içerisinde yok olmasıyla birlikte, yeniden üretilme ve aktarılma gibi basamaklardan geçmektedir. Geçmişten günümüze aktarılan bu sunumlar, bulunduğu çevrenin tüm özelliklerini barındırmaktadır.

Çağdaş Drama Derneği'nin açıklamasına göre halk danslarının, insanların sadece ritim eşliğinde senkronize olmuş şekilde aynı hareketleri yapmasından ibaret olmadığı belirtilmektedir. Kültürün bir parçası olarak nitelendirilen halk oyunları, kültürü gelecek nesillere aktarma noktasında önemli bir rol oynamaktadır.

Halk dansları, kültür kavramı içerisinde büyük bir yere sahip olmakla birlikte, ülkelerin kendi kültürlerini, gelenek ve göreneklerini ifade etmeleri, aynı zamanda diğer ülkelere tanıtma fırsatı tanımaktadır. Halk dansları ve kültür kavramları, halkbilim yani bir diğer adı ile folklor başlığı altında yer almaktadır. Halkbilim, bir ülkenin veya bölgenin, etnik grubun maddi-manevi ürünlerini konu ediniş kendine özgü yöntemlerle derleyen, sınıflandırıp çözümleyen ve sonucunda bir senteze vardırılmaya çalışılan, araştıran bilim dalı olarak tanımlanmaktadır (Özsoylu, 2017).

Kuzey Kıbrıs'ta Halk Dansları Eğitimi

Kuzey Kıbrıs'ta halk dansları eğitimi, genellikle geçmişte uzun süre halk dansları ekiplerinde yer almış kişiler tarafından verilmektedir. Geçmişten günümüze kadar olan zamanda ise bu durum hiç değişiklik göstermemiş, aksine bu şekilde eğitim veren kişilerin artmakta olduğu gözlemlenmiştir. Halbuki, bir oyun olarak görülse bile halk dansları, kültür, müzik ve fiziksel aktivitenin iç içe olduğu bir grup eğitimi olarak nitelendirilmektedir.

Günümüzde halk dansları eğitimi, çoğu zaman dernek çatıları altında görülse de tüm devlet okullarında, özellikle ilköğretim okullarında, eğitsel kol etkinlikleri olarak görülmektedir. Eğitsel kol, öğretmenler yasası altında bir tüzüğe bağlı olarak KKTC

MEKB tarafından ders dışında bir program doğrultusunda sürdürülen eğitim etkinliklerinin tümü olarak nitelendirilmektedir. Bu eğitsel kol etkinliklerinin yapılmasındaki amaç ise, öğrencilerin gerek derslerde gerekse okul hayatındaki kişisel gelişimlerini, toplumsal eğitim, yardımseverlik ve tüm sorumluluk duygularını besleyip güçlendirmek, toplumsal hayatın gerektirdiği iş birliği ve iş bölümüne hazırlamak, boş zamanlarını iyi değerlendirmeyi ve iyi alışkanlıklar kazandırmaktır.

Amerika'da Wesselius (1959) tarafından yapılan çalışmada halk danslarının öğretimi ile ilgili bir program önerisi çalışması yapılmıştır. Bu çalışma devlet okullarında öğrenim gören ilköğretim öğrencilerine çeşitli dans trendlerini tanıtmak ve halk danslarının ilköğretimdeki önemini ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Wesselius çalışmasında 4. 5. ve 6. sınıf öğrenciler için bu yaş grubundaki öğrencilerin gelişim özelliklerini de göz önünde bulundurarak her sınıf için ayrı bir eğitim programı oluşturmuştur. 4. sınıflar için hazırlanmış olduğu programda, öğretmenlerin öğrencilere temel hareketleri öğretebilmek için içerisinde kayma, yürüme, koşma, atlama, dörtlüyle koşma ve uygun adım yürüme içeren danslarda serbestçe hareket etmelerini sağlamasını önermektedir. Bu hareketleri yaptıktan sonra öğretilmesi için önerilen danslardan bazıları ise şu şekilde belirtilmiştir;

1. "Ayakkabıcının Dansı"
2. "Dunkirk Çanları"
3. "Hansel ve Gretel"
4. "Daha Fazla Zıpla Annika"

Beşinci sınıflar için hazırlanmış olduğu programa başlamadan önce, öğrencilerin 4. sınıfta öğrenmiş oldukları hareketleri tekrar etmesi gerektiği söylenmektedir. Hareketler tekrar edildikten sonra öğrencilerin belirtilen halk dansları parçalarını öğrenmekte zorluk yaşamayacakları belirtilmektedir;

1. "Büyük Mart ve Kemerler"
2. "Nergis Mikseri"
3. "Topuk ve Burun İskoç Dansı"
4. "Patty Cake Polka"

Son olarak 6. Sınıflar için hazırlanmış olan eğitim programında temel ritim, şarkı söyleme, yaratıcı halk ve meydan danslarında ilerlemiş olan öğrencilerin yetişkinlerin yaptığı dansları taklit etme arzusuna sahip olduklarını belirtmektedir. 4. ve 5. sınıfta öğrendikleri hareketleri ve dansları tekrar ettikten

sonra iki adımlı vals temasının öğrencilere öğretilmesi gerektiğini savunmaktadır. Ardından belirtilen dansların öğretilmesi gerektiğini söylemektedir;

1. "Tuxedo"
2. "Porsuk Gavotte"
3. "Kanada Ahır Dansı"
4. "Josephine"

Dublin’de bulunan Professional Development Service For Teachers(Öğretmenler İçin Profesyonel Gelişim Servisi), kendini halk dansları eğitimi konusunda geliştirmek isteyen öğretmenler için bilgiler sunmaktadır. Bu bilgilerin arasında yeni bir halk dansı öğretirken o dansın bir gösterisinin yapılması, öğrencilerin o dansı görsel olarak algılamalarına yardımcı olabileceği söylenmektedir. Bu gösterinin, varsa video veya daha önce bu dansı daha önceden öğrenmiş bir sınıf tarafından yapılabileceği belirtilmektedir. Halk dansları öğretimi yapılırken kullanılacak diğer yaklaşımların danstaki adımları belirlemek, her adımı ayrı ayrı öğretmek, ardından dansı bölümlerine ayırarak öğretmek ve sonucunda tüm dansı yapmak olabileceği belirtilmiştir. Bir dansın bölümlerini veya adımlarını öğretirken bölüm hakkında konuşmak veya o bölümü hayal ederek bölüm içerisinde gezinmek, müziksiz ve müzikle birlikte dans etmenin yararlı olacağı vurgulanmaktadır.

Türkiye’de Türkiye Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü’nden edinilen bilgiye göre, halk dansları ve müzikleri dersi Güzel Sanatlar Liseleri öğretim programında bulunmaktadır. Bu programın genel amacı, bedenini kullanma becerisinin gelişmesi, organlar arasındaki koordinasyonu sağlama becerisinin gelişmesi, kinesiyojik düşünme ve uygulama becerisini kazanması, halk kültürü ve halk danslarının kendine has dilini ve terminolojisini doğru ve etkili bir şekilde kullanması ve halk kültürüne ve halk dansları öğrenimine değer vermesinin sağlanması olarak belirtilmiştir. Bu doğrultuda bu programın öğrencilere kazandırılması beklenen amaçlar ise şu şekilde belirtilmiştir;

1. Kinesiyojik modellemeye göre analiz yapabilme,
2. Kinesiyojik iletişim,
3. İlişki kurabilme,
4. Yaratıcı düşünce,
5. Anadili etkili kullanabilme,
6. İletişim teknolojilerini etkili kullanma,
7. Araştırma yapabilme,

8. Analitik düşünme becerisi,
9. İş birliği yapabilme becerisi,
10. Etkili iletişim kurabilme,
11. Öğeler arası ilişkilendirme yapabilme,
12. Akıl yürütebilme.

Halk Dansları ve Halk Müzikleri Dersi Öğretim Programının, öğrenci merkezli yaklaşıma uygun olarak her öğrencinin kinesiyolojik becerisi doğrultusunda geleneksel öğretim tekniklerinden olan görsel öğretim ve tekrarlama ile bütünden parçaya doğru ilerleyerek hareketlerin öğretilmesini ve uygulanması gerektiği belirtilmektedir. Program içinde verilen dansların seçimi basitten karmaşığa doğru sıralanmakla birlikte, seçilen dansları oluşturan figürlerin öğrenci merkezli yaklaşıma uygun şekilde öğretilmesi gerektiği belirtilmektedir. Bu öğretim programında kullanılmak üzere oluşturulan öğretmen kitabı, ders konusunda öğretmene rehber niteliğinde olmasının yanında, öğretmenin konu edilen yöre kültürleri hakkında yeterli bilgiye sahip olmasının da önemli olduğu vurgulanmaktadır. Bunun yanında görsel malzeme kullanımının en üst seviyede olmasının eğitimin daha sağlıklı ve etkili hale gelmesinde önemli rol oynayacağı belirtilmektedir.

Kullanılan öğretim programının yapısı ile ilgili olarak ise ünite temelli yaklaşımın esas alındığı belirtilmiştir. Bu doğrultuda öğretim programında uygulanması uygun görülen ünite başlıkları ve süreleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir;

Tablo 1.

Türkiye’de Güzel Sanatlar Lisesi Halk Dansları ve Müzikleri Dersi

Üniteler	Kazanım	Süre/Ders Saati	Oranı
	Sayıları <i>f</i>	<i>f</i>	(%)
Temel Kavram ve Tanımları	6	4	5,55
Halay Türü Örneklerin Öğretimi	8	17	23,6
Zeybek Türü Örneklerin Öğretimi	8	17	23,6
Karşılama Türü Halk Danslarının Öğretimi	8	17	23,6
Horon Türünden Halk Danslarının Öğretimi	8	17	23,6
TOPLAM	38	72	100

Tablo 1’de belirtilen konu başlıkları doğrultusunda halk dansları ve müzikleri dersi öğretim programının ünite, konu ve kazanımları ise şu şekilde belirtilmiştir; Temel Kavram ve Tanımları ünitesinde; 6 kazanım 4 ders saati süresince işlenmekte ve yüzde 5,5 oranında, Halay türü örneklerinin öğretimi ünitesinde; 8 kazanım 17 ders saati süresince işlenmekte ve yüzde 23,6 oranında, Zeybek türü, Karşılama türü ve Horon türü halk dansları öğretimi ünitesinde 8 kazanım 17 ders saati süresince işlenmekte ve yüzde 23,6 oranında programda yer almaktadır.

Kuzey Kıbrıs’ta ise halk dansları ile ilgili olarak ders süre ve sayısı bakanlık tarafından haftada 2 ders saati (40+40) olarak belirlenmiştir. Halk dansları eğitimi öğretmenlerde aranan nitelik ve koşullar ile ilgili olarak ise hiçbir açıklama bulunmamaktadır. Bu sebeple bu eğitimi veren öğretmenlerin genellikle uzun süre halk dansları oynamış ve bu konuda bilir kişi olarak sayılan kişiler olduğu bilinmektedir. Bu öğretmenlerin halk dansları içerisinde olan ve büyük önem taşıyan anatomi, halk dansları kültürü veya tarihi ve müzik eğitimi gibi konular hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları ise bilinmemektedir. Halk dansları eğitimi için belirlenmiş bir eğitim programının olmamasıyla birlikte, bu eğitimi verirken kullanılan belirli bir eğitim yöntemi ise yazılı olarak bulunmamaktadır. Eğitimci genellikle, geçmişte kendi öğretmenlerinden öğrendikleri şekilde öğretmektedir. Bu

yöntemlerden bazıları, dansı bölümlerine ayırarak çalışma, yavaşlatarak çalışma ve müzikli veya müziksiz çalışma olarak bilinmektedir. Fakat bahsi geçen yöntemlerden farklı olarak öğrencilerin yaratıcılığını geliştirecek yöntemler kullanılmamakta, bu da karşımıza kullanılan figür ve müzikler hakkında hiçbir bilgi açıklamadan, direkt olarak gösterip uygulatma yöntemini çıkarmaktadır.

Bu konu ile ilk adımı 2018 yılında atan KTHDF, günümüzde hala daha devam etmekte olan seminerler düzenleyerek, halk dansları ekiplerinde eğitim veren herkesin bu eğitimlere katılımını sağlayıp, eğitim sonunda da bir sınava tabi tutarak sınavı geçen katılımcıların sertifikalı eğitmen olmalarını amaçlamaktadır. Bu programa katılan eğitmenlerin program içerisinde aldıkları bazı dersler şu şekilde belirtilmiştir;

1. Kültür ve Halk Bilimi
 - i. Kültür
 - ii. Halk Bilimi ve Halk Dansları
 - iii. Halkbilimden Temel Kavram ve Terimler
2. Yönetim ve Organizasyon
 - i. Halk Dansları Eğitiminde Yönetim ve Organizasyon
3. Halk Dansları Öğelerinin Kavramsallaştırılarak Kültürün Yaşatılması ve Sahnelenmesi
 - i. Halk Danslarında Temel Öğeler
 - ii. Halk Danslarının Sahnelenmesinde Temel Özellikler
 - iii. Halk Müziği
 - iv. Ritim ve Tartım
 - v. Halk Danslarımızda Kullanılan Enstrümanlar, Seyirciye ve Dansçıya Etkileri
 - vi. Kıbrıs Türk Halk Giysileri ve Sahnede Kullanımı
 - vii. Halk Dansları Öğretim Teknikleri
4. Beslenme ve Sağlık
 - i. Anatomi
 - ii. İlk Yardım
 - iii. Temel Beslenme Alışkanlıkları
 - iv. Halk Dansları Çalışmalarında Isınma, Soğuma Teknikleri
5. Kişisel Gelişim ve İletişim
 - i. İnsan İlişkileri ve İletişim

ii. İnsan Gelişimi

Belirtilen dersler uzman kişiler tarafından verilmekte olup, sertifikaya sahip olmak isteyen ve bu eğitime katılan öğretmenler bu dersleri zorunlu olarak almaktadırlar. Verilen eğitim teorik olup, bunun yanında uygulamalı olarak yeni figürler ve müzikleri inceleyerek çalışmalar yapmaktadırlar. Eğitimin müzik eğitimi ile ilgili olan kısmında ise, uzman müzik eğitimcileri eşliğinde temel vuruşlar ve ritim kalıpları ile ilgili eğitim verilmekte ve bu eğitimin sonunda katılımcılar dinledikleri bir parçanın ölçü birimlerini ve tartımını tartışabilecek noktaya gelmektedirler. Federasyonun atmış olduğu bu adım ile birlikte günümüzde eğitim veren öğretmenlerin çoğunluğunun bu belgelere sahip olduğu bilinmektedir. Bu sayede verilen eğitimin kalitesinin de arttığı düşünülmektedir. Fakat yine öğretmenlerin aldıkları bu eğitimden sonra öğrendikleri bilgileri uygulayıp uygulamadıkları takip edilmemektedir. Özellikle kullandıkları öğretim yöntem ve teknikleri ile ilgili bir bilgi bulunmamaktadır.

Genel olarak halk dansları eğitiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinden takım/grup çalışması, gösterme, uygulama/alıştırma ve rol oynama/dramatize etme gibi teknikler kullanılabilir. Bu tekniklerden özellikle rol oynama/ dramatize etme yöntemi hem kültürün öğretiminde hem müziksel algının gelişmesinde hem de grup çalışması, empati ve sosyal sorumluluk gibi duyguların gelişmesinde büyük rol oynamaktadır.

Kuzey Kıbrıs Halk Dansları Oyunları

Kuzey Kıbrıs'ta yapılmış olan halk dansları araştırmaları, uzun ve köklü bir geçmişe sahip olmamakla birlikte, Kıbrıslı Rumların bu alandaki araştırmalarının 19. yüzyıl sonlarında başladığı gözlemlenmektedir. Kuzey Kıbrıs'ta halk dansları, gösterişli ve zengin öğelerden oluşmaktadır ve KKTC halk danslarının oluşumunda, Anadolu Uygarlıkları, Ege Adaları, Trakya ve Balkanlar ile Doğu ve Güney Arap gibi farklı kültürlerle sahip ülkelerin etkisinin büyük olduğu söylenmektedir (Yorulmaz, 2011). Kanol'a göre Kıbrıs'taki halk oyunları, Türkiye'de göç bölgeleri olarak kabul edilen Bursa, Sakarya, Eskişehir gibi yerleşim yerlerinde olduğu gibi karma bir özellik göstermektedir (2006). Bir başka görüş ise, Kıbrıs'ın genelinde geleneksel müzikler incelendiğinde, başta Türkiye ve Yunanistan olmak üzere çevre kültürlerin ve Kıbrıs'tan gelip geçmiş uygarlıkların etkisi olduğunu savunmaktadır (Atamert, 2017).

Kıbrıs Türk halk danslarında kullanılan birçok müzik ve oyunlar bulunmaktadır. 1981 yılından sonra HASDER bünyesinde yürütülen araştırmalar neticesinde, pek çok Kıbrıs oyununun bulunduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalardan önce sadece 7-8 oyunun var olduğu bilinmektedir (Kanol, 2006). Bu halk oyunları ve müzikler aşağıdaki şekilde sınıflandırılmaktadır;

- 1- Karşılamlar
- 2- Sirtolar (Mendil Oyunları)
- 3- Zeybekler
- 4- Çiftetelliler – Arabiyeler (Kadın Oyunları)
- 5- Kasap Oyunları (Susta)
- 6- Dramatize Oyunlar

Karşılama Oyunları

Kuzey Kıbrıs'ta oynanan karşılama oyunları kadın ve erkek karşılamları diye ikiye ayrılmaktadır. Bu oyunlar bir süit özelliği göstermektedir. Gerek kadın gerekse erkek karşılamları dört ayrı karşılama ve dört ayrı ritim içermektedir. Karakter yönünden ele alındığında, kadın karşılamları erkek karşılamlarına göre daha ağır bir tempoda ve daha yumuşak çalınmaktadır. Erkek karşılamları ise daha coşkulu ve sert ile yumuşak arasında bir karaktere sahip olduğu söylenmektedir (Kanol, 2006). Erkek karşılamları dört bölümden oluşmaktadır. Bunlar; birinci karşılama, ikinci karşılama, üçüncü karşılama ve dördüncü karşılama olarak nitelendirilmektedir.

Birinci karşılama ezgisi bazen uzun bazen ise kısa olabilen bir taksimle çalınmaktadır. Taksim sonunda kısa bir duraklama yapılarak esas ezgiye başlanmaktadır. Bu ezgi 9/8'lik ritim kalıbı ile çalınmaktadır. Sürekli olarak bitiş sesinde kalışlar yapılarak birinci bölümü oluşturan cümlelerden sonra, ikinci bölümde yine aynı bitiş sesinde olan makama girilmekte ve ikinci bölüm sona ermektedir. Üçüncü bölümde tiz seslerde dolaşan ve soru-cevap şeklinde çalınan cümlelerden sonra ezgi ani bir şekilde bitiş sesine gelmekte ve ikinci karşılama geçilmektedir (Kanol, 2006).

İkinci karşılama 7/8'lik ritim kalıbı ile çalınmakta ve sürekli arka arkaya gelen, birbirlerinin devamı olan birçok cümleden oluşmaktadır. İkinci karşılamanın sonunda üçüncü karşılama geçiş sağlamak için bir köprü bulunmakta ve hiç kalış yapılmadan ani bir şekilde üçüncü karşılama geçiş yapılmaktadır. İkinci

karşılama olduğu gibi, üçüncü karşılamada da birbirlerinin devamı olan cümleler bulunmakta ve sık sık makam değiştiren cümlelerden oluşmaktadır. İkinci karşılamamanın bitiş sesi, üçüncü karşılamamanın sonunda kullanıldığından bu durum üçüncü karşılamamanın önemli bir özelliği olarak belirtilmektedir. Son olarak dördüncü karşılama ise yine birinci karşılama gibi 9/8'lik ritim kalıbı ile çalınmaktadır. Bu karşılamamanın özelliği olarak, zeybeklerde olduğu gibi eksik ölçü ile başlaması göze çarpmaktadır.

Sirto

Sirtolar genellikle hareketli bir müziğe sahip olmakla birlikte, sıkça sıçrama figürleri kullanılmaktadır. Sirtoların çoğu erkekler tarafından oynanmaktadır. En çok bilinen ve hala daha oynanmakta olan sirtolar ise şunlardır; Şehirli sirtosu, Aziziye sirto, İskele sirtosu, Kına sirtosu ve Kozan Marşı'dır. Kıbrıs Türk halk danslarında oynanan sirtolar 2/4'lük ritim kalıbında çalınmaktadır.

Zeybek

Kıbrıs Türk halk danslarında oynanan zeybekler genellikle 9/8'lik veya 9/4'lük ritim kalıpları ile yazılmaktadırlar. Zeybekler karakter yönünden farklılık göstermekle birlikte, bazıları hızlı ve neşeli, bazıları ise ağır ve ciddi bir tavır ile çalınmaktadır. Yapılan araştırmalar neticesinde bulunan zeybekler şunlardır; Sarhoş zeybeği, Abdal zeybeği, Abohor zeybeği, Kıbrıs zeybeği, Kadın zeybeği (Kanol, 2006).

Çiftetelli

Hem kadınlar hem de erkekler tarafından oynanmakta olan çiftetelliler, eğlencelerin vazgeçilmez oyunlarından biri olarak nitelendirilmektedir. Yapılan araştırmalar sonucunda bulunan çiftetelliler ise şunlardır; Kıbrıs çiftetellisi, çiftetelli ve kadifeden kesesi. Kıbrıs çiftetellisi genellikle 4/4'lük veya 2/4'lük ritim kalıbı ile çalınmaktadır. Bunun yanında kadifeden kesesi, bir şarkı olmasına rağmen çiftetelliler arasında çalınmaktadır (Kanol, 2006). Arabiye oyunları ise her zaman çiftetelliler ile çalınmaktadır. Kadın oyunu olmasına rağmen erkekler tarafından da çok sık oynanmaktadır. Arabiyeler genellikle 2/4'lük ritim kalıbında, orta veya ağır bir tempo ile çalınmaktadır. Arabiye 1 ve Arabiye 2 olmak üzere iki arabiye bulunmaktadır.

Kasap Oyunları

Kasap oyunları, diğere adı ile susta, Anadolu ve Yunanistan'da da bilinen bir oyun olmakla birlikte, Kıbrıs'ta da her iki toplum arasında da yaygın olarak oynanmaktadır (Atamert, 2017).

Dramatize Oyunlar

Dramatize oyunların hemen hemen tümünde oyuncular ya kendilerinden başka birisini ya da bir varlığı veya bir hayvanı canlandırmaktadır. Dramatize oyunlar şu şekilde sıralanmaktadır;

1. Bıçak Oyunu
2. Orak
3. Elek Oyunu
4. Değirmenci Oyunu
5. Kartal Oyunu
6. Karaoğlan Oyunu
7. Mandala-Dingala-Goggolli Oyunu
8. Fistikya Oyunu
9. Zambara Oyunu
10. Nişan Oyunu

Yaratıcı Drama ve Halk Dansları

Bireyin kendi yaşantıları ve toplum içerisinde etkilendiğı olayları ‘‘mış’’ gibi yaparak sergilediğı halk dansları, bireyin kendi yaşantılarından yola çıkılarak canlandırmaların yapıldığı ve grup bilincini önemseyen drama, Çağdaş Drama Derneğı çatısı altında kurulan Drama Dans Kurulu'na göre halk oyunlarının öğretiminde ve sergilenişinde önemli bir araç olarak nitelendirilmektedir.

Halk dansları ve yaratıcı drama ortak özelliklere sahip olmakla birlikte, birçok ortak kazanımlara da sahip olduğu vurgulanmaktadır. Bu kazanımlar, aşağıda belirtildiğı gibidir;

- İş birliğı yapabilme,
- Sosyal gelişimi ve bir bütün olarak çalışma becerisini kazandırma,
- Yaratıcılık ve estetik gelişimi sağlama,
- Kendine güven duyma,
- Bireysel farklılıkları tanıma,

- Grup ile iletişim kurma,
- Bedenini etkili kullanma,
- Grup içerisinde kendini ifade edebilme,
- Farklı yaşantılara ve insanlara karşı duyarlı olma.

Belirtilen kazanımlar halk dansları çalışmalarında önceden planlanmamakla birlikte, figürlerin öğretilmesi süreci ile paralel bir şekilde ilerlemektedir. Aynı zamanda halk dansları ve yaratıcı drama çoğu zaman aynı özellikleri taşımaktadır. Bu özellikler aşağıdaki gibidir;

- Her iki eğitim alanı da güzel sanatlar eğitimi olarak nitelendirilmektedir. Halk dansları hareket sanatları, yaratıcı drama da aynı şekilde eylem sanatı olarak nitelendirilmektedir. Her yaş grubundan katılımcı ile gerçekleştirilmektedir. Halk dansları genel olarak sonuç odaklı olup, dernekler ve topluluklar tarafından gösterilere ve yarışmalara hazırlanmak amacı ile yapılmaktadır. Bu nedenle halk danslarında yer alan dansçıların fiziksel özelliklerine ve yaşlarına göre seçim yapılmaktadır. Fakat bu seçimler yapılırken bireyin özgüvenini zedelememeye, bireyler arasındaki ilişki durumunu bozmamaya dikkat edilmektedir.
- Grup çalışmasına dayalı olup, çalışmanın niteliğine uygun olarak belirli sayıda katılımcı ile gerçekleştirilmektedir. Çalışmalara katılımın devamlı olması önem arz etmektedir.
- Her iki çalışma da ön hazırlık gerektirmektedir. Her iki çalışmada da etkinliğe başlanmadan önce katılımcılara ısınma çalışmaları yaptırılmaktadır. Bu ısınma çalışmaları, katılımcıları bedenlen etkinliğe hazırlama, bedenlerini ısıtma amacı ile yapılmaktadır.
- Halk danslarında başka olayların, başka kişilerin yaşantıları konu edilirken, yaratıcı dramada bireylerin kendi yaşantıları konu edilmektedir.
- Müzik, resim, fotoğraf benzeri diğer sanat dalları ile iç içe oldukları bilinmektedir. Yaratıcı drama çalışmaları ve aşamalarının birçoğunda müzik, resim ve fotoğraf kullanılmaktadır. Halk dansları da aynı şekilde, müzik ile iç içe olan bir sanat dalı olarak nitelendirilmektedir.
- Disiplinler arası, psikoloji, sosyoloji, eğitim bilimleri açısından ilişkileri bulunmaktadır.

Her iki alanda da;

- Lider ya da eğitmen bulunmaktadır. Her iki alanın da çalışmalarında lider veya eğitmen yol gösterici, yönergeleri sunan kişi olarak belirtilmektedir.
- Konu bulunmaktadır. Her iki alanda da bir konu üzerinden yola çıkılarak çalışmalar gerçekleştirilmektedir.
- Mekân bulunmaktadır. Her iki etkinlikte de çalışmaların sürdürülebilmesi için bir mekânın kullanımına ihtiyaç duyulmaktadır.
- -miş gibi yapma kavramı her iki alanda da kullanılmaktadır.
- Rol oynama bulunmaktadır. Yaratıcı dramada rol oynama, grubun ya da grupların, düşünce, durum ya da olayı farklı biçimde aktarması olarak nitelendirilmektedir. Halk danslarında rol oynama ise önceden belirlenmiş olan bir tavrı sergilemek olarak nitelendirilmektedir.
- Her iki alanda da farklı teknikler kullanılmaktadır.
- Her iki alanda da kostüm ve materyal kullanılmaktadır.
- Kurguya dayalı olduğu söylenmektedir. Halk danslarının iki kurgudan oluştuğu ve bu kurguların her oyunun kendi içerisindeki kurgusu ile; eğitmen veya koreograf tarafından değiştirilebilir olan kurgu olarak nitelendirilmektedir. Yaratıcı dramada gösteri sergileme planı var ise, kurgu katılımcıların gerçekleştirdiği canlandırmalar temel alınarak oluşturulmaktadır. Bunun yanında, yaratıcı dramada gerçekleştirilen her oturumun kendi içinde bir kurgusu bulunmaktadır. Planlanan oturumların birbiriyle ilişki içerisinde olması gerekmektedir. Halk danslarında da çalışmaların aynı şekilde planlanması gerekmektedir.
- Her iki alanda da süreç söz konusu olmaktadır. Halk danslarında sürecin sonunda bir gösteri beklentisi bulunmaktadır ve genellikle bu gösteri beklentisini katılımcıların kendileri oluşturmaktadır.

İlgili Araştırmalar

Araştırmanın bu bölümünde literatür taraması sonucunda araştırma konusu ile bağlantılı olan ilgili çalışmalara yer verilmiştir.

Bozkurt (2010) ‘‘İlköğretim Öğrencilerine Halk Dansları Öğretiminde Yaratıcı Drama Yöntemi Kullanılmasının Değerlendirilmesi’’ üzerine yapmış olduğu çalışmada, halk dansları eğitiminde yaratıcı drama yaklaşımının kullanılabilirliğine yönelik düşünceler üretmeyi amaçlamıştır. Bu çalışma 6, 7 ve 8. sınıflardan oluşan 13 bireyin katılımı ile gerçekleştirilmiş ve belirlenen kazanım ve içeriklere uygun olarak her biri iki saatlik olmak üzere toplam 10 oturum hazırlanmıştır. Yapılan veri analizine göre yaratıcı dramanın halk danslarında kullanılabilir bir yöntem olduğu belirtilmiştir.

Alp (2010) ‘‘Halk Oyunlarının Ritim Duygusu, Vücut Kompozisyonu ve Reaksiyon Zamanının Gelişimi Üzerine Etkisi’’ isimli yüksek lisans tez çalışmasında bazı testler uygulayarak ne gibi değişimler elde edileceğini ölçülebilir yöntemlerle sayısal verilere dökülmesini amaçlamıştır. Bu çalışmada 15- 18 yaş grubundan oluşan ve daha önce halk dansları oynamış olan 25 birey yer almıştır. Katılımcıların ritim duygusunu ölçmek amacı ile 2/4’lük 2 ölçüden oluşan toplam 6 ritim sorusu hazırlanmış ve bu ritimler kalemle masaya vurarak tekrar edilmek üzere ölçülmüştür. Halk oyunları oynayan öğrencilerin ölçümleri sonucunda ortaya çıkan değerlere göre, ritim duygusu ön test – son test sonrası elde edilen puanlar arasında anlamlı bir fark olduğu belirtilmiştir. Bu doğrultuda halk oyunları oynamanın öğrencilerin ritim duygusunun gelişmesinde etkili olduğu vurgulanmıştır.

Yılan (2012) ‘‘İlköğretim Öğrencilerinin Sosyalleşmeleri ve İletişim Becerilerini Geliştirmelerinde Türk Halk Oyunlarının Rolü’’ isimli yüksek lisans tez çalışmasında Türk halk oyunlarının sosyalleşme ve iletişim becerilerini geliştirmeleri noktasında bir rolü olup olmadığını belirlemeyi amaçlamıştır. Bu çalışmada Afyonkarahisar bölgesinde bulunan ve halk dansları oynayan 38 erkek, 62 kız olmak üzere 100 öğrenciye anket uygulanmıştır. Yapılan anketlerin frekans analizi sonucunda elde edilen bulgular, iletişimi başlatma ve sürdürme becerilerinde, grupla bir işi yürütme becerilerinde, duygusal becerilerinde, saldırgan davranışlarla başa çıkma becerilerinde, gelenek ve görenekleri öğrenmeye yönelik becerilerinde, stres durumuyla başa çıkma becerilerinde, plan yapma ve problem çözme becerilerinde olumlu anlamda gelişme görüldüğünü ortaya koymuştur.

2012 yılında Hendrix, Eick ve Shannon tarafından yapılan “The Integration of Creative Drama in an Inquiry-Based Elementary Program: The Effect on Student Attitude and Conceptual Learning” (Yaratıcı Dramanın Araştırmaya Dayalı İlköğretim Programına Entegrasyonu: Öğrenci Tutumuna ve Kavramsal Öğrenmeye Etkisi) isimli çalışmada yaratıcı dramanın ilköğretim programına entegre edilerek öğrenci tutumuna ve kavramsal öğrenmeye etkisi araştırılmıştır. Çalışmaya 4. ve 5. sınıflar katılarak toplamda 38 öğrenci yer almıştır. Öğretmen- araştırmacı tarafından Full Option Science System (aktif öğrenme) ve yaratıcı drama etkinliklerini kullanarak 4. sınıflara ses kavramını, 5. sınıflara ise solar enerji kavramını öğretmeyi amaçlamıştır. Bu sınıfları drama ve drama dışı olarak ayırarak, kontrol ve deney grupları oluşturmuştur. Yapılan analiz doğrultusunda 4. sınıf öğrencilerde yüksek derecede anlamlı bir öğrenme tespit edilirken, 5. sınıf öğrencilerin ilgi ve tutumlarında bir azalma tespit edilmiştir. Bu araştırmanın sonucunda, yaratıcı drama mevcut temel araştırma-inceleme fen öğretim programının aktif bir uzantısı olarak kullanıldığında, fen bilgisi kavramsal öğrenimini artırmak için etkili bir yöntem olduğu belirtilmektedir.

Gürey ve Adıgüzel (2013) “Yaratıcı Drama ile Dans Devinim Becerisi ve Beden Farkındalığının Geliştirilmesi” isimli çalışmalarında, yaratıcı drama yöntemi ile yaratıcı drama eğitmen adaylarının beden farkındalığı, dans ve devinim becerileri ve beden aracılığı ile ifade becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Toplam 13 kişinin gönüllü katılımı ile gerçekleştirilen çalışmanın uygulamaları, toplam 24 saat süresince gerçekleştirilmiştir. Sözsüz anlatımların yoğun olarak kullanılan bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmada, ön test son test, katılımcı tanıma formu, katılımcı ürünleri (resimler, şekiller, şiirler), kişisel dans tarihleri ve gözlem ödevleri, katılımlı gözlemci olarak liderin atölyeler hakkındaki düşünceleri, video gözlem kayıtları gibi farklı veriler kullanılarak veri çeşitliliği sağlanmıştır. Bulguların çözümlenmesinde betimsel analiz kullanılmış ve araştırma bulgular katılımcı görüşlerinden alıntılarla desteklenmiştir. Atölyelerin sonunda yapılan değerlendirmelerde katılımcıların; müzik ve söz olmadan hareket edebildikleri, beden farkındalığı ile doğaçlama ve rol oynama esnasında bedenlerini daha kontrollü kullanabildiklerini, devinim becerilerinin gelişmesi ile sözsüz doğaçlama yapabildiklerini ve dans becerilerinin gelişmesi ile devinimlerini estetik kılabilindiklerini göstermektedir.

Kılıçaslan (2015) ‘‘Mimarlık Eğitiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Uygulanabilirliği Üzerine Bir Araştırma’’ isimli doktora tez çalışmasında kuramsal ve uygulamalı dersleri bir arada barındıran mimarlık eğitim sürecinde, yaratıcı drama yönteminin etkili bir biçimde kullanılabileceği ve mimarlık eğitimine farklı bir bakış açısı kazandırılabilirdiği hipotezini savunmaktadır. Bu çalışmadan elde edilen bulgulara göre, yaratıcı drama yönteminin Çevre Davranış Bilgisi ve Temel Tasarım dersi deney grubu öğrencilerinin akademik başarılarını artırmada ve edinilen bilgilerin kalıcılığını sağlamada etkili olduğu görülmüştür. Deney grubu öğrencileri ile yapılan odak grup görüşmelerinden içerik analizi ile elde edilen nitel veriler de bu sonucu destekler niteliktedir. Çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda, yaratıcı dramanın, mimarlık eğitiminin hedeflerine ulaşılabilmesi açısından yararlanılması gereken bir öğretim yöntemi olduğu söylenebilir.

Georgias (2017) ‘‘The Transformation of Traditional Dance from Its First to Its Second Existence: The Effectiveness of Music - Movement Education and Creative Dance in the Preservation of Our Cultural Heritage’’ (Geleneksel Dansın İlk Varlığından İkinci Varlığına Dönüşümü: Kültürel Mirasımızın Korunmasında Müzik Hareketi Eğitiminin ve Yaratıcı Dansın Etkisi) isimli makalesinde, kültürün doğru şekilde aktarılması amacı ile müzik – hareket eğitimi ve yaratıcı dans eğitiminin, birlikte yürütülmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu eğitimlerin, Yunan geleneksel danslarının öğretiminde olumlu bir etkiye sahip olduğunu belirtmekle birlikte bazı ortaokullarda yapılan çalışmaların sonuçlarından yola çıkarak, kız ve erkek bireyler için uygulanan yaratıcı dans programı uygulanmasının erkek bireylere kıyasla kızların yaratıcılık, bilişsel düzey ve duygusal becerilerini ve sosyal davranışlarını geliştirdiği gözlemlenmiştir. Bu noktadan hareketle müzik hareketi faaliyetleri, halk geleneğinin ve tarihi mirasın deneysel unsurlarının aktarılmasına ve yayılmasına katkıda bulunurken, aynı zamanda kültürel kimliği geliştirdiği ve toplumun ‘‘kültürel gelişimini’’ önemli ölçüde etkilediği belirtilmektedir. Yaratıcı dans etkinlikleri 1. Sınıf bireylere öğretilirdiğinde sadece kinestetik algılarını değil, bilişsel algılarını da harekete geçirdiğini belirtmektedir. Aynı zamanda spontane aktivitelerin, bireylerin motor becerilerinin geliştirdiğini belirtmiştir. Bu doğrultuda, okul müfredatına entegre edilmesi durumunda, bireyler için motivasyonu sağlayıp, dersin ilgi çekiciliğini arttıracadığını savunmaktadır.

Taşkın (2018) ‘‘Sekiz Haftalık Halk Oyunları Çalışmasının Ritim Yeteneği ve Çeviklik Üzerine Etkisi’’ isimli doktora tez çalışmasında, sekiz haftalık halk oyunları

çalışmasının ritim yeteneği ve çeviklik üzerine etkisini araştırmıştır. Bu çalışmada, daha önce halk dansları oynamamış ve spor geçmişi bulunmayan 76 kişi gönüllü olarak katılmıştır. Çalışmaya katılan 76 kişiden 19 kadın ve 19 erkek toplamda 38 kişi deney grubu, 19 kadın 19 erkek toplamda 38 kişi ise kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Deney grubuna 8 haftalık antrenman programı boyunca haftada iki gün üçer saat olmak üzere Yozgat yöresine ait oyunların antrenmanı uygulanmış, kontrol grubuna ise sekiz hafta boyunca Yozgat yöresi halk oyunları çalışması yapılmıştır. Ritim yeteneğinin ölçülmesi amacı ile katılımcıların koşu yapabilecekleri bir parkur hazırlanmıştır. Yapılan her koşu için en iyi derece alınarak birinci ve ikinci koşu arasındaki farklılık ritim skoru olarak kaydedilmiştir. Yapılan araştırmanın sonucunda; Sekiz haftalık halk oyunları çalışmasının ritim yeteneğini geliştirdiği ve çeviklik performansını arttırdığı sonucuna varılmıştır.

Tanır ve Erkut (2018) Makedonya’da yapmış oldukları “Effect of Rhythmic Basketball Lessons on Visual Attention Ability and Lay-up Skill in School Children Aged 9-10” (9-10 Yaşındaki Okul Çocuklarında Ritmik Basketbol Derslerinin Görsel Dikkat Yeteneği ve Yerleştirme Becerisi Üzerine Etkisi) isimli çalışmada, ritim temelli basketbol antrenmanlarının 9- 10 yaş grubundaki öğrencilerin iş kurma ve görsel becerileri üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamıştır. Makedonya Cumhuriyeti’nde eğitim gören 28’i deney ve 28’i kontrol grubundan oluşan 56 öğrenci çalışmaya gönüllü olarak katılmışlardır. Deney grubu ile toplam 12 adet ritmik basketbol dersi (günde 1 saat, 6 hafta boyunca haftada 2 gün) uygulanırken, kontrol grubuna geleneksel şekilde basketbol dersleri verilmiş ve son testler tekrarlanmıştır. Bir metronom yardımıyla ortalama top sürme ritminin ortalama hızı (100 Bpm) bulunmuştur. Kullanılan testler sonucunda, her iki grup için sırasıyla ritim ve geleneksel yöntemlerle öğretme becerisinin öğretildiği son testlerde hem mizanpaj becerisi hem de görsel dikkat için performansların arttığını göstermektedir. Gruplar arasındaki dikkat hata puanlarının farklılıkları karşılaştırırken, yerleştirme becerileri ve görsel dikkat yetenekleri için ön test ve son test puanları, kontrol grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Elde edilen bulgular sonucunda basketbolda öğrencilerin etkinliklerden zevk alabilecekleri yeni beden eğitimi öğretiminin uygulanmasına katkıda bulunabilecekleri, düzen becerilerini ve görsel dikkat becerilerini geliştirmede yeni öğretim yöntemlerinin oluşturulmasına yol açabileceği düşünülmektedir.

Köktan (2019) “Türk Halk Danslarının Öğretimi Sürecinde Yaratıcı Dramanın Kullanımı” isimli doktora tezinde, yaratıcı dramanın Türk halk dansları eğitiminde bir öğretim yöntemi olarak kullanılabilirliğini araştırmıştır. Bu çalışma Sakarya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Türk Halk Oyunları Bölümü 1. Sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Yapılan bu çalışmaya 10 kız, 10 erkek olmak üzere toplam 20 öğrenci katılmış olup bu öğrencilerle her atölye 3 saat olmak üzere toplamda 6 atölye yapılmıştır. Buna göre bu çalışmanın sonucunda, yaratıcı dramanın katılım gösteren öğrenciler arasındaki iletişimi, güveni, etkileşimi ve uyumu artırıcı bir etkisi olduğu saptanmıştır. Bu noktadan hareketle yaratıcı dramanın halk dansları öğretimi üzerinde oluşturduğu güven ve uyum sayesinde daha kalıcı ve daha etkili bir öğretim süreci sağladığı belirtilmektedir.

Vasquez (2019) “Pronunciation instruction in ESP teaching to enhance students’ prosody” (ESP Öğretiminde Öğrencilerin Prozodisini Geliştirmek İçin Telaffuz Eğitimi) isimli çalışmasında mühendislik öğrencilerinin İngilizcede prozodisini iyileştirmek amacı ile açık ritim öğretiminin etkisini amaçlamıştır. Sınıf programı dahilinde 10 haftalık her biri 30 dakikalık oturumdan oluşan bir telaffuz modülü, Rovira i Virgili Üniversitesi’nde bir teknik İngilizce kursu için tasarlanmıştır. Oturumlar iletişimsel bir çerçevede kullanılarak özetlenmiştir. 298 İspanyol / Katalan öğrencisi ritim eğitimi alan üç deney grubuna ve ritim eğitimi almayan üç kontrol grubuna ayrılmıştır. Öğrenciler eğitimden önce ve sonra kaydedilmiştir. Uygulanan testte yüksek sesle 10 cümle ve bir metin okumak, kendilerini tanıtmak ve sosyal medya hakkındaki görüşlerini bildirmek üzere 4 alıştırma bulunmaktadır. Altı yerli Amerikan İngilizcesi de referans noktası olarak kaydedilmiştir. Sonuçlar, deney grubunun eğitimden sonra İngiliz ritmine yaklaşırken, kontrol grubunun tutarsızlık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Yapılan testler sonucunda, ritim öğretiminin Belirli Amaçlara Yönelik İngilizce (ESP) öğrencilerinin prozodisini geliştirmek için faydalı olabileceği hipotezini desteklemektedir.

BÖLÜM III

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubuna, verilerin toplanması ve çözümlenmesi ve bulguların raporlaştırılmasına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın yöntemi, halk dansları oynayan öğrencilerin yaratıcı drama temelli etkinliklerle ritimsel becerilerinin geliştirilmesi amaçlandığından, karma yöntem olarak belirlenmiştir. Çalışma gruplarının tüm fiziksel ortamlarının, yetenek, tercih ve davranışlarının tam ve dikkatli bir şekilde tanımlanması için yapılan çalışma süresince günlük tutma, hazırbulunuşluk testleri ve bilgi testleri kullanılacaktır. Bu doğrultuda bu araştırmanın modeli tek denekli deneysel desen olarak belirlenmiştir.

Karma yöntem araştırması; toplanan verilerin analiz edilmesi doğrultusunda nitel ve nicel yöntemlerin birlikte kullanılması ile birlikte elde edilen veriler sonucunda çıkarımların yapıldığı bir araştırma yöntemi olarak belirtilmektedir.

Nitel araştırma yöntemi, gözlem ve doküman analizi gibi veri toplama yöntemleri ile oluşturulan bir araştırma türüdür. Olay ve olguların, insan ve grup davranışlarının doğal ortamı içerisinde neden ve nasıl gerçekleştiğini anlamaya yönelik yapılan araştırma türüdür (Gürbüz & Şahin, 2018).

Nicel araştırma yöntemi; deney, gözlem veya denemeler doğrultusunda yapılan niceliksel veya sayısal araştırma yöntemi olarak nitelendirilmektedir. Araştırmacı nesnel konular üzerine araştırma yaparak, gözlem veya ölçümler doğrultusunda verileri elde edip analiz etmektedir.

Tek denekli deneysel desen veya tek grup öntest- sontest deseninde ise, araştırmacı tek bir grup üzerinden değerlendirmeler yapmaktadır. Bu değerlendirmelerde, eğitim vermeden önce performans ölçümü yani öntest uygulanır, ardından uygulama yapılarak denekler üzerinde performans ölçümü tekrarlanır. Yapılan öntest ve sontest sonuçları karşılaştırılarak çıkarımlar elde edilmeye çalışılmaktadır.

Çalışma Grubu

Bu uygulamanın yapıldığı çalışma grubu; Lapta Belediyesi bünyesinde kurulan “Halk Dansları” ekibinde yer alan 14 ilköğretim öğrencisinden oluşmaktadır. Öğrenci Gözlem Formları aracılığı ile araştırmaya katılan öğrencilerin demografik değişkenlere göre dağılımları Tablo 2’de belirtilmiştir.

Tablo 2.

Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Değişkenlere Göre Dağılımı

Demografik Değişkenler		F	%
Cinsiyet	Kadın	4	28,6
	Erkek	10	71,4
Yaş	9	4	28,6
	10	10	71,4
Sınıf	4	5	35,7
	5	9	64,3

Veri Toplama Araçları

Hazırbulunuşluk Testi

Araştırmanın verileri için katılımcıların müziksel algı becerilerinin gelişimini ölçmek amacı ile araştırmacının uzmanlardan görüş alarak ve uygulanacak etkinliklerde kullanılacak olan şarkıların ritim ve ezgilerinden yararlanarak geliştirdiği, 12 maddeden oluşan “Hazırbulunuşluk Testinden” yararlanılmıştır. Oluşturulan test 2 boyutlu olmakla birlikte bu boyutlar; ritim ve ezgi hazırbulunuşluğunu ölçmektedir. Bu doğrultuda her boyut için 6 soru belirlenmiştir.

Öğrenci Gözlem Formu

Araştırma sürecinde kullanılacak bir diğer ölçek ise öğrencilerin gelişim süreçlerini değerlendirme amacı ile Öğrenci Gözlem Formudur. Öğrenci Gözlem Formlarında öğrencilerin sınıf, cinsiyet ve yaşları ile ilgili demografik bilgiler toplanacaktır. Öğrenci Gözlem Formu, araştırmacı tarafından alan uzmanlarının görüşleri doğrultusunda hazırlanmış olup, 6 maddeden oluşmaktadır. Bu maddeler,

araştırmacının her etkinlik için belirlemiş olduğu ritim kalıbına uygun elini çırpma, ayağını vurma, ritim çalgısıyla ritim tutma, ellerini vücuduna asimetrik şekilde vurma, el ve ayağını koordineli kullanma ve son olarak verilen ritim kalıbını vücuduna vurarak yapma olarak belirlenmiştir. Katılımcılar, belirtilen bu maddeler doğrultusunda, yapılan her etkinlik sonrasında 10 puan üzerinden değerlendirilmiştir. Yine aynı Form kullanılarak her etkinlik sonrası grubun genel değerlendirmesi yapılmıştır.

Araştırmanın uygulandığı süre boyunca yapılan tüm etkinlikler video kayıt cihazı ile kaydedilecektir.

Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Araştırma verilerinin analiz edilmesinde frekans yüzde işlemi kullanılarak elde edilen verilerin ortalamaları hesaplanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin Hazırbulunuşluk Testleri ve Öğrenci Gözlem Formlarında alınan puanlar yüzdelerle ortalama ve gerçek sayılarla belirtilmiştir. Yapılan uygulama doğrultusunda toplam 14 öğrenci değerlendirilmiştir. Araştırmanın uygulandığı zaman sürecinde COVID – 19 virüsü sebebiyle çalışmalara ara verilmiş ve devam edilmemiştir. Bu doğrultuda katılımcılarla yapılan Hazırbulunuşluk Testi ve 3 etkinlik değerlendirilmeye alınmıştır. Katılımcılara uygulamak üzere hazırlanmış olan Hazırbulunuşluk Testi 2 bölümden oluşmakta ve toplam 12 soru içermektedir. Testin birinci bölümünde katılımcıların ritimsel hazırbulunuşlukları, ikinci bölümünde ise ezgisel hazırbulunuşlukları test edilmiştir. Testler her öğrenciye bireysel olarak uygulanmış, aynı zamanda kayıt altına alınmış ve test ile eş zamanlı olarak puanlanmıştır. Hazırbulunuşluk Testinde bulunan sorular katılımcılara uygulanacak olan etkinlik şarkılarından elde edilen ritimsel ve ezgisel kalıplar üzerine hazırlanmış ve doğru veya yanlış olarak değerlendirilmiştir.

Etkinliklerin uygulama sürecinde katılımcılar 6 sorudan oluşan Gözlem Formu ile puanlanmıştır. Her soru 10 üzerinden derecelenmiştir. Gözlem Formu, öğrencilerin belirli konulardaki yeterlilik ve becerilerini değerlendirmek amacı ile hazırlanmıştır.

Araştırmacının Rolü

Bu çalışmada araştırmacının rolü, araştırmacı öğretmen olarak nitelendirilmektedir. Araştırmada katılımcı olarak yer alır ve müdahale etme hakkına sahiptir.

Araştırma Planı ve Süreci

Araştırma Planı	Süreci
Literatür Tarama	Ocak 2018 – Haziran 2020
Etkinlik Planlarının Tasarlanması	Eylül – Aralık 2019
Uzman Görüşü Alma	Eylül – Aralık 2019
Etkinliği Uygulama	Kasım – Aralık 2020
Etkinliği Değerlendirme	Kasım – Aralık 2020
Verileri Değerlendirme	Aralık 2020 – Ocak 2021
Tezi Raporlaştırma	Ocak 2021

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorumlar

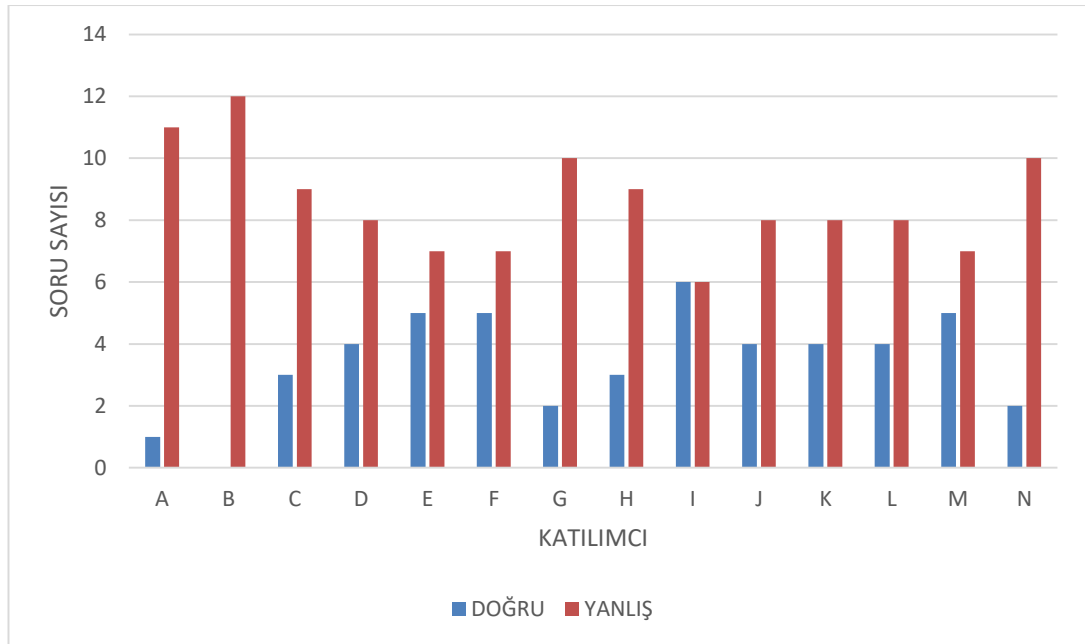
Bu bölümde araştırmanın alt boyutlarına yönelik toplanan veriler doğrultusunda elde edilen bulgulara değinilmektedir.

Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum

“Halk dansları eğitimi alan öğrencilerin ritim çalışmalarına yönelik hazırbulunuşluk test sonuçları arasında anlamlı fark var mıdır?” Alt problemine yönelik bulgu ve yorumlar aşağıda şekil 1 ve şekil 2’deki veriler doğrultusunda açıklanmıştır.

Şekil 1.

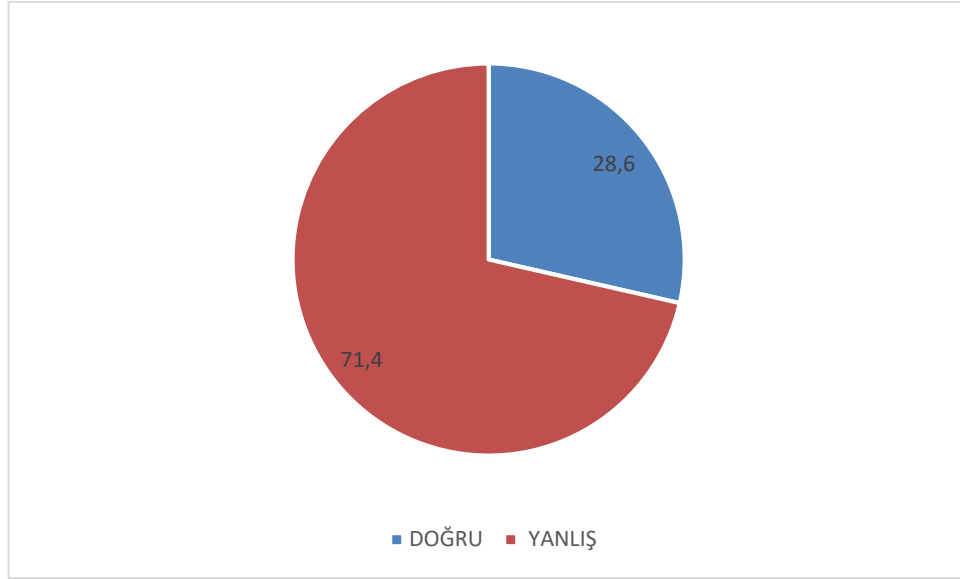
Katılımcıların Hazırbulunuşluk Test Sonuçları

Şekil 1’de 14 katılımcıya Hazırbulunuşluk Testinde yer alan 12 soruya vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda ortaya çıkan veriler sunulmuştur. Belirtilen verilerden hareketle katılımcıların sorulara vermiş olduğu yanlış cevapların, doğru cevaplardan daha fazla olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda aşağıda belirtilen şekil 2’de katılımcıların vermiş oldukları cevapların yüzde dağılımı belirtilmiştir.

Şekil 2.

Katılımcıların Hazırbulunuşluk Testinde Vermiş Oldukları Cevapların Yüzde Dağılımı

Şekil 2’de de görüldüğü üzere, 14 katılımcının %71,4’ü Hazırbulunuşluk Testinde sorulan soruların geneline yanlış cevap vermiştir. Katılımcıların %28,6’sı ise sorulan sorulara doğru cevap vermiştir.

İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum

“Yaratıcı drama temelli halk dansları çalışmalarına katılan öğrencilerin çalışmalara yönelik görüşleri nedir?” Alt problemi doğrultusunda katılımcılara “Müziksel algınızın gelişmesi, halk dansları oyunlarındaki performansınızı sizce nasıl etkiler?” sorusu sorulmuştur. Soruya yönelik katılımcıların yapmış olduğu yorumlar aşağıda tablo 3’de belirtilmiştir.

Tablo 3.

Yaratıcı Drama Temelli Halk Dansları Çalışmalarına Katılan Öğrencilerin Çalışmalara Yönelik Görüşleri

1	“Ritimleri, vuruşlar, çalgıları dinlemeyi, fiziksel gelişimi geliştirir ve müziğe ayak uydurmamızı geliştirir.”
2	“Evde çalışırsak ve her zaman çalışarak”
3	“Şarkı ritimleri olumlu yönde geliştirir”

Tablo 3(Devamı).

4	<i>"Olumlu yönde geliştirir."</i>
5	<i>"İyi yönde geliştirir."</i>
6	<i>"Ritim, eğlence ve takım çalışması yönünden geliştirir"</i>
7	<i>"Ritimleri öğrenerek hareketleri daha kolay yaparız."</i>
8	<i>"Ritimlere ayak uydurmamızı sağlar. Halk danslarını daha güzel oynamamızı sağlar."</i>
9	<i>"Olumlu yönde etkiler."</i>
10	<i>"Güzel yönde etkiler çünkü müzik hayatta en rahatlatıcı şeydir. Kulağa hoş gelir, ruhumuzu dinlendirir."</i>

Tablo 3’de görüldüğü üzere, 14 kişiden 10’u kendilerine yönlendirilen soruyu cevaplamıştır. Cevaplayan katılımcıların yorumları ise yaratıcı drama temelli etkinliklerin halk dansları yanında diğer becerilerini de olumlu yönde geliştireceği yönündedir.

Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum

“Öğrencilerin gelişimlerine yönelik her ders yapılan günlük değerlendirmeler nasıldır?” Alt problemine yönelik bulgu ve yorumlar aşağıda tablo 4, tablo 5 ve tablo 6, tablo 7, tablo 8 ve tablo 9’da belirtilmiştir.

Tablo 4.

Katılımcıların "Darı" Etkinliğine Yönelik Yapılan Günlük Değerlendirmelerden Aldıkları Puanlar

	F										Grup Geneli
	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	
Verilen müziksel ritim kalıbına uygun elini çırpar.	6	6	5	6	6	7	5	7	8	7	5
Verilen müziksel ritim kalıbına uygun ayağını hareket ettirir.	6	6	5	6	6	6	5	5	7	6	6
Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda ritim çalgısıyla ritim tutar.	6	5	5	7	7	6	5	6	7	7	6
Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda ellerini asimetrik şekilde vurarak ritim tutar.	5	5	5	6	6	6	5	6	6	6	5

Tablo 4 (Devamı).

Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda el ve ayağını koordineli olarak kullanır.	6	5	4	6	6	6	5	5	6	6	5
Verilen müziksel ritim kalıbını vücuduna vurarak yapar.	6	5	5	6	6	6	5	6	6	6	6

Tablo 4 incelendiğinde araştırma kapsamındaki öğrencilerden Günlük Değerlendirme Formunda bulunan “Verilen müziksel ritim kalıbına uygun elini çırpar” alt boyutundan Ö1,Ö2,Ö5 ve Ö4 10 üzerinden 6 puan, Ö6,Ö8 ve Ö10 7 puan, Ö9 8 puan ve son olarak Ö3 ve Ö7 ise 5 puan almıştır. Grup geneli, ilgili alt boyuta yönelik yapılan değerlendirmeler sonucunda 5 puan almıştır.

“Verilen müziksel ritim kalıbına uygun ayağını vurur” alt boyutuna yönelik yapılan değerlendirme sonucunda katılımcı öğrencilerden Ö9’un 10 üzerinden 7 puan, Ö1, Ö2, Ö4, Ö5, Ö6 ve Ö10’un 10 üzerinden 6 puan ve son olarak Ö3, Ö7 ve Ö8’in 10 üzerinden 5 puan aldıkları gözlemlenmiştir. Bu doğrultuda belirtilen alt boyuta yönelik grup genelinin almış olduğu puan ise 10 üzerinden 6 olarak belirlenmiştir.

“Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda ritim çalgısıyla ritim tutar” alt boyutuna yönelik yapılan değerlendirmede, Öğrenci 2, 3 ve 7’nin 10 üzerinden 5 puan aldığı belirtilmiştir. Ö1, Ö6 ve Ö8’in ise belirtilen alt boyuttan 10 üzerinden 6 puan aldığı görülmektedir. Son olarak Ö4, Ö5, Ö9 ve Ö10’un ise belirtilen alt boyuta yönelik değerlendirmeler sonucunda 7 puan aldığı görülmektedir.

Tablo 4. incelendiğinde araştırma kapsamındaki katılımcılardan Öğrenci 1, Öğrenci 2, Öğrenci 7 ve Öğrenci 3’ün “Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda ellerini vücuduna asimetrik şekilde vurarak ritim tutar” alt boyutu doğrultusunda 10 üzerinden 5 puan aldıkları görülmektedir. Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö9 ve Ö10’un ise 10 üzerinden 6 puan aldığı belirtilmektedir. Grup genelinin ise belirtilen alt boyuta yönelik aldığı puan 10 üzerinden 5 aldığı görülmektedir.

“Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda el ve ayağını koordineli olarak kullanır” alt boyutuna yönelik yapılan değerlendirme sonucunda Öğrenci 3’ün 10 üzerinden 4 puan, Ö2, Ö7 ve Ö8’in 5 puan, Ö4, Ö5, Ö6, Ö9 ve Ö10’un ise 10 üzerinden 6 puan aldığı belirtilmiştir. Grup genelinin ilgili alt boyuta yönelik aldığı puan ise 10 üzerinden 5 olduğu tablo üzerinde belirtilmektedir.

“Verilen müziksel ritim kalıbını vücuduna vurarak yapar” alt boyutuna yönelik yapılan değerlendirmede Öğrenci 2, 3 ve 7’nin 10 üzerinden 5 puan, Ö1, Ö4, Ö5, Ö8, Ö9 ve Ö10’un 10 üzerinden 6 puan ve Ö6’nın ise 10 üzerinden 7 puan aldığı tablo 4. üzerinde belirtilmiştir. Belirtilen alt boyutun değerlendirilmesi sonucunda grup genelinin aldığı puan ise 10 üzerinden 6 olarak belirlenmiştir.

Tablo 5.

Katılımcıların “Darı” Etkinliğine Yönelik Yapılan Günlük Değerlendirmelerden Aldıkları Puanların Ortalaması

Öğrenci	%
Ö1	58,3
Ö2	53,3
Ö3	48,3
Ö4	61,7
Ö5	61,7
Ö6	63,3
Ö7	50
Ö8	58,3
Ö9	66,7
Ö10	63,3
Grup Geneli	55

Tablo 5’te görüldüğü üzere, 16.11.2020 tarihinde yapılan Darı etkinliğine yönelik günlük değerlendirme formlarında yer alan alt boyutlar her öğrenci için 10 puan üzerinden değerlendirilerek belirtilmiştir. Elde edilen verilerin ortalama değerleri alınarak yüzdeler olarak belirtilmiştir. Tablo 4. İncelendiğinde Darı etkinliğine 10 öğrenci katılmış ve yapılan değerlendirmeler sonucunda 5 öğrencinin %60 üzerinde ortalamaya sahip olduğu belirlenmiştir. Geriye kalan 5 öğrencinin ortalamaları ise %48,3, %50, %53,3, %58,3 ve %58,3 olarak belirtilmiştir. Grubun geneli ile ilgili yapılan değerlendirmeler doğrultusunda, Darı etkinliğine yönelik yeterlilik durumları %55 olarak belirtilmiştir.

Tablo 6.

Katılımcıların Feslikan Etkinliğine Yönelik Yapılan Günlük Değerlendirmelerden Aldıkları Puanlar

	F										Grup Geneli
	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö8	Ö9	Ö11	Ö12		
Verilen müziksel ritim kalıbına uygun elini çırpar.	7	6	5	8	8	7	8	7	5		6
Verilen müziksel ritim kalıbına uygun ayağını hareket ettirir.	7	5	5	8	8	6	8	7	5		7
Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda ritim çalgısıyla ritim tutar.	7	6	6	8	8	7	8	6	5		7
Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda ellerini asimetrik şekilde vurarak ritim tutar.	7	5	5	8	8	7	8	7	5		7
Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda el ve ayağını koordineli olarak kullanır.	6	5	6	8	8	6	8	6	5		7
Verilen müziksel ritim kalıbını vücuduna vurarak yapar.	7	5	6	8	8	7	8	6	5		7

Tablo 6 incelendiğinde “Feslikan” etkinliğine yönelik yapılan bireysel değerlendirmeler görülmektedir. Elde edilen veriler sonucunda “Verilen müziksel ritim kalıbına uygun elini çırpar” alt boyutu doğrultusunda Ö3 ve Ö12’nin 10 puan üzerinden 5 aldığı belirtilmiştir. Yine aynı alt boyuta yönelik yapılan değerlendirmede Öğrenci 2’nin 10 üzerinden 6 puan, Ö11, Ö1 ve Ö8’in 10 üzerinden 7 puan, Ö4, Ö5 ve Ö9’un ise 8 puan aldığı görülmektedir. Belirtilen alt boyut doğrultusunda grup genelinin 10 üzerinden 6 puan aldığı belirtilmiştir.

“Verilen müziksel ritim kalıbına uygun ayağını hareket ettirir” alt boyutuna yönelik yapılan değerlendirmede, Ö3, Ö12 ve Ö2’nin 10 üzerinden 5 puan, Öğrenci 8’in 10 üzerinden 6 puan, Öğrenci 11 ve 1’in 10 üzerinden 7 puan ve son olarak Ö4, Ö5 ve Ö9’un ise 10 üzerinden 8 puan aldığı görülmektedir. Grup genelinin bahsi

geçen alt boyut doğrultusunda almış olduğu puan ise 10 üzerinden 7 olarak belirtilmiştir.

“Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda ritim çalgısıyla ritim tutar” alt boyutu doğrultusunda Öğrenci 12’nin 10 üzerinden 5 puan, Ö11, Ö3 ve Ö2’nin 10 üzerinden 6 puan, Ö1 ve Ö8’in 10 üzerinden 7 puan ve Ö4, Ö5 ve Ö9’un ise 10 üzerinden 8 puan aldığı belirtilmiştir. Yapılan değerlendirme sonucu grup genelinin ise 10 üzerinden 7 aldığı tablo üzerinde belirtilmiştir.

“Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda ellerini asimetrik şekilde vurarak ritim tutar” alt boyutuna yönelik tablo 5.’te belirtildiği üzere, Ö3, Ö12 ve Ö2 10 üzerinden 5 puan, Ö11, Ö1 ve Ö8 10 üzerinden 7 puan, Ö4, Ö5 ve Ö9 ise 10 üzerinden 8 puan almıştır. Grubun genel durumu incelendiğinde ise 10 üzerinden 7 puan alındığı görülmektedir.

“Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda el ve ayağını koordineli olarak kullanır” alt boyutuna yönelik verilen puanlar doğrultusunda Öğrenci 12 ve 2 10 üzerinden 5 puan almıştır. Ö11, Ö1, Ö8 ve Ö3 10 üzerinden 6 puan, Ö4, Ö5 ve Ö ise 10 üzerinden 8 puan almıştır. Araştırma grubunun geneli değerlendirildiğinde, grubun 10 puan üzerinden 7 aldığı belirtilmiştir.

“Verilen müziksel ritim kalıbını vücuduna vurarak yapar” alt boyutu doğrultusunda yapılan değerlendirme sonucunda Ö12 ve 2’nin 10 üzerinden 5 puan aldığı görülmektedir. Ö11 ve Ö3’ün 10 üzerinden aldığı puanlar 6, Ö1 ve Ö8’in 7, Ö4, Ö5 ve Ö9’un ise 10 üzerinden 8 puan aldıkları belirtilmiştir. Yapılan değerlendirme sonucunda, grubun genelinin ise 10 üzerinden 7 aldığı görülmektedir.

Tablo 7.

Katılımcıların Feslikan Etkinliğine Yönelik Yapılan Günlük Değerlendirmelerden Aldıkları Puanların Ortalaması

Öğrenci	%
Ö1	68,3
Ö2	53,3
Ö3	55,0
Ö4	80,0

Tablo 7(Devamı).

Ö5	80,0
Ö8	66,7
Ö9	80,0
Ö11	65,0
Ö12	50,0
Grup Geneli	68,3

Tablo 7. incelendiğinde 23.11.2020 tarihinde yapılan Feslikan etkinliğine 9 öğrenci katılmıştır. Bu doğrultuda yapılan değerlendirme sonucunda araştırma kapsamındaki katılımcılardan 3 kişinin %50 - %55 arası sonuç aldığı, 3 kişinin %65 - %68,3 arasında sonuç aldığı ve son olarak 3 öğrencinin ise %80 oranında sonuç aldığı tablo 5. üzerinde belirtilmiştir. Feslikan etkinliğinin tamamlanmasının ardından yapılan grup değerlendirmesinin sonucunda ise grup genelinin %68,3 değerinde ortalamaya sahip olduğu belirlenmiştir.

Tablo 8.

Katılımcıların “Çiftetelli” Etkinliğine Yönelik Yapılan Günlük Değerlendirmelerden Aldıkları Puanlar

	F										Grup Geneli
	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö9	Ö10	Ö11		
Verilen müziksel ritim kalıbına uygun elini çırpar.	7	6	6	6	7	8	8	7	5	6	6
Verilen müziksel ritim kalıbına uygun ayağını hareket ettirir.	6	5	6	6	8	8	8	7	5	7	7
Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda ritim çalgısıyla ritim tutar.	7	5	7	6	8	9	9	8	4	8	8
Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda ellerini asimetrik şekilde vurarak ritim tutar.	7	4	6	6	7	8	9	8	5	6	6

Tablo 8(Devamı).

Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda el ve ayağı koordineli kullanır.	6	4	6	6	8	8	9	8	5	7
Verilen müziksel ritim kalıbını vücuduna vurarak yapar.	6	5	7	6	8	8	9	8	4	7

Tablo 8.'de belirtildiği üzere ‘‘ Verilen müziksel ritim kalıbına uygun elini çıkar’’ alt boyutuna yönelik katılımcıların ve grup genelinin 10 üzerinden aldıkları puanlar şu şekildedir; Öğrenci 11’in 5, Öğrenci 3, 2 ve 4’ün 6, Öğrenci 10, 5 ve 1’in 7, Öğrenci 9 ve 6’nın 8, grup genelinin puanı ise 6 olarak belirtilmiştir.

‘‘Verilen müziksel ritim kalıbına uygun ayağı hareket ettirir.’’ alt boyutu doğrultusunda yapılan değerlendirme sonucunda, Ö2 ve Ö11’in 10 üzerinden aldığı puan 5, Ö3, Ö4 ve Ö1’in 6, Ö10’un 7, Ö9, Ö6 ve Ö5’in almış oldukları puanlar ise 8 olarak belirtilmiştir. Grup genelinin yapılan değerlendirme sonucunda 10 üzerinden aldığı puan ise 7 olarak gösterilmektedir.

‘‘Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda ritim çalgısıyla ritim tutar.’’ alt boyutuna yönelik yapılan değerlendirmede, Öğrenci 11’in 10 puan üzerinden 4, Öğrenci 2’nin 5, Öğrenci 4’ün 6, Öğrenci 3 ve 1’in 7, Öğrenci 10 ve 5’in 8 ve son olarak Öğrenci 9 ve 6’nın 10 üzerinden 9 puan aldığı belirtilmektedir. Grubun alt boyuta yönelik değerlendirilmesi sonucunda 10 üzerinden 8 puan aldıkları görülmektedir.

‘‘Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda ellerini asimetrik şekilde vurarak ritim tutar.’’ alt boyutuna yönelik yapılan değerlendirme sonucunda Ö2’nin 10 üzerinden 4, Ö11’in ise 10 üzerinden 5 aldığı belirtilmiştir. Ö3 ve Ö4’ün 10 üzerinden 6 puan, Ö5 ve Ö1’in 7 puan, Ö10 ve Ö6’nın 8, Ö9’un ise 9 puan almıştır. Grup genelinin alt boyuta göre değerlendirilmesi sonucunda ise grubun 10 üzerinden 6 puan aldığı görülmektedir.

‘‘Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda el ve ayağı koordineli olarak kullanır.’’ alt boyutuna yönelik yapılan değerlendirme sonucunda Ö2’nin 10 üzerinden 4 puan, Ö11’in 5 puan, Ö3, Ö4 ve Ö1’in 6 puan, Ö10, Ö6 ve Ö5’in 8 puan, Ö9’un ise 9 puan aldığı görülmektedir. Grup genelinin ise 10 üzerinden 7 puan aldığı belirtilmiştir.

“Verilen müziksel ritim kalıbını vücuduna vurarak yapar.” alt boyutu doğrultusunda elde edilen verilere göre, Öğrenci 10’un 10 üzerinden 4 puan aldığı görülmektedir. Öğrenci 2’nin 10 üzerinden 5, Öğrenci 4 ve 1’in 6, Öğrenci 3’ün 7, Öğrenci ve G öğrencisinin 8, F öğrencisinin ise 9 puan aldığı belirtilmiştir. Grubun geneli değerlendirildiğinde ise, 10 üzerinden 7 puan aldıkları tablo 8.’de belirtilmiştir.

Tablo 9.

Katılımcıların “Çiftetelli” Etkinliğine Yönelik Yapılan Günlük Değerlendirmelerden Aldıkları Puanların Ortalaması

Öğrenci	%
Ö1	65,0
Ö2	48,3
Ö3	63,3
Ö4	60,0
Ö5	76,7
Ö6	81,7
Ö9	86,7
Ö10	76,7
Ö11	46,7
Grup Geneli	68,3

Tablo 9. incelendiğinde 14.12.2020 tarihinde yapılan Çiftetelli etkinliğine 9 öğrencinin katıldığı görülmektedir. Etkinliğin tamamlanmasının ardından yapılan değerlendirmeler sonucunda 2 katılımcının %46,7 ve %48,3 ortalamaya sahip olduğu belirtilmiştir. 3 katılımcının %60,0 - %65,0 arasında ortalamaya sahip olduğu, 2 katılımcının %76,7 ve 2 katılımcının ise %81,7 ile %86,7 ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. Grup genelinin ise %68,3 ortalamaya sahip olduğu tablo 9 üzerinde belirtilmiştir.

BÖLÜM V

Tartışma

Bu bölümde, elde edilen veriler literatürde yer alan araştırmalar doğrultusunda tartışılmıştır.

Halk Dansları Eğitimi Alan Öğrencilerin Ritim Çalışmalarına Yönelik Hazırbulunuşluk Test Sonuçları Üzerine Tartışma

Katılımcıların Hazırbulunuşluk Test sonuçları incelendiğinde, doğru cevap ortalamalarının 12 soru üzerinden yaklaşık olarak %28,6 olarak belirtildiği görülmektedir. Bu doğrultuda öğrencilerin halk dansları eğitiminde ritim etkinliklerine yer verilmediği söylenebilir. Katılımcıların ilköğretim kademesinde olmaları ve ilköğretim kademesinde eğitim alan öğrencilerin müzik dersi müfredatlarında ritim etkinliklerinin yer alması göz önünde bulundurulduğunda, ortaya çıkan değer beklenenden düşük olduğu söylenebilir.

Tüm dünyayı etkisi altında alan COVID- 19 virüsü sebebi ile, Hazırbulunuşluk Testi, çalışma tamamlandıktan sonra tekrar uygulanamamış, bu doğrultuda Hazırbulunuşluk Testleri arasındaki fark tespit edilememiştir.

Yaratıcı Drama Temelli Halk Dansları Çalışmalarına Katılan Öğrencilerin Çalışmalara Yönelik Görüşmeleri Üzerine Tartışma

Tablo 3.'te belirtildiği üzere, Darı etkinliğinin yapılmasının ardından katılımcılara müziksel algılarının gelişmesinin halk dansları performansları üzerinde nasıl bir gelişim göstereceği hakkında görüşlerini belirtmeleri istenmiştir. Bu doğrultuda Darı etkinliğine katılan 10 öğrencinin tümü, etkinlikler hakkında olumlu görüşlere sahip olduklarını belirtmiştir. Yapılan etkinliklerin müziksel algılarını olumlu yönde geliştireceğini, etkinliklerin eğlenceli olduğunu ve grup bütünlüğünü olumlu yönde geliştireceğini belirtmişlerdir.

İlgili araştırmalar kısmında bahsedilen Taşkın'ın (2018) yapmış olduğu sekiz hafta süresince yapılan halk oyunları çalışmalarının ritim yeteneği ve çeviklik üzerine etkisini ölçmüştür. Yapılan çalışmada ritim yeteneğini ölçmek amacı ile katılımcıların koşu yapabilecekleri bir parkur hazırlanmıştır. Yapılan her koşu için en iyi derece alınarak birinci ve ikinci koşu arasındaki farklılık ritim skoru olarak

kaydedilmiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda ise halk oyunlarının ritim yeteneği üzerinde etkisi olduğu kaydedilmiştir.

Köktan (2019) halk danslarının öğretiminde yaratıcı drama yönteminin kullanımı ile ilgili olarak yapmış olduğu çalışmasında, katılımcıların günlüklerinden elde edilen bulgular neticesinde katılımcıların yaratıcı drama sayesinde değişim yaşadıklarını ifade etmiştir. Bu değişimler arasında kendini ifade edebilme, özgüven gelişimi, empati ve güven duyma gibi konular belirtilmiştir. Öğrenci günlüklerinde öğrencilerden birinin, ‘Bugün sadece bu okulda ki en keyifli günüm değil aynı zamanda hayatımdaki en keyifli ve verimli olan gündü. Bir şeyi sadece okuyarak, anlatarak ya da duyarak değil de görerek, düşünerek, yaşayarak öğrenmeyi öğrendik’ (Köktan (2019, s.88) diyerek duygularını ifade ettiğini vurgulamıştır.

İlgili araştırmalar kısmında bahsedilen Bozkurt’un (2010) ilköğretim kademesindeki öğrencilere halk dansları öğretiminde yaratıcı drama yönteminin kullanımının değerlendirilmesi konulu çalışmasında yaratıcı drama oturumlarından sonra öğrencilerin süreci değerlendirmek amacı ile yazmış olduğu mektuplarda, öğrencilerin çalışmalar yapılırken eğlendiklerini, arkadaşlık ilişkilerini geliştirdiklerini, oyunlar oynamaktan keyif aldıklarını ve çalışmaların sıkıcı olmadığını belirtmişlerdir. Bu doğrultuda yaratıcı drama yönteminin halk dansları eğitiminde kullanılabilecek en uygun yöntem olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin Gelişimlerine Yönelik Yapılan Günlük Değerlendirmeler Üzerine Tartışma

Tablo 4.’te belirtildiği üzere, Darı etkinliğinin tamamlanmasının ardından yapılan değerlendirmeler sonucunda, 10 katılımcının 5’i %60 ve üzerinde başarı göstermiştir. Öğrenciler arasında alınan en yüksek puanın ortalama sonucu ise %66,7 olarak belirtilmiştir. Öğrenciler arasındaki en düşük ortalama ise %48,3 olarak gösterilmiştir. Bu doğrultuda grup genelinin ortalama başarı durumu değerlendirildiğinde, %55 oranında bir başarı ortalaması görülmektedir. Elde edilen verilerden hareketle, Darı etkinliğinde öğrencilerin %50’si etkinliği başarı ile tamamlayabilmiş, %50’si ise etkinlik yönergelerini gerçekleştirmedi sorun yaşamıştır. Grubun almış olduğu %55 oranındaki başarı ortalaması dikkate alındığında ise, grup üyelerinin birbirlerine olan güven seviyesi ve alışma durumunun düşük olduğu söylenebilir.

Tablo 6.'te görüldüğü üzere, Feslikan etkinliğine katılan 9 öğrencinin en düşük başarı ortalaması %50'dir. Bu öğrencinin daha önce yapılan Darı etkinliğine katılmadığı tespit edilmiş, buna rağmen Darı etkinliğinde %48,3 ortalamaya sahip olan öğrenci ile aralarında %1,7 oranında bir fark oluşmuştur. Darı etkinliğine katılmış olup, Feslikan etkinliğinde de yer alan bir katılımcının %80 başarı ortalamasına, Darı etkinliğinde ise %66,3 değerinde başarı ortalamasına sahip olduğu görülmüştür. Aynı zamanda yine daha önce Darı etkinliğine katılmış olup Feslikan etkinliğinde de devam gösteren 2 öğrencinin başarı durumları %80'e ulaşmıştır. Yapılan etkinliklere ilk kez katılmış olan M öğrencisi, Darı etkinliğine katılmamış olmasına rağmen, %65,0 oranında bir başarı ortalaması elde etmiştir. Bu doğrultuda, katılımcıların birçoğunun Darı etkinliğinde elde edilen başarı durumları karşılaştırıldığında, iki etkinlik arasında anlamlı bir fark görülmektedir. Grubun genel başarı ortalaması ele alındığında, Darı etkinliğinde %55 olan ortalama, Feslikan etkinliğinde %68,3 olarak belirtilmiştir. Belirtilen veriler doğrultusunda, iki etkinlik arasında grup başarısının %13,3 oranında artış olduğu gözlemlenmektedir.

Tablo 8'de belirtilen veriler detaylı şekilde incelendiğinde, en düşük ortalamaya sahip olan Öğrenci 11'in, daha önceki etkinliklerde elde ettiği başarı oranından daha düşük bir ortalamaya sahip olduğu gözlemlenmektedir. Yapılan ilk etkinliğine katılmayan M öğrencisi, ikinci ve üçüncü etkinlik olan Feslikan ve Çiftetelli etkinliklerine katılmıştır. Fakat Feslikan etkinliğinde %65,0 olan başarı oranı, Çiftetelli etkinliğinde %46,7 oranına düşmüştür. Bunun sebebi olarak, çalışma ortamının koşulları, öğrencinin katılım isteği ve dikkat seviyesi gösterilebilir. Daha önce %80 oranında başarı gösteren bir katılımcının, Çiftetelli etkinliğinde %81,7 oranında başarı sergilediği görülmektedir. Aynı zamanda yine Feslikan etkinliğinde %80 oranında başarı gösteren diğer bir öğrencinin, Çiftetelli etkinliğinde bu başarı oranını %86,7'ye yükselttiği belirtilmiştir. Tabloda gösterilen veriler doğrultusunda katılımcıların birçoğunun bir önceki etkinliğe göre gelişim gösterdikleri söylenebilir. Grubun genel olarak başarı durumu incelendiğinde ise, %68,3 oranında olduğu, bu doğrultuda bir önceki etkinlik ile arasında bir fark olmadığı görülmektedir.

Choi'nin (2007) okul öncesi çağındaki öğrencilerin ritim duygusunu geliştirmek amacı ile yapmış olduğu çalışmada, 5 – 6 yaş grubu çocuklara ritim eğitim programı uygulamıştır. Bu doğrultuda, ritim eğitimi programının çocuklar üzerinde etkisini incelemek için ön test – son test kontrol gruplu deneysel araştırma modelini kullanmıştır. Araştırmaya birinci grupta 15, ikinci grupta 15 çocuk olmak üzere

toplam 30 öğrenci katılmıştır. İkinci grup, araştırmacı tarafından geliştirilmiş test sorularından aldıkları puana göre daha yüksek puan alan çocuklar alınarak, birinci gruba ise daha düşük puan alan çocuklar alınmıştır. Birinci gruptaki çocuklar, 6 hafta süresince her gün Ritim Eğitimi Programına katılmıştır. Araştırma süresince katılımcıları değerlendirmek için Ritim Tutma Becerisi Değerlendirme Formu kullanılmıştır. Ön test ve son testte kullanılmak üzere oyunlar hazırlanmış ve bu oyunlar 2/4'lük ölçü sayısına uygun hazırlanmıştır. Ayrıca her oyun için iki ayrı metronom hızı belirlemiş ve tüm çalışmalarını 60 ve 80 metronom üzerinden değerlendirmiştir. Birinci gruptaki katılımcılara yapılan ön test ve son test sonuçları karşılaştırıldığında, $p < .001$ düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Ritim eğitimi öncesi aritmetik ortalaması 4,47 iken, ritim eğitimi sonrası aritmetik ortalaması 7,87' ye yükselmiştir. Birinci gruptaki çocukların ritim eğitiminden daha çok etkilendikleri görülmüştür. İkinci grubun ön test ve son test sonuçları karşılaştırıldığında ise $p < .001$ düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Ritim eğitimi öncesi aritmetik ortalaması 8,20 iken, ritim eğitimi sonrası aritmetik ortalaması 9,00' e çıkmıştır. Bu doğrultuda araştırmacının bir buçuk ay süresince uygulamış olduğu ritim etkinlikleri sonucunda, birinci grubun ritim duyuları, ritim eğitimi öncesinde gösterilen başarı oranından çok daha yüksek olduğu saptanmıştır. İkinci grubun ise yapılan ritim eğitimleri sonucunda, ritim duyularında ilerleme görülmüştür. Ancak yapılan eğitimin hangi grup için daha etkili olduğu bulmak amacı ile yapılmış olan testte, birinci grubun bir buçuk ay süresince almış oldukları eğitim doğrultusunda ritim duyularının eğitimden öncesine göre daha çok geliştiği anlaşılabilir. Yapılan araştırmadan elde edilen veriler sonucunda, ritim etkinliklerinin, belirli kademelerdeki öğrencilerin ritim beceri veya duyularının gelişimi konusunda etkili olduğu söylenebilir.

İlgili araştırmalarda bahsedilmiş olan Gürey ve Adıgüzel'in 2013 yılında yapmış olduğu çalışmada yaratıcı drama ile dans ve devinim becerisini geliştirmeyi amaçlamışlardır. Toplam 13 kişinin katılımı ile gerçekleştirilen çalışmanın uygulamaları toplam 24 saat içerisinde gerçekleştirilmiştir. Veri elde etme amacı ile ön test – son test, katılımcı tanıma formu, katılımcı ürünleri (resimler, şekiller, şiirler), kişisel dans tarihleri ve gözlem ödevleri, katılımlı gözlemci olarak liderin atölyeler hakkındaki düşünceleri, video gözlem kayıtları gibi farklı veriler kullanılarak veri çeşitliliği sağlanmış ve elde edilen verileri analiz etmek için ise

betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Toplanan verilerin analiz edilmesi sonucunda, belirli kalıplar doğrultusunda öğretilen dans figürlerinin öğretiminde zorluklar yaşandığını, gündelik yaşamın içinden devinimsel örnekler verilerek aktarım yapıldığında daha keyifli ve kolay bir öğrenme süreci yaşandığını ortaya koymuşlardır. Bu doğrultuda, yaratıcı drama temele alınarak aktarılan dans eğitiminin daha etkili olacağı söylenebilir.

BÖLÜM VI

Sonuç ve Öneriler

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın amaç ve alt amaçları doğrultusunda ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlar doğrultusunda geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Sonuç

Katılımcılardan elde edilen Hazırbulunuşluk Testi 'ne ait bulgular değerlendirildiğinde, ortalamaların beklenenden daha düşük çıktığı gözlemlenmiştir. İlköğretim 3, 4, ve 5. Kademe öğrencilerin müzik dersi öğretim programı göz önünde bulundurulduğunda, basit ölçü sayıları ve ilgili ritim kalıplarının ders içeriklerinde işlenmiş olması ve öğrencilerin ise bu ritim kalıpları ve ölçü sayıları hakkında bilgi sahibi oldukları öngörülmüştür. Fakat çıkan ortalamaların düşük olması, okullarda verilen müzik eğitiminin yetersiz ve aynı zamanda halk dansları eğitiminin de geleneksel yöntemlere göre yapıldığının kanıtlanmış olduğu söylenebilir. Ancak, uygulanan etkinlikler sonrasında değerlendirilen alt boyutların ortalamaları yüksek çıkmıştır. Çalışmaların yapıldığı süreçte öğrencilerin ilgisinin yüksek olduğu göz önünde bulundurulursa, değerlerin yüksek çıkmasının sebebi olarak katılımcıların farklı ve eğlenceli bir eğitimde bulunmuş olmaları da etkili olabilir. Bu doğrultuda etkinlik sonrasında Hazırbulunuşluk Testi tekrar uygulandığında, anlamlı bir fark çıkacağı düşünülmektedir. Choi'nin (2007) yapmış olduğu çalışmada etkinliklerin tümü uygulandığında, ön test ve son test arasında anlamlı bir fark görülmektedir. Bu çalışmanın da Choi'nin yaptığı çalışma ile benzerlik göstermesinden dolayı, çalışmanın aynı şekilde anlamlı bir farkla sonuçlanacağı düşünülmektedir.

Katılımcıların çalışmalara yönelik görüşleri incelendiğinde, tüm görüşlerin olumlu yönde olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmaların eğlenceli olduğu ve etkinlikler sayesinde grup arkadaşları ile birlikte iletişimlerinin güçleneceği ve daha iyi anlaşacakları yönünde yorumlar yapılmıştır. Eğitim bilimciler, öğrenmenin gerçekleşebilmesi için bireyin hazırbulunuşluk düzeyinin yüksek olması gerektiğini savunmaktadır. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda, hazırbulunuşluk düzeylerinin yüksek ve öğrenmeye açık oldukları görülmekte ve bu görüşlerin elde edilen değerlerin yüksek çıkmasında önemli rol oynadığı düşünülmektedir.

Uygulanan ilk ve ikinci etkinlikler arasında ortaya çıkan %13,3'lük fark, yapılan çalışmaların öğrencileri olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Tüm öğrencilerin bireysel gelişimleri incelendiğinde yine aynı şekilde anlamlı bir fark görüldüğü, bu

sebeple tüm etkinlikler tamamlandığında, çalışmaların amacına ulaşacağı düşünülmektedir. Ulucan (2020) yapmış olduğu Orff Schulwerk temelli beden perküsyonlu çalışmada, bireylerin empati düzeyini geliştirmeyi amaçlamış ve bu doğrultuda ön test- son test sonuçlarının yapılan değerlendirme sonucunda anlamlı derecede farklı çıktığına değinmiştir. Bu doğrultuda ritim etkinliklerinin birçok alana katkısı olduğu belirtilebilir.

Öneriler

Katılımcıların, Hazırbulunuşluk testinde almış oldukları puanlar doğrultusunda; uygulama öncesinde katılımcıların hazırbulunuşluk düzeylerini yükseltmek ve katılımcıları yaratıcı drama konusunda bilgilendirmek amacı ile yaratıcı drama temelli konu anlatımı ve ek çalışmalar yapılabilir.

Günlük değerlendirmelerden elde edilen bireysel puanlar doğrultusunda; katılımcıların bireysel farklılıkları göz önünde bulundurularak etkinlikler hakkında daha detaylı açıklamalar yapılarak katılımcılar bilgilendirilebilir.

Çiftetelli etkinliğinden elde edilen veriler doğrultusunda; grup gelişimini artıracak şekilde düzenlemeler yapılabilir. Etkinlikte yapılan hareketlerin geliştirilmesinin (etkinlikte yapılan hareketlerin sıklaştırılması ve zorlaştırılması gibi), grup üzerinde olumlu gelişim sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmaya katılımın gönüllülük esasına bağlı olması sebebi ile, verilerin geçerliliğini artırmak ve programın sürdürülebilirliğini sağlamak amacı ile öğrenci devamlılığın sağlanması gerekmektedir.

Yapılan çalışmalar sonucunda araştırmacılara ve müzik eğitimcilerine;

1. Öğrencilerin bireysel farklılıkları, grup farklılıkları, fiziki ortam vb. değişkenler göz önünde bulundurularak yapılacak olan eğitimde öğrencilerin ritimsel gelişimini sağlayacak farklı etkinlikler yaratılabilir. Çalışmanın farklı kademelerde kullanılması durumunda, kullanılacak olan grubun gelişim düzeyleri göz önünde bulundurulmalıdır. Yaratıcı drama temelli ritim etkinlikleri kullanılacaksa, fiziki şartlar anlamında sınıfın yapısına dikkat edilmelidir. Öğrenciler için yaratılacak hareket ortamının geniş olması, doğabilecek herhangi bir sorunun çalışmaya engel teşkil etmesini önleyecektir.
2. Kullanılacak olan etkinliklerin çeşitliliği bakımından, hazırlanan etkinliklerin ölçü sayıları göz önünde bulundurularak, müzik öğretim programında yer alan veya aynı

ölçü sayısına sahip güncel müzikler kullanılabilir. Bu doğrultuda etkinliklerin diğer alanlarda kullanımı da ritimsel gelişim için yararlı olacaktır.

3. Yapılan etkinliklerin halk dansları öğretimi ile paralel ilerlemesi, çalışmaların başarılı olması bakımından önemlidir. Bu sebeple öğretilmek istenen figürlerin öncesinde, o figürleri barındıran şarkının kullanılarak etkinlik yapılması önerilir.

4. Eğitim paketinin 5 etkinlikten fazla olması durumunda çalışmanın ritimsel gelişime daha fazla yarar sağlayacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda etkinlik sayısının katılımcı grubun tüm gelişim düzeyleri göz önünde bulundurularak artırılması önerilir.

5. Etkinliklerde yapılan hareketler, her öğrencinin eşit katılımını sağlayacak şekilde yeniden düzenlenebilir. Hazırlanan etkinliklerin, öğrencilerin dikkat düzeyleri göz önünde bulundurularak 60 dakikayı aşmaması önerilir.

Kaynakça

- Ada, S., Başar, E., Dağlı, A., Ekinci, E., Ergün, M., Gelbal, S., . . . Taştan, N. (2014). *Eğitim Bilimine Giriş*. (Ö. Demirel, & Z. Kaya, Dü) Ankara, Türkiye: Pegem Akademi.
- Adıgüzel, Ö. (2006). Yaratıcı Drama Kavramı, Bileşenleri ve Aşamaları. *Yaratıcı Drama Dergisi*.
- Adıgüzel, Ö. (2009). *Eğitimde Yaratıcı Drama*. Ankara: Naturel Yayınevi.
- Akün, E. (2007, Aralık). Kıbrıs Türk Halk Dansları Federasyonu. *Defne Magazin*, 18. <https://hasder.org/arsiv/kibris-turk-halk-danslari-federasyonu/> adresinden alındı
- Alasmari, N., & Alshae'el, A. (2020). The Effect of Using Drama in English Language Learning among Young Learners: A Case Study of 6th Grade Female Pupils in Sakaka City. *International Journal of Education & Literacy Studies*, 8(1), 61-73. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1246184.pdf> adresinden alındı
- Alp, M. Z. (2010). *Halk Oyunlarının Ritim Duygusu, Reaksiyon Zamanı ve Vücut Kompozisyonunun Gelişimi Üzerine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi , Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Sakarya.
- Anderberg, S. K. (2005). *Rationale for Creative Dramatics and Formal Theatre in the Classroom*.
- Atamert, E. M. (2016). *Birbirimizi Tanımak*. Lefkoşa.
- Baker, B. (1996). *Drama and Young Children*. 2018 tarihinde Eric: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED402637.pdf> adresinden alındı
- Barabar, F. (2009). *Kıbrıs Türk Halk Oyunları*. Neu Grand Library: <http://docs.neu.edu.tr/library/6324326753.pdf> adresinden alındı
- Bozkurt, T. K. (2010). *İlköğretim Öğrencilerine Halk Dansları Öğretiminde Yaratıcı Drama Yöntemi Kullanılmasının Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitimin Kültürel Temelleri Anabilim Dalı Güzel Sanatlar Eğitimi Bilim Dalı.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak Kılıç, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (20. b.). İstanbul, Türkiye: Pegem Akademi.
- Çevik, B. (2007). Müzik öğretim yöntemlerinden, orff müzik öğretisine genel bir bakış. *Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*.

- Çuhadar, H. (2016). Müzik ve Müzik Eğitimi. *Ç.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.
- Drama Dans Kurulu. (2013, Kasım). *Çağdaş Drama Derneği*. Çağdaş Drama Derneği : <http://yaratıcıdrama.org/halk-danslari-birimi/> adresinden alındı
- Fıçıcı, A. (2013). *Yaratıcı Drama Yönteminin Zihin Engelli Çocukların Eğitiminde Kullanılması* . Yüksek Lisans Tezi, Yakın Doğu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, Lefkoşa. <http://docs.neu.edu.tr/library/6335837245.pdf> adresinden alındı
- Georgios, L. (2017). The Transformation of Traditional Dance from Its First to Its Second Existence: The Effectiveness of Music - Movement Education and Creative Dance in the Preservation of Our Cultural Heritage. *Journal of Education and Training Studies*, 6(1), 104 -112. doi:10.11114/jets.v6i1.2879
- Gündüz, N. (2016). Özel Öğretim Yöntemleri.
- Gürbüz, S., & Şahin, F. (2018). S. Gürbüz, & F. Şahin içinde, *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri* (s. 408-409). Ankara: Seçkin Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.
- Gürey, B., & Adıgüzel, Ö. (2013). Yaratıcı Drama ile Dans Devinim Becerisi ve Beden Farkındalığının Geliştirilmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 8(15).
- Halk Dansı Nedir*. (2011). 2018 tarihinde Nedir: <http://www.toplumdusmani.net/modules/wordbook/entry.php?entryID=6843/halk-dansi-nedir+halk-dansi-ne-demek> adresinden alındı
- Hendrix, R., Eick, C., & Shannon, D. (2012). The Integration of Creative Drama in an Inquiry-Based Elementary Program: The Effect on Student Attitude and Conceptual Learning. *Journal of Science Teacher Education*, 23(7), 823-846. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1007/S10972-012-9292-1> adresinden alındı
- Kanol, K. (2006). *Kıbrıs Halkdanslarının Yakın Geçmişi*. Lefkoşa: Hasder Yayınları.
- Kıbrıs Türk Halk Dansları Federasyonu. (2018). Eğitimci Yetiştirme Kursları Teori Dersleri. Lefkoşa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti.
- Kılıçaslan, H. (2015). *Mimarlık eğitiminde yaratıcı drama yönteminin uygulanabilirliği üzerine bir araştırma*. Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı.
- KKTC Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı. (1985). *Eğitsel Kol Etkinliklerinin Ders Saatine Denkliği Tüzüğü*. Lefkoşa: Resmi Gazete. Mart 2020 tarihinde alındı
- Köktan, D. (2019). *Türk Halk Danslarının Öğretimi Sürecinde Yaratıcı Dramanın Kullanımı*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara. 2020 tarihinde alındı

- Kökten, D. (2019). *Türk Halk Danslarının Öğretimi Sürecinde Yaratıcı Dramanın Kullanımı*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Güzel Sanatlar Eğitimi Programı, Ankara.
- Nalbantoğlu, E. (2017). Kıbrıs Türk Halk Oyunları Müziğinde Çalgılar. Lefkoşa.
- Özdemir, T. (2020). Yüksek Lisans, Yakın Doğu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Lefkoşa.
- Özsoyulu, A. (2017). Halkbilimde Temel Kavram ve Terimler.
- Öztürk, F. (1996). *Okulöncesi Dönem (5-6 Yaş Grubu) Müzik Eğitiminde Dramanın Kullanımının Etkililiği*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı Güzel Sanatlar Eğitimi Bilim Dalı.
- Pederson, C. (1976). *Creative Drama*. 2018 tarihinde Eric: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED272888.pdf> adresinden alındı
- Professional Development Service For Teachers. (tarih yok). *Primary Professional Development Service*. 2020 tarihinde Professional Development Service For Teachers: https://pdst.ie/sites/default/files/Teaching_Tips_for_Folk_Dance.pdf adresinden alındı
- Rubin, J. (1978). *Back to Basics through Creative Dramatics*. 2018 tarihinde Eric: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED219769.pdf> adresinden alındı
- Sharpham, J. (1973). *Creative Drama in an Arts Education Program: Core I at Illinois State University*. Eric: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED081052.pdf> adresinden alındı
- Şenyavaş, T. (2018). *Görsel sanatlar eğitimcisi yetiştirmede bir yöntem olarak yaratıcı drama: Eylem araştırması*. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Resim-İş Öğretmenliği Bilim Dalı.
- T.C Milli Eğitim Bakanlığı. (2016). *Güzel Sanatlar Lisesi Halk Dansları ve Müzikleri Dersi Öğretim Programı*. T.C Milli Eğitim Bakanlığı: http://cankiriguzelsanatlar.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/18/01/325216/dosyalar/2016_08/15071056_halk_danslari_ve_muzikleri.pdf adresinden alındı
- Tanır, A., & Erkut, O. (2018). Effect of Rhythmic Basketball Lessons on Visual Attention Ability and Lay-up Skill in School Children Aged 9-10. *Universal Journal of Educational Research*, 9(6), 1857 -1862. doi: 10.13189/ujer.2018.060901

- Taşkın, A. K. (2018). *Sekiz Haftalık Halk Oyunları Çalışmasının Ritim Yeteneği ve Çeviklik Üzerine Etkisi*. Doktora Tezi , Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Kırıkkale .
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Ulucan, H. (2020). *İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerin Empati Becerilerinin Gelişiminde Müzik Eğitimindeki Beden Perküsyonu Uygulamalarının Rolü*. Yüksek Lisans Tezi, Yakın Doğu Üniversitesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Lefkoşa. <http://docs.neu.edu.tr/library/6847977388.pdf> adresinden alındı
- Ulucan, H. (2020). *İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Empati Becerilerinin Gelişiminde Müzik Eğitimindeki Beden Perküsyonu Uygulamalarının Rolü*. Yüksek Lisans Tezi, Yakın Doğu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Lefkoşa.
- Vasquez, L. Q. (2019). Pronunciation instruction in ESP teaching to enhance students' prosody. S. Papadima-Sophocleous, E. K. Constantinou, & C. N. Giannikas (Dü) içinde, *ESP teaching and teacher education: current theories and practices* (s. 163- 176). İspanya: Research-publishing.net. doi:<https://doi.org/10.14705/rpnet.2019.33.932>
- Wesselius, A. J. (1959). *A Folk Dance Program for Fourth, Fifth and Sixth Grades*. Central Washington College of Education . All Master's Theses. <https://digitalcommons.cwu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1247&context=etd> adresinden alındı
- Yılan, Y. (2012). *İlköğretim Öğrencilerinin Sosyalleşmeleri ve İletişim Becerilerini Geliştirtirmelerinde Türk Halk Oyunlarının Rolü*. Yüksek Lisans Tezi , Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Halkla İlişkiler ve Tanıtım Anabilim Dalı, Ankara.
- Yorulmaz, Ö. (2011). *Kıbrıslı Türk Kültürü ve Halk Dansları*. 2018 tarihinde Yenidüzen Gazetesi: <http://www.yeniduzen.com/kibrislitürk-kulturu-ve-halk-danslari-11614h.htm> adresinden alındı

Ekler

Ek 1.

Bakanlık İzni

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI
İLKÖĞRETİM DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : İÖD.0.00-006-20/E.1400 4 Şubat 2020
Konu : Çalışma İzni Hk.

Sayın Gızel AKTUĞ

Müdürlüğümüze bağı okullardaki (Lapta İlkokulu) öğrencilere uygulamak istediğiniz *"Yaratıcı Drama Temelli Ritim Etkinliklerinin Halk Dansları Oynayan Öğrenciler Üzerindeki Rolün Değerlendirilmesi"* konulu çalışması, Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğü tarafından incelenmiş yapılan inceleme sonucunda çalışmanın; araştırma etiği ilkeleri, katılımcıların gizlilik ve gönüllülük esaslarına bağı olarak gerçekleştirilmesi uygun görülmüştür.

Çalışma uygulanmadan önce okul müdürlükleri ile temas kurulması ve tamamlandıktan sonra da sonuçların Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğü'ne iletilmesinin yasa gereği olduğunu bildirir, gereğini saygı ile rica ederim.

e-imzalıdır
Hakkı BAŞARI
Müdür

Not: 93/2007 sayılı Elektronik İmza Yasası 'nın 6.maddesi gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Şft. Mehmet Hasan Tuna Sokak. No.5 Yenişehir 99010 LEFKOŞA Bilgi için:Funda BİSTAN
Sekreter
Tel: 2286893
Faks: 2287158

Ek 2.
Etik Kurul Onayı

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

03.01.2020

Sayın Gizel Aktuğ

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/EB/2019/412 proje numaralı ve "Yaratıcı Drama Temelli Ritim Etkinliklerinin Halk Dansları Oynan Öğrenciler Üzerindeki Rolünün Değerlendirilmesi" başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Doçent Doktor Direnç Kanol

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Raportörü

Direnç Kanol

Not: Eğer bir kuruma resmi bir kabul yazısı sunmak istiyorsanız, Yakın Doğu Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na bu yazı ile başvurup, kurulun başkanının imzasını taşıyan resmi bir yazı temin edebilirsiniz.

Ek 3.

Etkinlik Paketi ile Öğretmen El Kitabı

ÖĞRETMEN EL KİTABI

Gizel Aktuğ

Şubat 2021

ÖNSÖZ

Halk dansları eğitimi, gelecek nesillere kültürü aktarma noktasında önemli bir rol oynamaktadır. Aynı zamanda müzik eğitimi de halk dansları eğitimi ile iç içe olduğundan, halk dansları eğitiminde yapılan aktarımın müzik eğitimi ile paralel bir şekilde ilerlemesi önemlidir.

Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında verilen halk dansları eğitimi incelendiğinde, geleneksel yöntemler kullanılarak eğitim verildiği görülmektedir. Fakat günümüzde Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı olan okullarda bile geleneksel eğitimin kullanımı azaltılmış, çağdaş yöntemlerin kullanımı artırılmaya çalışılmaktadır.

Belirtilen bilgiler ışığında bu kitapta etkinliklerin hazırlanması ve uygulanması aşamalarında eğitimcilerin, çocuğun ilgi ve gereksinimlerini merkeze alarak bireysel farklılıklar doğrultusunda tüm çocukların müziksel algı gelişimlerini bütüncül bir biçimde destekleyici etkinlik örneklerine yer verilmiştir.

Hazırlanan bu kitapta yer alan etkinlikler Kodaly, Orff- Schulwerk ve Dalcroze gibi adını duyurmuş müzik eğitimcilerin müzik eğitim anlayışından esinlenerek halk danslarında sıkça kullanılan müzikler için düzenlenen bu etkinlik paketinde, çocukların müziksel algısını geliştireceğine inanılan Darı, Feslikan, Çiftetelli, Orak ve Abdal Zeybeği olarak 5 etkinlik bulunmaktadır. Hazırlanmış olan etkinlik paketinin, geleceğimiz olan çocuklarımız ve siz değerli meslektaşlarımız ve öğretmen üyelerine rehber niteliğinde olacağı düşünülmektedir.

ÖZGEÇMİŞ

Gizel Aktuğ 1996 yılında Kıbrıs, Girne’de doğdu. Müzik eğitimine 2005 yılında özel bir müzik okulunda piyano ve koro dersleri alarak başladı. Yer aldığı koro ile birlikte İtalya, Fransa, Malta Amerika ve Türkiye’de birçok konserler verdi. Aynı zamanda piyano derslerine devam eden Aktuğ, piyano ve koro derslerinin yanında şan dersleri de almaya başladı. 2014 yılında Yakın Doğu Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Bölümü’ne giriş hakkı kazanarak müzik eğitimine devam etti. Piyano eğitimine Yrd. Doç. Dr. Emine Kıvanç Öztuğ ve Uzm. Atakan Sarı ile devam etti. 2017 yılında Uzm. Atakan Sarı öncülüğünde ilk resitalini verdi. Lisans eğitimi süresince koro yönetimi ve piyano ile ilgili birçok ustalık (masterclass) dersinde yer aldı. Yakın Doğu Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Bölümü bünyesinde düzenlenen birçok konserde solist olarak yer aldı. Aynı zamanda özel bir dernek çatısı altında düzenlenen yardım konserinde solist olarak görev aldı.

2017 yılında Türkiye’de birincisi düzenlenen İstanbul Kodaly Eğitim Günleri’ne katılarak Sınıf Müzik Eğitimi Alanında sertifika sahibi oldu. Ardından 2018 yılında Yakın Doğu Üniversitesi Müzik Öğretmenliği bölümünden Yüksek Onur derecesiyle mezun olmuştur. Yine 2018 yılında Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Bölümünde yüksek lisansına Yrd. Doç. Dr. Emine Kıvanç Öztuğ danışmanlığında başlamıştır. Yüksek lisans eğitimi süresince piyano eğitimine Uzm. Atakan Sarı eşliğinde devam etmiştir. 2019 yılında Gülsin Onay Piyano Festivali’nde Gülsin Onay ve Esra Poyrazoğlu Alpan’ın düzenlemiş olduğu ustalık derslerine katılmış ve bu festival bünyesinde düzenlenen piyano yarışmasında Jüri Özel Ödülü’ne layık görülmüştür. 2019 yılında ikincisi düzenlenen İstanbul Kodaly Eğitim Günleri’ne katılarak yine Sınıf Müzik Eğitimi ileri düzey sınıfında yer almıştır. 2020 yılında, Dr. Evrim Onay ve Gül Bölücek tarafından düzenlenen Uzaktan Öğretimde Müzik ve Hareket Eğitimi konulu 12 saatlik eğitime katılarak bu eğitimden başarı ile sertifika almıştır. 2021 Şubat ayında Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Bölümü Yüksek Lisans Programından başarı ile mezun olmuştur.

ETKİNLİK 1

Etkinliğin Adı: Darı

Etkinliğin Amacı: Basit ölçü vuruşlarına giriş yapmak ve 2/4'lük ölçü sayısını öğretmek.

Kazanımlar:

- Basit ölçü vuruşlarını yapar.
- 2/4'lük ölçü sayısını öğrenir ve yapar.
- El ve ayak koordinasyonu belirtilen müziksel ritim kalıbı içerisinde gelişir.
- Grup ile uyum içerisinde çalışma becerisi kazanır.

Önerilen Süre: 60 Dakika

Kullanılan araç – gereçler: Darı müziği için bilgisayar ve hoparlör, Darı notaları, Orff müzik aletleri.

Kullanılan yöntem, teknik ve stratejiler: Yaratıcı drama yaklaşımında müzikle ortam yaratma.

Etkinliğin Yapılışı

Başlangıç

Isınma/Hazırlık Çalışmaları

Katılımcılar Darı müziği eşliğinde ellerinde müzik aletleri ile yürür. Öğrencilerden, birbirlerine yakın bir şekilde yürümeleri istenir. Liderin rastgele bir zamanda durdurduğu müzikle birlikte öğrenciler de durur. Ardından kendilerine en yakın öğrenciye doğru döner ve "Merhaba, Hoş vakit, Nasılsın?" vb. gibi kelimeler söyler. Bu kelimeleri söylerken aynı zamanda elindeki müzik aletine söylediği kelimenin hecelerine uygun olacak şekilde vurur. Ardından lider müziği tekrar başlatır ve etkinlik aynı şekilde devam eder. Tüm öğrenciler selamlaşmayı tamamladığında etkinlik sona erer.

Etkinliğin Gelişimi: Öğrencilerden biri içeride diğeri ise dışarıda olmak üzere 2 daire oluşturmaları istenir. Bu 2 daire öğrenciler yüz yüze duracak şekilde oluşturulur. Seçilen hareketler 2/4'lük ölçü sayısının güçlü vuruşlarında olacak şekilde yapılır. Bu etkinlik için seçilen hareketler aşağıdaki gibidir;

Sağa Kayma:

Sola Kayma:

Karşılıklı Elleri Çakma: +

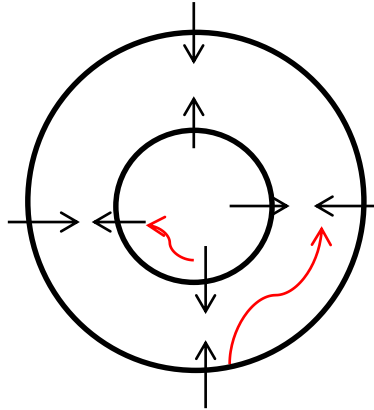
Öğrenciler: ↓ ↑

Birinci Adım: Kullanılacak olan darı müziğinde 4 ölçülük darbuka girişi olduğundan, öğrenciler müziğin başlaması için 4 ölçü bekler. Bu bekleme süresi, öğrencilerin hareketi düşünmeleri ve dikkatlerini toplamaları için büyük bir önem taşır. Bu etkinlikte öğrencilerin eşleri her ölçüde değişir. Bu sebeple karşılarında duran kişi eşleri olarak sayılır. Öğrenciler 2/4'lük ölçü sayısının ilk güçlü vuruşunda eşleri ile çak hareketi yapar. 2/4'lük ölçü sayısının ikinci vuruşunda ise iki grup da sağa doğru kayar. Birinci adımın ezgi üzerinde gösterilişi (Ezgi 1) ve şekillerle (Şekil 1) gösterilişi aşağıdaki gibidir;

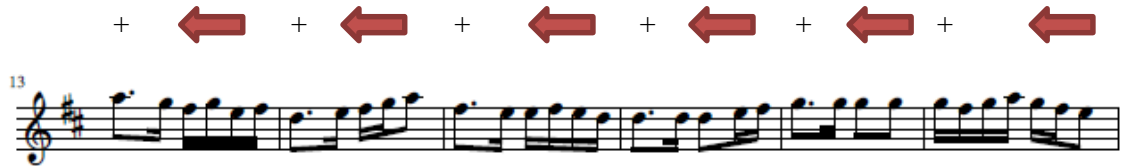

Ezgi 1

Şekil 1

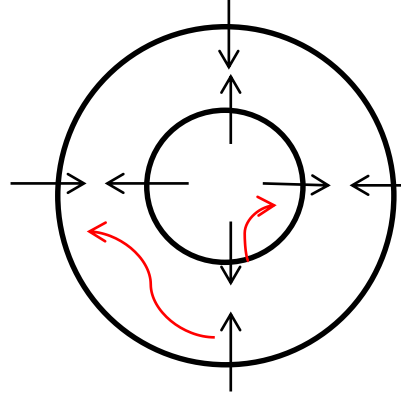

İkinci Adım: Darı müziği orta bölümlere geldiğinde, liderin belirleyeceği bir zamanda ‘Değiş’ komutunu kullanarak öğrencilerin kaydıkları yönü değiştirir. Birinci adımda sağa doğru kayan öğrenciler ‘Değiş’ komutu ile sola doğru kaymaya başlar. Bu hareketlerin ezgi ve şekil üzerinde gösterilişi (Ezgi 2 ve Şekil 2) aşağıdaki gibidir;

Ezgi 2

Şekil 2

Üçüncü Adım: Liderin isteğine göre “Değiş” komutu belirli aralıklarla kullanılır. Bu sayede etkinlik içerisinde öğrenciler heyecanlanarak müziğe ve hareketlere odaklanır.

Etkinliğin Sonlandırılması: Lider, üzerinde Darı etkinliği ile ilgili sorular ve bulmaca olan bir çalışma kâğıdı verir ve öğrencilerin bulmacayı ve soruları cevaplandırmasını ister. Hazırlanan sorular ve bulmaca aşağıda belirtilmiştir.

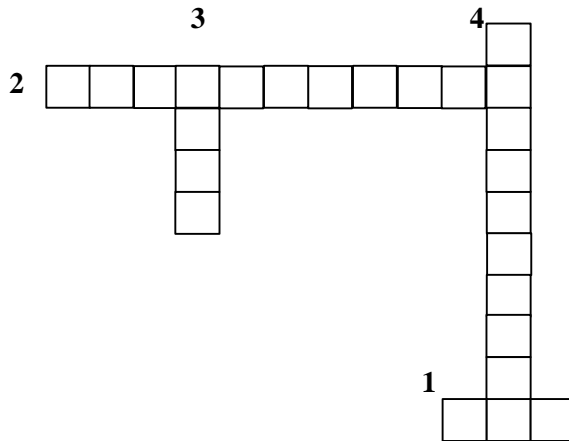
Darı Etkinliği Değerlendirme Soruları

Bulmaca Soruları

- İki dđrtlük bir ölçü içerisinde kaç tane temel vuruş vardır?
- Aşğıdaki saate baktığınızda aklınıza gelen ölçü sayısı hangisidir?

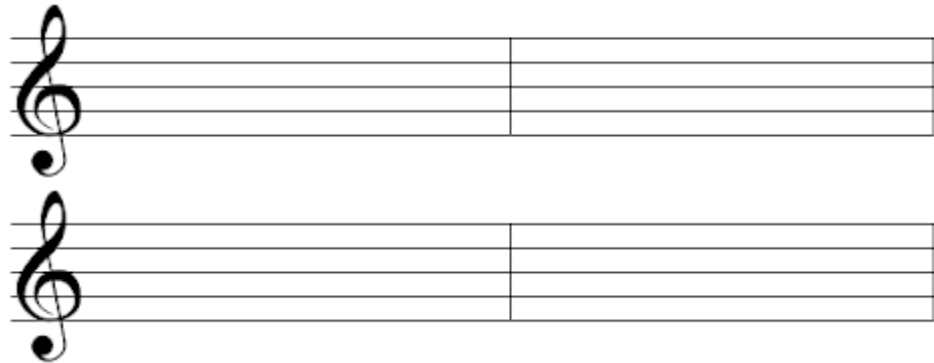
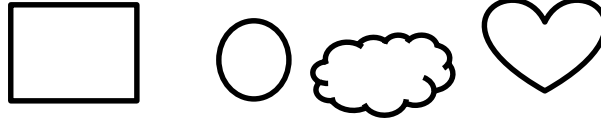

- Vuruşu 1 olan notanın değeri nedir?
- Her ölçüde toplam iki tane dđrtlük olan ölçü birimine ne nedir?

5. Aşağıdaki şekilleri kullanarak 2/4'lük ölçüler oluşturalım.

6. Müziksel algınızın gelişmesi, halk dansları oyunlarındaki performansınızı sizce nasıl geliştirir?

Darı Müziği Notaları

Darı

$\text{♩} = 116$

7

13

19

24

1. 2.

ETKİNLİK 2

Etkinliğin Adı: Feslikan

Etkinliğin Amacı: Basit ölçü vuruşlarını ve 2/4'lük ölçü sayısını pekiştirmek.

Kazanımlar:

- Basit ölçü vuruşlarını yapar.
- 2/4'lük ölçü sayısını öğrenir ve yapar.
- El ve ayak koordinasyonu belirtilen müziksel ritim kalıbı içerisinde gelişir.
- Grup ile uyum içerisinde çalışma becerisi kazanır.

Önerilen Süre: 60 Dakika

Kullanılan araç – gereçler: Feslikan müziği için bilgisayar ve hoparlör, Feslikan notaları, ritim çubukları ve 2/4'lük ölçü sayısı ile ilgili görseller ile feslikan resmini içeren yapboz.

Kullanılan yöntem, teknik ve stratejiler: Yaratıcı drama yaklaşımında müzikle ortam yaratma.

Etkinliğin Yapılışı

Başlangıç

Isınma/Hazırlık Çalışmaları

Katılımcılardan bir daire oluşturmaları istenir. Öğrencilerin her birine ikişer adet ritim çubuğu dağıtılır. Lider, katılımcılardan kendisinin çıkaracağı bir sesi ya da ritim çubukları ile yapacağı herhangi bir ritmi tekrarlamasını ister. Bu etkinlikte önemli olan nokta, liderin yaptığı hareketi katılımcılar aynı anda ve uyum içerisinde yapması ve hareketler iyice öğrenildikten sonra sabit bir tempo tutabilmektir. Etkinlikte liderin kullandığı iki ana ses ve iki ana hareket vardır. Katılımcılar ise bu ana hareketlerin karşıtını yapar. Bu hareketler; lider ritim çubuklarını iki yana açtığı anda katılımcılar ritim çubuklarını birbirine vurmasıdır. Ana ses ise 'A' diye bağırmasıdır ve bunun karşıtı 'Sss' sesidir. Lider katılımcılardan önce yaptığı hareketlerin aynısını lider ile aynı anda yapmalarını ister. Ardından yapılan hareketlerin karşıtı yapılmaya başlar.

Etkinliğin Gelişimi: Öğrencilerden büyük bir daire oluşturmaları istenir. Ardından öğrenciler sırayla 1-2-1-2 olarak isimlendirilir. 1 olarak isimlendirilen öğrenciler sol, 2 olarak isimlendirilen öğrenciler ise sağdaki kişi ile eşleşir. Bu eşleşmede grup sayısının çift sayı olması, herkesin bir eşinin olması açısından önemlidir. Bu etkinlikte yapılacak olan hareketlerin sembolleri aşağıdaki gibidir;

Eş Değiştirme:

Alkış: ●

Bacağa Vurma: +

Sağ Elle Çak: -

Sol Elle Çak: *

İki Elle Çak: x

Soldan Geç:

Sağdan Geç:

Öğrenciler: ↓-↑

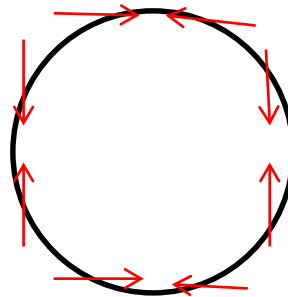
Birinci Adım: Öğrenciler ilk eşleri ile 2/4'lük ölçü sayısına ve Feslikan müziğinin ritmine uygun olacak şekilde aşağıdaki ezgi üzerinde gösterilmiş hareketleri yapar (Ezgi 1). Bu hareketler, 2/4'lük ölçü sayısının ilk vuruşunda bacağa vurma, ikinci vuruşunda alkış olarak belirlenmiştir. Ardından yine güçlü vuruşlara denk gelecek şekilde, sağ elle çak, alkış, sol elle çak, alkış, iki elle çak, alkış şeklindedir. Bu hareketler 4 ölçüde yapılır.

+ ● - ● * ● x ●

Ezgi 1

Şekil 2

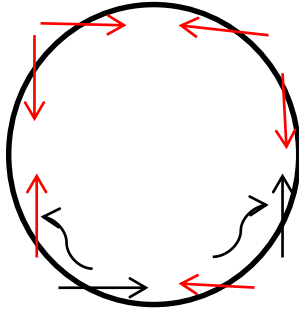
İkinci Adım: Birinci adımdaki hareketlerin tamamlanmasının ardından, 1 olarak isimlendirilen öğrenciler sağa, 2 olarak isimlendirilen öğrenciler ise sola dönerek, birinci adımda sırt sırta durdukları öğrenciler ile eşleşmiş olur. Bu eşleşme hareketi 1 ölçüde tamamlanır. Eşleşme hareketinin ardından birinci adımda yapılan hareketler tekrarlanır.

Ezgiye tekrar işareti bulunduğundan, birinci ve ikinci adım bir kez daha tekrarlanır. İkinci adımda kullanılan hareketlerin ezgi üzerinde semboller ile gösterilişi aşağıdaki gibidir;

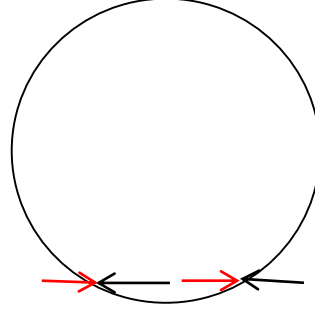

Ezgi 2

Şekil 2

Şekil 3

Üçüncü Adım: Bu adımda yapılacak olan hareketi erkek öğrenciler elleri yanlarda açık bir şekilde, kız öğrenciler ise elleri bellerinde olacak şekilde yapar. İkinci adımın sonunda öğrenciler ilk eşleri ile karşılıklı durur. Üçüncü adımda, öğrenciler yukarıda söylenilen şekilde karşısındaki kişinin solundan geçerek bir arkadaki öğrenciye ulaşır. Ardından sağdan geçerek bir arkadaki, soldan geçerek bir arkadaki ve tekrar sağdan geçerek bir arkadaki öğrenciye ulaşır. Bu hareketi yapan kişi toplamda 4 kişiyi geçmiş olur. Öğrenci dördüncü kişiye ulaştığında, 180 derece dönerek eski yerine ulaşmak için bu adımda yaptığı geçiş hareketinin aynısını yapar. Bu geçiş hareketi, aşağıdaki ezgi üzerinde gösterilmiştir;

Ezgi 3

Üçüncü adımda kullanılacak olan ezgi 2 kez tekrarlanır. Ardından dördüncü adıma geçiş yapılır.

Dördüncü Adım: Öğrenciler üçüncü adımda belirtilen geri dönüşü yaptıktan sonra, karşılarında duran kişi yeni eşleri olur. Bu kişi aslında ikinci adımın sonunda eşleştikleri kişi olur. (Şekil 2-3) Bu kişi ile eşleştikten sonra, birinci adımda yapılan hareketler yapılır. Fakat bu kez birinci adımda yapılan eşleri değiştirme hareketi yapılmaz, 8 ölçü boyunca hareketler aynı eş ile yapılır. Ardından üçüncü adımda kullanılan melodi tekrar geldiğinden, üçüncü adımda yapılan hareketler tekrarlanır. Gidiş ve dönüş hareketi, ezginin tekrarlanmasından dolayı 8 ölçüde yapılır. (Ezgi 3) Dördüncü adımda kullanılacak olan ezgi aşağıdaki gibidir;

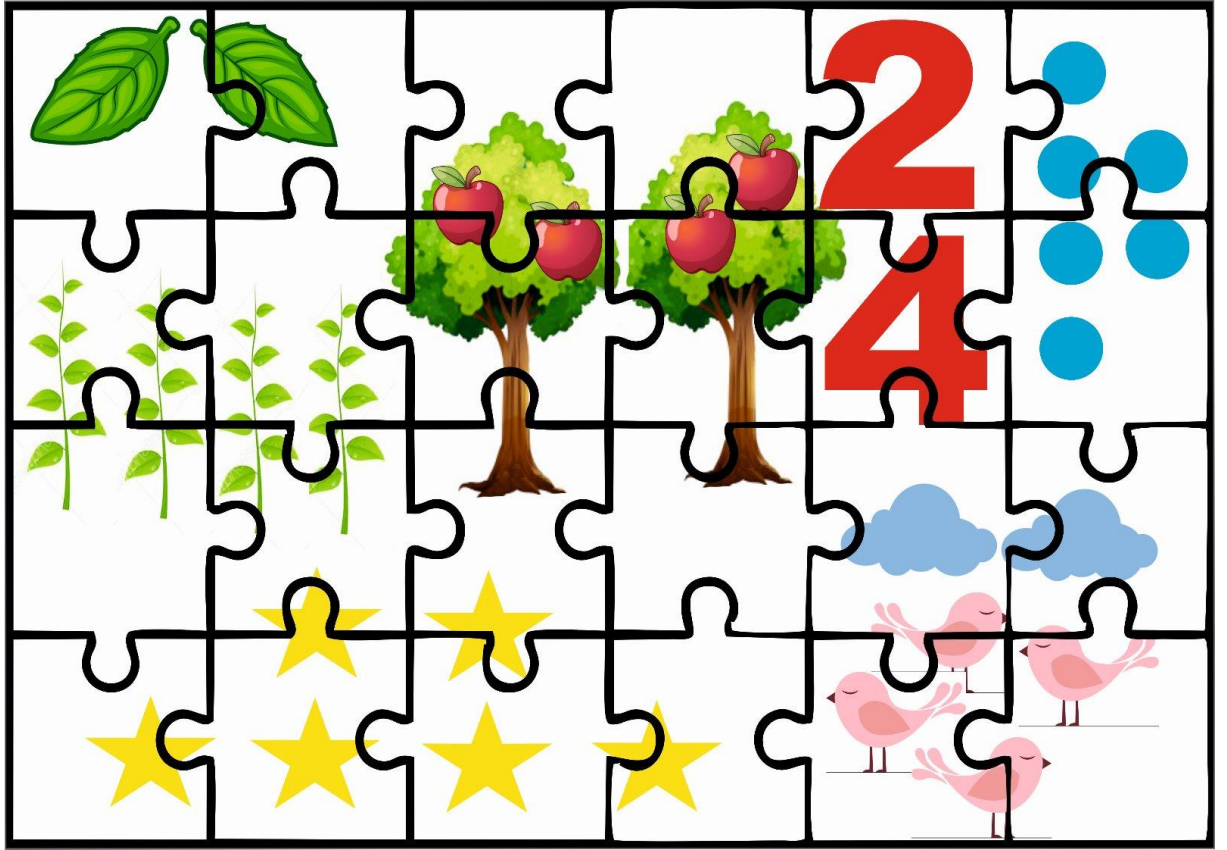

Ezgi 4

Beşinci Adım: Bu adım, etkinliğin son adımıdır. Bu adımda, Feslikan müziğinin ezgisi, dördüncü adımda kullanılan ezgi ile aynı olduğundan, yapılan hareketler de aynı olur (Ezgi 4). Bu 8 ölçülük ezgi bittiğinde, etkinlik de sonlanmış olur.

Etkinliğin Sonuçlandırılması: Lider öğrencileri 4 kişilik 5 gruba ayırır ve değerlendirme çalışması için hazırlanmış olan yapbozlar öğrencilere dağıtır. Bu yapbozlarda 2/4'lük ölçü sayısını anımsatacak görseller vardır. Öğrencilerden grup arkadaşları ile çalışıp bu yapbozu birleştirmeleri istenir. Bu yapboz iki taraflı olup, arka kısmında feslikan resmini oluşturan bir görsel vardır. Öğrenciler 2/4'lük ile ilgili olan kısmını bitirdiklerinde ve yapbozu ters çevirdiklerinde feslikan resmini göreceklerdir. Bu etkinlikte önemli olan nokta, öğrencilerin liderden hiçbir yardım almadan, sadece grup arkadaşları ile beyin fırtınası yaparak hangi görselin hangisi ile eşleşebileceğini bulmalarıdır. Kullanılacak olan yapboz görseli Ek -1'de verilmiştir.

Yapboz Ön Kısım

Yapboz Arka Kısım

Feslikan Notaları

Feslikan

ETKİNLİK 3

Etkinliğin Adı: Çiftetelli

Etkinliğin Amacı: Basit ölçü vuruşlarını ve 2/4'lük ölçü sayısını pekiştirmek.

Kazanımlar:

- Basit ölçü vuruşlarını yapar.
- 2/4'lük ölçü sayısını öğrenir ve yapar.
- El ve ayak koordinasyonu belirtilen müziksel ritim kalıbı içerisinde gelişir.
- Grup ile uyum içerisinde çalışma becerisi kazanır.

Önerilen süre: 60 Dakika

Kullanılan araç - gereçler: Ritim çubukları, Çiftetelli müziği için bilgisayar ve hoparlör, Çiftetelli notaları.

Kullanılan yöntem, teknik ve stratejiler: Yaratıcı drama yaklaşımında müzikle ortam yaratma.

Etkinliğin Yapılışı

Başlangıç

Isınma/ Hazırlık Çalışmaları

Grup üyeleri tek bir sıra oluşturur. Ardından lider, 2/4'lük ölçü sayısına uygun olacak şekilde eliyle tempoyu vurur. Sırada duran öğrenciler, liderin tempoyu vurmaya başlaması ile birlikte önlerinde giden arkadaşlarını dikkatle izleyip onların adımlarını takip ederek ilerler. Öğrencilerin dikkatlerini çekmek ve liderin vurduğu tempoya odaklanmalarını sağlamak amacı ile öğrencilerin ısınma çalışması süresince sessizliği korumaları önemli bir noktadır. Bu ısınma çalışması ile birlikte, öğrenciler dikkatlerini duydukları tempo ve hareket ile birleştirebilmeyi öğrenecek ve bir sonraki etkinliğe hazır olacaklardır.

Etkinliğin Gelişimi: Öğrencilerden bir daire oluşturmaları istenir. Her öğrenci sırayla 1 ve 2 olarak isimlendirilir. Etkinlik süresince sıralamanın 1-2-1-2 şeklinde olmasına özen gösterilmelidir. Bu sıralamada grup mevcudunun çift sayı olması önemlidir. Ardından her öğrenciye iki adet çubuk veya benzeri bir vurmali çalgı verilir. Çiftetelli şarkısının ilk kısmında (birinci ve ikinci dolap dâhil olmak üzere, 8. ölçüye kadar olan kısım) çubukları birinci vuruşta dizlerine, ikinci vuruşta ise çubukları birbirine vurmaları istenir. Etkinlikte kullanılacak olan hareketlerin semboller ile gösterilişi aşağıdaki gibidir;

Çubuklar Dize: +

Çubuklar Önde: -

Yer Değiştirme Hareketi: *

Çubuklar Karşıya: /

Çubukları Değiştirme: ✦

Birinci Grup: ↑

İkinci Grup: ↑

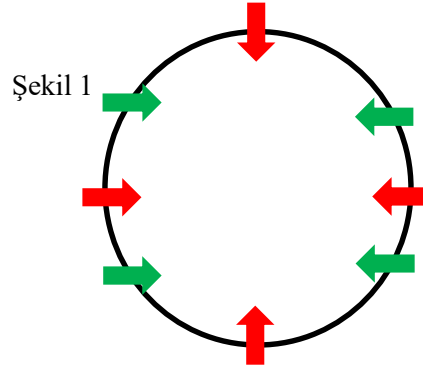
Birinci Adım:

Birinci adımda kullanılacak olan melodi 8. ölçüye kadar olan bölümdür. Kullanılacak olan ezgi ve ortaya çıkacak olan şekil aşağıdaki gibidir;

+ - + - + - + - + - +

+ - + - + - + - + - +

Ezgi 1

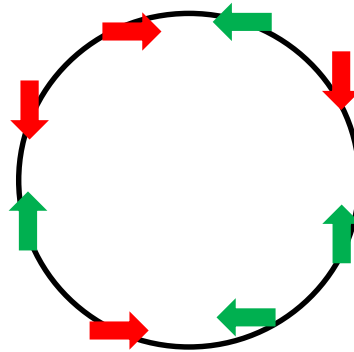

1 olarak isimlendirilen kişilerin sol tarafına, 2 olarak isimlendirilen kişilerin ise sağ taraflarına dönmeleri söylenir. Bu sayede her öğrenci bir kişi ile eşleşmiş olur. Etkinliğin bu bölümünde şarkının ikinci aşamasına geçilir. Bu eşleşme hareketi 1 ölçüde; toplamda 2 vuruşta yapılır. Bu bölümün ezgi, şekil görünümü ve hareketleri aşağıdaki gibidir;

**

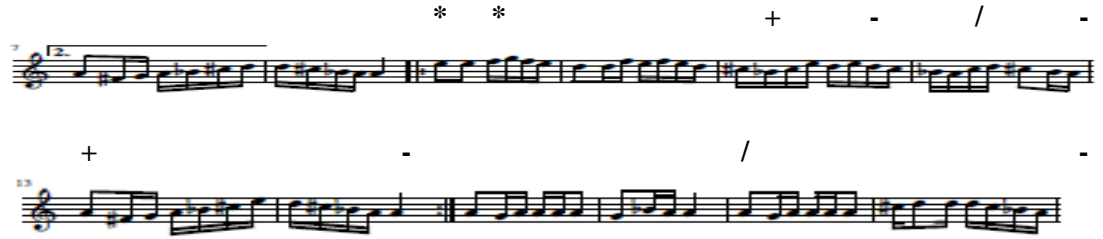
Ezgi 2

Şekil 2

İkinci Adım:

İkinci adım 9. ölçüden 14. ölçüye kadar olan bölümdür. Öğrenciler birbirleri ile eşleştikten sonra 1 ölçü bekleyip harekete başlarlar. Hareketler aşağıdaki ezgi (Ezgi 3) üzerinde gösterilmiştir.

Ezgi 3

İkinci adım bittiğinde, ezgi tekrar birinci adım ile aynı olduğundan, öğrenciler önlerine dönerek birinci adımdaki hareketleri yaparlar. (Ezgi 1)

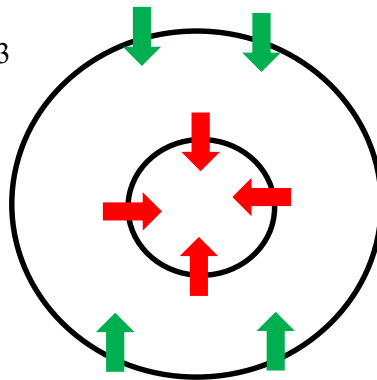
Üçüncü Adım:

Üçüncü adımda öğrenciler, 2 ölçü içerisinde adımlayarak, biri içte diğeri dışarda olmak üzere iki daire oluşturur. Birinci gruptaki öğrenciler içerideki daireyi oluşturur(21. ölçüden başlayarak 30. ölçüye kadar). Hareketler aşağıdaki ezgi (Ezgi 4) ve şekil (Şekil 2) üzerinde gösterilmiştir.

Ezgi 4

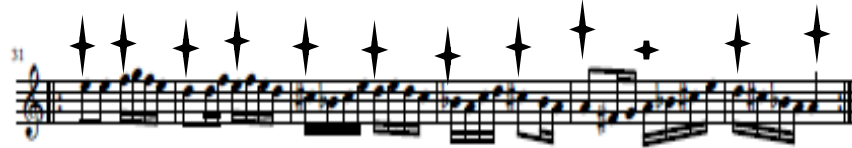
Şekil 3

Dördüncü Adım:

Daireler oluştuğunda öğrenciler 5 ölçü boyunca birinci aşamada yaptıkları hareketleri yaparak dördüncü aşamaya hazırlık yaparlar. Dördüncü aşamada öğrenciler

ellerinde tuttıkları çubukların sayısını 1'e düşürerek, ellerinde kalan çubuğu sağ ellerine alırlar. Sol ellerinin avuçları ise yukarıya doğru bakacak şekilde açık durur. Sağ elleriyle yanlarındaki öğrenciye kendi çubuklarını iletirken, sol ellerine ise arkadaşları kendi çubuklarını yerleştirir ve bu kısım bu şekilde devam eder. Öğrenciler, sağ elleri ile tekrar bir çubuk verebilmek için, sol elindeki çubuğu sağ eline geçirir ve sağ taraflarında duran arkadaşının eline çubuğu uzatır. Çubukların verilmesi her zaman birinci vuruşta (güçlü vuruş) olur. Bu harekette önemli olan, öğrencilerin aldıkları çubuğa değil, sağ elleri ile verdikleri çubuklara bakmalarıdır. Bu adımdaki hareketler aşağıdaki ezgi üzerinde gösterilmiştir; (

Ezgi 5

Beşinci Adım:

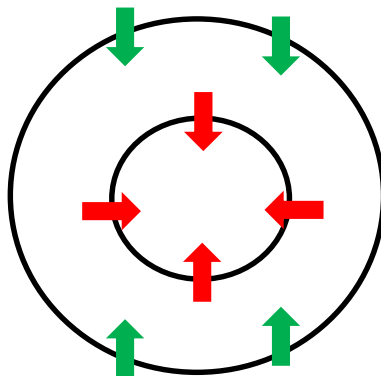
Beşinci adım (uzun hava) 16 ölçüden oluşmaktadır. Ezgi ise aşağıdaki gibidir;

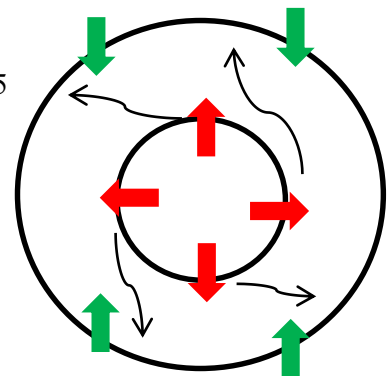
Ezgi 6

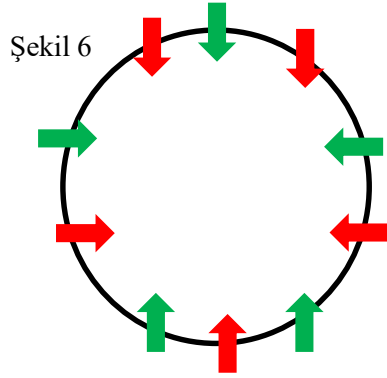
Bu aşamada, daha önceden oluşturulan iç dairedeki öğrenciler, yüzlerini dış dairedeki öğrencilere doğru dönüp, 2 ölçüde sol çapraz yönüne hareket eder ve yeni eşlerinin karşısına geçer. Bu sayede herkesin yeni bir eşi olur. Bu bölümde yapılacak olan hareket ikinci adımda yapılan hareketle aynıdır, fakat hareket 1 kez yapıldıktan sonra iç ve dış gruplar sağa doğru döner. Bu adımda kullanılan ezgi ve hareketler aşağıda (Ezgi 7, 8, 9 ve Şekil 4, 5, 6) gösterilmiştir;

Şekil 4

Şekil 5

* * * * + - / - * *

Ezgi 7

* * + - / - * * * * + - /

Ezgi 8

* * * * + - /

Ezgi 9

Altıncı Adım:

Son olarak, şarkının son adımı, dördüncü adımdaki ezgi ile aynı olduğundan, hareketler de aynı olarak uygulanır.

Etkinliğin Sonuçlandırılması: Öğrencilerden sırt sırta eşleşmeleri istenir. Çiftetelli müziği eşliğinde öğrenciler el ele tutuşur ve eşler sırt sırta serbestçe dans etmeye başlar. Eşlerden biri gözlerini kapatır, gözleri açık olan kişi dansı yönetir. Şarkının istenilen bir yerinde öğretmenin 'Değiş' komutu ile öğrenciler rollerini değiştirir. Bu şekilde grup üyeleri arasında güven duygusu oluşur.

Çiftetelli Notaları

Çiftetelli

The musical score for 'Çiftetelli' is written in 2/4 time and consists of ten staves of music. The notation is as follows:

- Staff 1:** Measures 1-6. Features a series of eighth-note patterns with a first ending bracket over measures 5-6.
- Staff 2:** Measures 7-12. Features a series of eighth-note patterns with a second ending bracket over measures 7-12.
- Staff 3:** Measures 13-18. Features a series of eighth-note patterns.
- Staff 4:** Measures 19-24. Features a series of eighth-note patterns with first and second ending brackets over measures 19-24.
- Staff 5:** Measures 25-30. Features a series of eighth-note patterns.
- Staff 6:** Measures 31-36. Features a series of eighth-note patterns.
- Staff 7:** Measures 37-41. Features a series of eighth-note patterns.
- Staff 8:** Measures 42-48. Features a series of eighth-note patterns with a slur over measures 45-48.
- Staff 9:** Measures 49-54. Features a series of eighth-note patterns.
- Staff 10:** Measures 55-60. Features a series of eighth-note patterns.

ETKİNLİK 4

Etkinliğin Adı: Orak

Etkinliğin Amacı:

- 2/4'lük ölçü sayısını pekiştirmek,
- 8/8'lik ölçü sayısını pekiştirmek,
- 2/4'lük ve 8/8'lik ölçü sayıları arasındaki farkı hissetmek ve verilen ritim kalıpları doğrultusunda uygulamak.

Kazanımlar:

- Bileşik ölçü vuruşlarını yapar.
- 8/8'lik ölçü sayısını verilen ritim kalıbı çerçevesinde yapar.
- El ve ayak koordinasyonu verilen müziksel ritim kalıbı içerisinde gelişir.
- Grup ile uyum içerisinde çalışma becerisi kazanır.

Önerilen Süre: 60 Dakika

Kullanılan araç – gereçler: Orak müziği için bilgisayar ve hoparlör, Orak notaları, ritim çubukları.

Kullanılan yöntem, teknik ve stratejiler: Yaratıcı drama yaklaşımında müzikle ortam yaratma.

Etkinliğin Yapılışı

Başlangıç

Isınma/Hazırlık Çalışmaları

Öğrencilerden 4 kişilik gruplar oluşturmaları istenir. Gruplardan ellerinde hayali ipler olduğunu düşünmeleri istenir. Bu ipleri, öncelikle 2/4'lük ölçü sayısının vuruşlarına göre, ardından 8/8'lik ölçü sayısının vuruşlarına göre sallamaları istenir. İlk başta öğrencilerin hepsi hayali ipleri belirtilen vuruşlara göre sallar. Ardından, oluşturulan grupta 2 kişi ipi sallarken, diğer iki kişi ise ipten atlayacaktır. Hayali ipler, belirtilen ölçü sayılarının güçlü vuruşlarında sallanacaktır. Ardından ipi sallayanlar ile ipten atlayanlar yer değiştirecektir. Bu etkinlikle, öğrenciler dikkatlerini toplayarak bir sonraki etkinliğe hazır olacaklardır.

Etkinliğin Gelişimi: Etkinliğin başında yere 1 adet tek ayak oyununda kullanılan şema çizilecek. Kullanılacak olan şema aşağıdaki görselde belirtilmiştir(Şekil 1). Orak müziği yavaş bölümden(8/8'lik bölüm) başladığı için bu etkinlik tercih edilmiştir. Yere çizilen şemanın önünde öğrenciler sıraya girecek. Müziğin başlaması ile birlikte öğrenciler, tek ayak oyununda olduğu gibi 8/8'lik ölçü sayısının vuruşlarına göre şema üzerinde tek ayakları ile zıplayarak ilerleyecekler. Her ölçüde 1 öğrenci şema üzerinden geçiş yapacaktır. Geçiş yapan her öğrenci, şemanın etrafında bir daire oluşturmak için yerlerine geçecek. Tüm öğrenciler daireyi tamamladığında Orak müziğinin hızlı bölümü başlayacaktır. Bu adımda kullanılacak olan hareketler aşağıda belirtilmiştir;

Tek ayak sekme: *

Ritim çubukları ile vurma: +

Birinci Adım: Öğrenciler aşağıda belirtilen tek ayak oyunu şemasının önünde tek sıra halinde duracaklar. Orak müziğinin yavaş bölümü başladığında, her öğrenci 8/8'lik ölçü sayısının vuruşlarına göre tek ayakları ile zıplayarak bu şema üzerinde ilerleyecek. Şema üzerinden geçen her öğrenci, oluşturulacak olan daire için yerlerini alacak. Bu adımda yapılacak olan hareketlerin ezgi (Ezgi 1,2,3,4,5) ve şekil (Şekil 1) üzerinde gösterilişi aşağıdaki gibidir;

* * * * * * * * * * * * * * *

Ezgi 1

** * * * ** * * * * ** * * * * ** * * * *

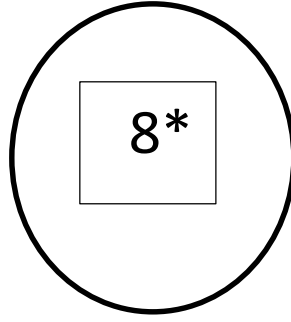
Ezgi 2

** * * * ** * * * * ** * * * * ** * * * * ** * * * *

Ezgi 3

Şekil 2

11

22

Fine

Ezgi 6

Üçüncü Adım: Bu bölümde ölçü sayısı 2/4'lüğe döner. Bu sebeple yapılacak olan hareketler 2/4'lük ölçü sayısının güçlü vuruşlarına göre yapılır. Bu adımda yapılacak olan hareket, liderin rastgele seçeceği bir öğrenci ile başlar. Seçilen öğrenci 2/4'lük ölçü sayısının ilk güçlü vuruşunda kendisine verilen ritim çubuklarını önce kendi önünde, ikinci güçlü vuruşta ise sağında bulunan öğrencinin ritim çubuklarına vurur. Bu hareket, liderin en başta seçtiği öğrenciye tekrar geri dönene kadar devam eder. Öğrenciler çubuklarını vurmaya devam ederken, lider öğrenciler arasından yine rastgele birini seçer. Bunun yapılmasındaki amaç, yapılan hareketlerle bir kanon oluşturmaktır. Bu sayede öğrenciler dikkatlerini toplayarak hareketleri uyum içerisinde yapmaya çalışacaklar.

Etkinliğin Sonuçlandırılması: Lider öğrencilerden yere yatıp gözlerini kapatmalarını ister. Derin nefes alıp vererek, dikkatlice liderin anlatacağı hikâyeyi dinlerler.

“Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde çok uzaklarda bir köy varmış. Bu köyde yaşayan insanlar, hasat zamanı geldiğinde hep birlikte tarlaya gider, tarladaki buğdayları hasar edermiş. Köyün erkekleri orakları ile hasatı yaparken, kadınlar ise sepetleri ile buğdayları toplar, kocaman torbalara doldurmuş.

Buğdaylar hassas bitkiler olduğundan, oraklarla hasat yaparken çok dikkat edilmesi gerekirmiş. Bu sebeple köyün erkekleri oraklarını sallarken, şu sesler çıkarmış; (8/8’lik ölçü sayısına uygun olacak şekilde Şş sesi.) Şşş şş şşş...

Hasat dikkatlice ve yavaş yavaş yapıldığı için, tüm tarlanın temizlenmesi de çok uzun zaman almış. Hasatı yapan köyün erkekleri yorulduklarında, eşleri onlara testilerde su getirmiş. Erkekler o kadar çok susarmış ki, sularını hızlıca içerken şu sesleri çıkarırlarmış; (2/4’lük ölçü sayısına uygun olacak şekilde gluk hecesi) Gluk, gluk...

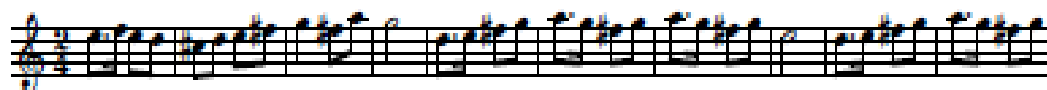
Akşam olduğunda ve hasat artık bittiğinde, köyde yaşayan herkes, köyün ortasında bir ateş yakar ve etrafında dans edermiş. Erkekler oraklarını havaya atıp gösterişli hareketlerle dans ederken, köyün kadınları ise ellerinde sepet ve testileri ile karşılıklı dans ederlermiş.”

Lider bu hikâyeyi okuduktan sonra öğrencilerden gözlerini açmalarını ister ve onlara şu soruları sorar;

“Dinlediğiniz hikâye ile yapmış olduğumuz etkinlik arasında bir benzerlik var mı?”
 “Dinlediğiniz hikâyede en çok dikkatinizi çeken ne oldu?” “Orakların çıkardığı seslere dikkat ettiniz mi? Orakların çıkardığı sesteki vuruşları parmaklarınızı şıklatarak yapabilir misiniz? Bizim etkinliğimizde de buna benzer bir vuruş var mıydı?” “Su içme seslerindeki vuruşları elinizle vurabilir misiniz? Sizce bu vuruşlar az önce yaptığımız etkinlikte var mıydı?”

Orak Notaları

Orak

ETKİNLİK 5

Etkinliğin Adı: Abdal Zeybeği

Etkinliğin Amacı: Aksak ölçü vuruşlarını pekiştirmek ve 9/8'lik ölçü sayısını öğretmek.

Kazanımlar:

- Aksak ölçü vuruşlarını yapar.
- 9/8'lik ölçü sayısını verilen ritim kalıbı çerçevesinde yapar.
- El ve ayak koordinasyonu verilen müziksel ritim kalıbı içerisinde gelişir.
- Grup ile uyum içerisinde çalışma becerisi kazanır.

Önerilen Süre: 60 Dakika

Kullanılan araç – gereçler: Abdal Zeybeği müziği için bilgisayar ve hoparlör, Abdal Zeybeği notaları, Orff müzik aletleri.

Kullanılan yöntem, teknik ve stratejiler: Yaratıcı drama yaklaşımında müzikle ortam yaratma.

Etkinliğin Yapılışı

Başlangıç

Isınma/Hazırlık Çalışmaları

Grubun sayısına uygun olacak şekilde çeşitli müzik aletleri seçilir ve ortaya yerleştirilir. (Tef, zil, marakas, ritim çubukları vb.) Ardından katılımcılardan bu müzik aletlerinden birer tane alarak bir daire oluşturmaları istenir. Lider 9/8'lik ölçü sayısına uygun şekilde alkış ile tempo tutar. Bu tempo önce yavaş başlar, ardından hızlanır ve tekrar yavaşlar. Temponun hızına ve liderin alkış seslerine uygun şekilde katılımcılar yürürken aynı anda ellerindeki müzik aletlerini kullanırlar. Tempo hızlandığında yürüme hızı da artar. Bu etkinlik sayesinde katılımcılar 9/8'lik ölçü sayısına hızlı ve yavaş tempolarda uyum sağlamayı öğrenerek aynı zamanda grup ile uyum içerisinde hareket etmeyi öğrenirler.

Etkinliğin Gelişimi: Grup üyelerinden bir daire oluşturmaları istenir. Sırasıyla öğrenciler 1-2-1-2 şeklinde isimlendirilir. Ardından 9/8'lik ölçü sayısına uygun olacak şekilde hazırlanan hareketler öğrencilere gösterilir. Bu hareketler aşağıdaki gibidir;

Dize Vurma: +

Adım: <

Parmak Şıklatma: *

Karşılıklı Elleri Çakma: -

Birinci Grup: ↑

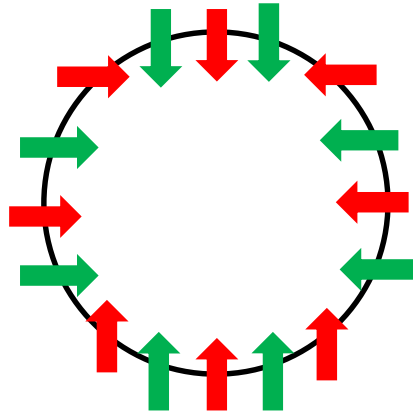
İkinci Grup: ↑

Birinci Adım: Birinci adımda kullanılacak olan ezgi 3. ölçüye kadar olan bölümdür (Ezgi 1). Bu ezgi aşağıda görüldüğü üzere tekrarlanacaktır. Kullanılacak olan ezgi ve ortaya çıkan şekil aşağıdaki gibidir;

Ezgi 1

Şekil 1

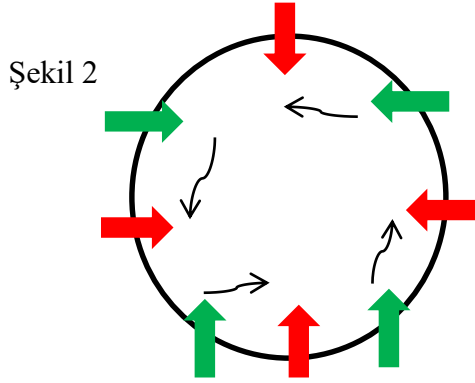
İkinci Adım: Birinci adımın ardından, öğrenciler ilk üç vuruşta sağ taraflarında duran öğrencinin karşısına geçer. 4. ölçünün başındaki ilk 3 vuruşta ise öğrenciler birinci adımda yaptıkları dize vurma hareketini yapar. Bu adımda kullanılacak olan ezgi (Ezgi 2), hareketler ve şekil (Şekil 2) aşağıdaki gibidir;

< < < * * * * * + + + * * * * *

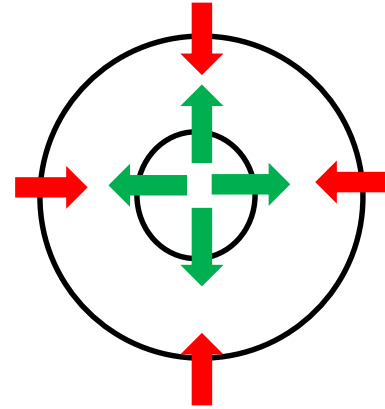
*

Ezgi 2

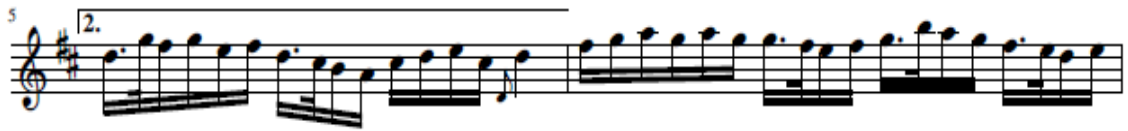

Şekil 3

Üçüncü Adım: Bu adımda, parçanın 5. ölçüsüne kadar ikinci adımda yapılan hareketler yapılır. Ardından, bir önceki adımda karşılıklı durma hareketini tamamlamış olan öğrenciler, üçüncü adımın başlaması ile eşleri ile karşılıklı durur ve yeni hareketi hazır bir şekilde bekler. Parçaya eklenen yeni hareket ile öğrenciler; sağ el ile başlayarak, önce sağ sonra sol ve ardından yine sağ el olmak üzere, sağ el yukarda, sol el aşağıda olacak şekilde karşılıklı el çakma hareketini yapar. Bu hareket 9/8'lik ölçü sayısına uygun olarak, 3 tane 8'lik nota olarak düşünülmelidir. Bu hareketin ardından, eşler karşılıklı durmaya devam ederek parmak şıklatma hareketini yapar. 8. ölçünün ilk vuruşuna gelindiğinde ikinci grup sağa, birinci grup ise sola doğru kayar. Bu sayede her öğrencinin yeni bir eşi olur. Üçüncü adımın ezgi (Ezgi 3,4,5) ve şekil (Şekil 4, 5) üzerindeki hali aşağıdaki gibidir;

- - - * * * * *

Ezgi 3

- - - * * * * * < < < * * * * *

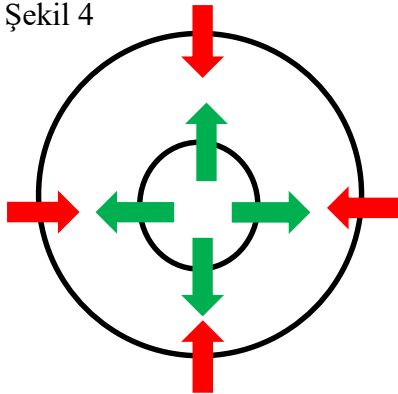
Ezgi 4

- - - * * * * * < < < * * * * *

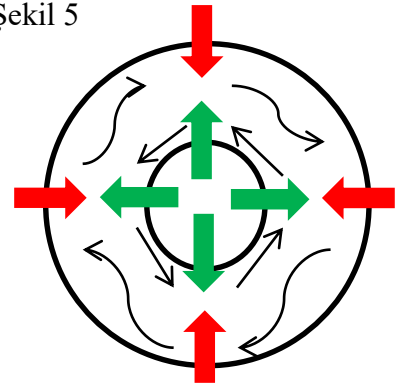

Ezgi 5

Şekil 4

Şekil 5

Dördüncü Adım: Bu adımda, parça 3. ölçüye geri dönerek, 5. ölçüde bitecek. Yapılacak olan hareketler ise üçüncü adımda yapılan hareketlerdir.

Etkinliğin Sonuçlandırılması: Öğrencilerden arka arkaya duracak şekilde tek sıra halinde durmaları istenir. Ardından, yapılacak olan rahatlama etkinliği öğrencilere açıklanır. Bu etkinlikte, kulaktan kulağa oyununu beden perküsyonu kullanarak tekrar yaratılacaktır. Abdal zeybeğinin ölçü sayısı olan 9/8'lik ölçü sayısı kullanılacaktır. Tek sıranın en arkasında duran öğrenciden, 9/8'lik ölçü sayısına uygun olacak şekilde, etkinlik süresince öğrendiği bilgilerden de yararlanarak bir beden hareketi yaratması istenir. Ardından, önündeki öğrenci ile yüz yüze durarak, sadece yarattığı hareketi göstermesi istenir. Bu zincir, sıranın en önünde duran öğrenciye kadar devam eder. Sıra bittikten sonra, ilk başta yapılan hareket sonuna kadar doğru geldiyse öğrenciler tebrik edilir. Eğer yanlış geldiyse, ilk yapılan hareket

tüm öğrencilere gösterilir. Bu hareketi tüm öğrenciler tekrar eder. Ardından hareketin nerede bozulmuş olabileceği hep birlikte tartışılır.

Abdal Zeybeği Notaları

Abdal Zeybeği

The musical notation for Abdal Zeybeği is presented in five staves, each containing a measure of music. The piece is in 3/8 time and has a key signature of two sharps (F# and C#). The notation includes various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The first staff starts with a treble clef and a key signature of two sharps. The second staff begins with a repeat sign and a first ending bracket labeled '1.'. The third staff begins with a second ending bracket labeled '2.'. The fourth staff continues the melody. The fifth staff concludes the piece with a double bar line and a repeat sign.

Ek 4.**Onam ve Bilgi Formu**

**Ritim Temelli Etkinliklerin Halk Dansları Öğretimindeki Rolünün
Değerlendirilmesi**

Değerli Katılımcı,

Bu araştırma, yaratıcı drama temelli ritim etkinliklerinin halk dansları oynayan öğrenciler üzerindeki rolünü değerlendirme amacı ile yapılacaktır. Bu araştırma sonucunda toplanan veriler değerlendirilerek, uygulanan etkinliklerin öğrencilerin ritimsel gelişimleri üzerinde bir rolü olup olmadığı ölçülecektir.

Lütfen bu araştırmaya katılımınızın gönüllülük esasına bağlı olduğunu, katılıp katılmamanızın halk dansları eğitsel kol etkinlikleriniz/ okul başarınız üzerinde hiçbir etkisi olmayacağını unutmayın. Kimliğiniz hiçbir durumda üçüncü şahıslara açıklanmayacaktır. Bu çalışma sırasında toplanan veriler sadece akademik araştırma amaçlı kullanılacak ve ulusal / uluslararası akademik toplantılarda ve / veya yayınlarda sunulabilecektir. Bu araştırmaya katılmayı istediğiniz zaman bizimle iletişime geçerek bırakabilirsiniz. Çalışmayı reddederseniz, verileriniz veri tabanımızdan silinecek ve araştırmanın başka adımlarına dâhil edilmeyecektir. Herhangi bir sorunuz veya endişeniz varsa, lütfen aşağıdaki bilgileri kullanarak bize ulaşın.

Yrd. Doç. Dr. Emine Kıvanç Öztuğ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Yakın Doğu Üniversitesi

Tel: 0533 860 9640

E-mail: eminekivancoztug@neu.edu.tr

Gizel Aktuğ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Yakın Doğu Üniversitesi

Tel: 0548 873 6900

E-mail: gaktug5@gmail.com

Ritim Temelli Etkinliklerin Halk Dansları Öğretimindeki Rolünün Değerlendirilmesi

Onam Bilgi Formu

Değerli Katılımcı,

Bu araştırmanın amacı, yaratıcı drama temelli ritim etkinliklerinin halk dansları oynayan öğrencilerin üzerindeki rolün değerlendirilmesidir. Bu araştırmanın sonunda toplanan veriler aracılığıyla, yaratıcı drama temelli yapılan ritim etkinliklerinin, katılımcıların ritimsel gelişimleri üzerinde bir rolü olup olmadığı değerlendirilecektir. Bu araştırmaya katılmayı kabul ederseniz, öncelikle sizlere Hazırbulunuşluk Testi uygulanacaktır. Ardından eğitsel kol öğretmenlerinin gözetiminde ders saatleriniz boyunca altı (6) hafta boyunca araştırmacı ile birlikte yaratıcı drama temelli ritim etkinlikleri yapılacaktır. Bu araştırma süresince haftalık olarak Öğrenci Gözlem Formu araştırmacı tarafından doldurulacaktır. Araştırmanın sonunda Hazırbulunuşluk Testi tekrar uygulanacak ve araştırma süresince katılımcıların ritimsel gelişimlerinde değişiklik olup olmadığı kontrol edilecektir. Bahsi geçen form ve testlerde soy isminiz kesinlikle kullanılmayacaktır. Yapılacak olan tüm etkinlik ve testler, video kayıt cihazı ile kaydedilecek ve bu kayıtlar araştırmanın tamamlanmasından sonra 2 yıl boyunca araştırma ekibi tarafından tutulacak, daha sonra tüm veri tabanımızdan silinecektir.

Araştırmaya katılımınızın gönüllülük esasına bağlı olduğunu ve katılıp katılmamanızın hiçbir şekilde halk dansları eğitsel kol etkinliklerine veya okul başarınıza bir etkisi olmayacağını belirtmek isteriz. Bu çalışma sırasında toplanan veriler akademik araştırma için kullanılacaktır. Yalnızca amaçlar ve ulusal / uluslararası akademik toplantılarda ve / veya yayınlarda sunulabilir. Kimliğiniz hiçbir durumda üçüncü şahıslara açıklanmayacaktır. Herhangi bir sorunuz veya endişeniz varsa, aşağıdaki bilgileri kullanarak bize ulaşabilirsiniz.

Yrd. Doç. Dr. Emine Kıvanç Öztuğ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Yakın Doğu Üniversitesi
Tel: 0533 860 9640
E-mail: eminekivancoztug@neu.edu.tr

Gizel Aktuğ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Yakın Doğu Üniversitesi
Tel: 0548 873 6900
E-mail: gaktug5@gmail.com

(Aşağıdaki bilgileri doldurarak, çalışmaya katılmayı kabul etmiş olursunuz.)

Velinin Adı:

İmza:

Tarih:

Ek 5.

Hazırbulunuşluk Testi

Hazırbulunuşluk Testi

Hazırbulunuşluk Testi, tüm öğrencilere bireysel olarak uygulanacak ve sözlü – uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir. Bu testte aşağıdaki boyutlar ölçülüp değerlendirilecektir;

Ritim		Doğru	Yanlış
1			
2			
3			
4			
5			
6			

Ezgi		Doğru	Yanlış
1			
2			
3			
4			
5			
6			

Ritim testinde kullanılacağı belirtilen ritim kalıpları içerisinde 3 temel nota değeri seçilerek, bu nota değeri için hareketler belirlenmiştir. Bu hareketler ritim testi sırasında katılımcılara gösterilecek ve katılımcıların da yapılan hareketlerle birlikte gösterilen ritim kalıbını tekrar etmeleri istenecektir. Belirlenen nota değeri ve bu nota değerlerinin hareketleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir;

Dörtlük Nota
Sekizlik Nota
On Altılık Nota
Ayak Vurma	Alkış	Dize Vurma

Ek 6.**Öğrenci Gözlem Formu**

Öğrenci Gözlem Formu

Öğrencinin Sınıfı:.....

Gözlem Sayısı:

Tarih:.....

Etkinliğin Adı:

Cinsiyeti: K E

| | | 1'den 10'a kadar
puanlayınız. |
|---|---|----------------------------------|
| 1 | Verilen müziksel ritim kalıbına uygun elini çırpar. | |
| 2 | Verilen müziksel ritim kalıbına uygun adım atar. | |
| 3 | Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda ritim çalgısıyla ritim tutar. | |
| 4 | Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda ellerini asimetrik şekilde vurarak ritim tutar. | |
| 5 | Verilen müziksel ritim kalıbı doğrultusunda el ve ayağını koordineli olarak kullanır. | |
| 6 | Verilen müziksel ritim kalıbını vücuduna vurarak yapar. | |

Ek 7.

İntihal Raporu

TEZ			
ORIGINALITY REPORT			
11 %	9 %	3 %	5 %
SIMILARITY INDEX	INTERNET SOURCES	PUBLICATIONS	STUDENT PAPERS
PRIMARY SOURCES			
1	yader.org
Internet Source		1 %
2	acikarsiv.ankara.edu.tr
Internet Source		1 %
3	cankiriguzelsanatlar.meb.k12.tr
Internet Source		1 %
4	www.ejercongress.org
Internet Source		1 %
5	Submitted to Ege Üniversitesi
Student Paper		<1 %
6	www.kefdergi.com
Internet Source		<1 %
7	acikerisim.aku.edu.tr
Internet Source		<1 %
8	dergipark.org.tr
Internet Source		<1 %
9	www.iet-c.net
Internet Source		<1 %

Özgeçmiş

Gizel Aktuğ 1996 yılında Kıbrıs, Girne’de doğdu. Müzik eğitimine 2005 yılında özel bir müzik okulunda piyano ve koro dersleri alarak başladı. Yer aldığı koro ile birlikte İtalya, Fransa, Malta, Amerika ve Türkiye’de birçok konserler verdi. Aynı zamanda piyano derslerine devam eden Aktuğ, piyano ve koro derslerinin yanında şan dersleri de almaya başladı. 2014 yılında Yakın Doğu Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Bölümü’ne giriş hakkı kazandı. Burada piyano eğitimine Yrd. Doç. Dr. Emine Kıvanç Öztuğ ve Uzm. Atakan Sarı ile devam etti. 2017 yılında Uzm. Atakan Sarı öncülüğünde ilk resitalini verdi. Lisans eğitimi süresince koro yönetimi ve piyano ile ilgili birçok ustalık (masterclass) dersinde yer aldı. Yakın Doğu Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Bölümü bünyesinde düzenlenen birçok konserde solist olarak yer aldı. Aynı zamanda özel bir dernek çatısı altında düzenlenen yardım konserinde solist olarak görev aldı.

2017 yılında Türkiye’de birincisi düzenlenen İstanbul Kodaly Eğitim Günleri’ne katılarak Sınıf Müzik Eğitimi Alanında sertifika sahibi oldu. Ardından 2018 yılında Yakın Doğu Üniversitesi Müzik Öğretmenliği bölümünden Yüksek Onur derecesi ile mezun olmuştur. Yine 2018 yılında Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Bölümünde yüksek lisansına Yrd. Doç. Dr. Emine Kıvanç Öztuğ danışmanlığında başlamıştır. Yüksek lisans eğitimi süresince piyano eğitimine Uzm. Atakan Sarı eşliğinde devam etmiştir. 2019 yılında Gülsin Onay Piyano Festivali’nde Gülsin Onay ve Esra Poyrazoğlu Alpan’ın düzenlemiş olduğu ustalık derslerine katılmış ve bu festival bünyesinde düzenlenen piyano yarışmasında Jüri Özel Ödülü’ne layık görülmüştür. 2019 yılında ikincisi düzenlenen İstanbul Kodaly Eğitim Günleri’ne katılarak yine Sınıf Müzik Eğitimi ileri düzey sınıfında yer almıştır. 2020 yılında, Dr. Evrim Onay ve Gül Bölücek tarafından düzenlenen Uzaktan Öğretimde Müzik ve Hareket Eğitimi konulu 12 saatlik eğitime katılarak bu eğitimden başarı ile sertifika almıştır. 2021 Şubat ayında Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Bölümü Yüksek Lisans Programından başarı ile mezun olmuştur.